

Tygodnik Tucholski

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

tygodnik.pl

ISSN 1234-6314

nr 41 (1701) 10 października 2024

cena 5,10 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4 tel. 501 713 717
DLA KLIENTÓW
BADANIE WZROKU
GRATIS
www.express-optyk.pl

Dla rolników z powiatu tucholskiego i ościennych regionów zorganizowano spotkanie z wiceministrem rolnictwa Stefanem Krajewskim. W Książnicy Tucholskiej 3 października (czwartek), odbyła się kilkugodzinna merytoryczna rozmowa między politykiem a gospodarzami. Poruszono wiele problematycznych kwestii dotyczących kontroli, „walki z polską wsią” i próbą zatrzymania młodzieży na roli. Rolnicy zasypali przedstawiciela polskiego rządu pomysłami, których efektem miałyby być poprawa ich trudnej sytuacji. Jak zareagował na nie polityk?

Str. 10-11

ROLNICY I WICEMINISTER

W OGNIU PYTAŃ W TUCHOLI

Nauczycielski lajk zbulwersował burmistrza

Str. 6

W odczuciu Tadeusza Kowalskiego internetowy wpis, związany z wielką wycinką drzew w Tucholi, który polubiła osoba pracująca w gminnej szkole, nawołuje do przemocy w stosunku do jego osoby. Na forum rady wódcarz zwrócił się do dyrektorek placówek oświatowych, aby „o takim podejściu do drugiego człowieka” rozmawiały ze swoimi pracownikami.

Jan Myśliwiec – człowiek, który stworzył markę nie tylko w Śliwicach

Miała być oranżada, wyszła kielbasa

Str. 12-13

Audyt dotyczący gminnej oświaty uwzględni głosy mieszkańców

Str. 3

Z propozycją poszerzenia o kwestie społeczne zakresu audytu, poświęconemu sytuacji w gminnej oświacie, miał wyjść sam jego wykonawca, a przyklasnąć temu burmistrz Tadeusz Kowalski. Tym samym na wyniki analizy przyjdzie nam jeszcze chwilę poczekać.

Możliwe, że radni w kwestii oświaty poproszą o wsparcie parlamentarzystów

Wygląda na to, że radni Rady Miejskiej w Tucholi tematem niedoszacowania oświaty zainteresują parlamentarzystów z naszego regionu. Nad treścią pisma miałyby się pochylić komisja oświaty, kultury i sportu, której przewodniczy Barbara Śledź.

„Jakiś kupiec by się znalazł (...). Co dalej z GS-em Lubiewo?

Str. 3

Kontynuujemy temat dotyczący fatalnej sytuacji Gminnej Spółdzielni w Lubiewie. Przybliżyliśmy ustalenia – czy też ich brak – z walnego zgromadzenia, które odbyło się 30 września. Prezesa GS-u Mirosława Looka pytamy, co dalej ze spółdzielnią. Nasze nieoficjalne ustalenia z jego stanowiskiem różnią się...

Na emeryturze został... prezesem. „Działka to życie”

Str. 25

Zderzenie dwóch aut przy przejściu dla pieszych

W czwartek (3.10) około godziny 10:30 na ul. Świeckiej w Tucholi (za torami w kierunku Rudzkiego Mostu) doszło do kolizji drogowej z udziałem dwóch aut osobowych. Zdarzenie miało miejsce w okolicy przejścia dla pieszych.

W czwartkowym zdarzeniu brały udział 2 samochody osobowe: volkswagen i hyundai.

– Policjanci ustalili, że 23-latką kierującą volkswagenem nie zachowała bezpiecznej odległości i uderzyła w tył hyundaia, który zatrzymał się przed przejściem dla pieszych – informuje **Łukasz Tomaszewski** z KPP w Tucholi.

Jak udało nam się nieoficjalnie dowiedzieć, 41-latką prowadzącą hyundaia, zatrzymała się, by przepuścić mężczyznę z wózkiem, który znajdował się po lewej stronie zebry.

W wyniku tego zdarzenia na obserwację do szpitala przewieziona została kierująca volkswagenem i jej pasażerka. Ko-

biety nie doznały poważniejszych obrażeń ciała.

– Zdarzenie zostało zakwalifikowane jako kolizja drogowa. Jej sprawczyni, 23-letnia mieszkanka gminy Cekcyn, została pouczone przez policjantów – mówi oficer prasowy tucholskiej policji.

Na czas pracy służb (na miejscu poza policjantami działali

Po uderzeniu w tył hyundaia auto zatrzymało się kilka metrów za przejściem dla pieszych.

Sprawczyni kolizji, 23-letnia mieszkanka gminy Cekcyn, nie zachowała bezpiecznej odległości od poprzedzającego ją pojazdu.

strażacy z KP PSP w Tucholi – 3 pojazdy, a także załoga ZRM) ruch na tym odcinku ul. Świeckiej odbywał się wahadłowo.

W związku z niesprzyjającymi warunkami pogodowymi, jakie towarzyszyły zdarzeniu – padający deszcz, które w okresie jesienno-zimowym powodują duże uciążliwo-

ści, funkcjonariusze apelują do kierowców o wzmożoną uwagę:

– Prosimy kierujących o zachowanie szczególnej ostrożności i dostosowanie prędkości do aktualnie panujących warunków na drodze – uściśla **Łukasz Tomaszewski**.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Gmina Tuchola: Ponad pół miliona złotych na oświetlenie

Do końca miesiąca na słupach oświetleniowych należących do tucholskiego samorządu wymienionych ma zostać prawie 500 opraw na te bardziej energooszczędne. Nową jakość oświetlenia zyskają m.in. ulice w Raciążu czy teren nad jeziorem Głębock w Tucholi.

Dokładnie 487 opraw typu LED zostanie zamontowanych na słupach oświetleniowych, które należą do gminy Tuchola. Jak podaje samorząd na swojej witrynie, do końca października nowe oprawy zyskają lampy, m.in. w następujących lokalizacjach: plac Wolności, parking przy ul. Garbary, park za Urzędem Miejskim, promenada nad jeziorem Głębock, ulice w Tucholi: Pocztowa, Dworcowa, Przemysłowa, Usługowa, Budowlana, Polna, Zbożowa, Łanowa, Sportowa, Dmowskiego, 11 Listopada, Witosa, Wojska Polskiego, Gołębia, Zielona, część ulic: Grunwaldzkiej, Mickiewicza, Wiejskiej, Bukowej, Chojnickiej (od skrzyżowania z ul. Czerską w kierunku Chojnic), ulice w Raciążu: Sosnowa, Wrzosowa, Jarzębinowa, Akacja, Modrzewiowa, Topolowa, Kwiatowa, Altanowa, Parkowa, Spokojna, Słoneczna oraz m.in.

słupy w m. Barłogi, Dąbrówka, Stobno (od szkoły do jeziora).

Zadanie realizuje firma FB-Serwis SA z Warszawy za kwotę 578.003,23 zł. Znaczną część tej sumy – 462.402,58 zł, gminie udało się pozyskać z Polskiego Ładu.

– Dzięki realizacji tej inwestycji przede wszystkim podniesiemy poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego oraz znacznie zmniejszymy koszty związane ze zużyciem energii elektrycznej. Cieszę się, że uzyskaliśmy też dofinansowanie, bo dzięki temu, przy mniejszym udziale środków własnych, mamy możliwość wykonać szeroki zakres tego zadania – mówi burmistrz **Tadeusz Kowalski**.

Rozświetlanie gminy Tuchola realizowane jest sukcesywnie od lat i ma na celu poprawę warunków bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, w tym pieszych.

(aw)

Policjanci przekazali dary dla powodzian

Policjanci i pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi włączyli się w zbiórkę darów dla osób poszkodowanych przez powódź.

Powódź, która dotknęła południowo-zachodnią część naszego kraju, wyrządziła ogromne szkody. Osoby, które próbują zabierać się za wielkie sprzątanie, po niszczycielskim żywiole potrzebują właściwie wszystkiego. Potrzebne są środki czystości, higieny osobistej, chemia gospodarcza oraz sprzęt, dzięki któremu będzie można oczyścić i odbudować zalane mieszkania oraz domy.

Tucholscy policjanci nie pozostali obojętni na krzywdę innych ludzi. Włączyli się w akcję zbiórki najpotrzebniejszych dla powodzian rzeczy.

– Mundurowi przekazali dla powodzian myjki ciśnieniowe i środki grzybobójcze. Dary dzisiaj wyjechały do Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy, skąd wyruszą w dalszą drogę do południowo-zachodniej Polski – poinformował w piątek 4 października **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

(aw), fot. KPP w Tucholi

Tucholscy policjanci nie pozostali obojętni na krzywdę drugiego człowieka. Dzięki ich ofiarności do powodzian trafiają myjki ciśnieniowe i środki grzybobójcze.

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bystaw, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

SKŁAD WĘGLA
EKOGROSZEK, ORZECH
zapraszamy dowóz gratis

NAWOZY AZOTOWE
WIELOSKŁADNIKOWE

BLACHA TRAPEZ

PELLET *promocja*

PRĘTY 6, 8, 10, 12, 14, 16

609 068 202

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
- tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
- więźby dachowe
- deski szalunkowe 25 mm
- łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
- tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
- impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

Audyt dotyczący gminnej oświaty uwzględni głosy mieszkańców

Z propozycją poszerzenia o kwestie społeczne zakresu audytu, poświęconemu sytuacji w gminnej oświacie, miał wyjść sam jego wykonawca, a przyklasnąć temu burmistrz Tadeusz Kowalski. Tym samym na wyniki analizy przyjdzie nam jeszcze chwilę poczekać.

Gmina Tuchola umowę z firmą audytorską – Audyt Konsulting Piotr Garbacz z Olsztyna, zawarła na początku wakacji. Opracowanie swą analizą miało objąć lata 2021-2024 (rok 2024 do czerwca) i uwzględnić w szczególności: ustalenie kosztów funkcjonowania każdej placówki oświatowej (bez przedszkoli) z uwzględnieniem liczby uczniów, zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi, dynamikę zmian wielkości subwencji oświatowej oraz ustalenia, w jakim procencie subwencja oświatowa pokrywa koszty reali-

zacji zadań oświatowych. Pod lupę miał zostać wzięty także udział środków własnych gminy w finansowaniu placówek oświatowych oraz zmiany demograficzne. Audytor za zadanie otrzymał również ustalenie dynamiki zmian kosztów. Opracowanie wraz z wnioskami, wskazującymi kierunki działań i optymalizacji kosztów funkcjonowania placówek oświatowych Gminy Tuchola, miało być gotowe do 20 września. Termin ten nie został jednak zachowany. Okazuje się, że stoi za tym konkretny powód.

Spojrzą szerzej na oświatę

Jak informuje burmistrz **Tadeusz Kowalski**, firma audytorska na bieżąco śledzi doniesienia medialne w związku z dyskusją publiczną, jaką wywołała informacja ratusza o potrzebie racjonalizacji sieci szkół. Wykonawca audytu przysłuchiwał się także ostatniemu posiedzeniu rady miejskiej, który zdominował temat oświaty właśnie. Na bieżąco relacje ze spotkań, poświęconych tej delikatnej kwestii, do Olsztyna przekazuje także sam wóldarz. Wspomnijmy tylko, że zarówno na zebraniach wiejskich,

ale i tych, które odbyły się w murach urzędu miasta, rodzice dzieci ze szkół zagrożonych likwidacją, tj. SP w Stobnie i Kielpinie, zwracali uwagę, aby przy podejmowaniu ewentualnych decyzji wzięty pod uwagę został także aspekt społeczny. I właśnie o niego ma zostać poszerzone ww. opracowanie.

– Audytorzy zaproponowali przedłużenie terminu wykonania tego opracowania po to, by przedstawić sytuację naszej oświaty w szerszym świetle, biorąc pod uwagę różne głosy mieszkańców. Mielśmy taką wideokonferencję

i ja do tej propozycji się przychyliłem, bo tutaj kilka tygodni dłużej czekania nas nie zbawi, a materia jest delikatna – mówi wóldarz.

Uściślając, audyt ma zostać wzbogacony m.in. o analizę rozwiązań przedstawionych przez mieszkańców.

– Uważam, że jest to rozsądne podejście do tematu, ponieważ na spotkaniach w różnych miejscowościach mieszkańcy przedstawiali różne warianty i argumenty. Nie chcę ich ignorować – przyznaje Tadeusz Kowalski.

Wynagrodzenie bez zmian

Burmistrz nie wskazuje dokładnego nowego terminu wykonania audytu. Mówi, że powinno to nastąpić w granicach 15-20 października. Jak podkreśla wykonanie szerszego zakresu opracowania nie będzie wiązało się z większymi kosztami. Tak jak zostało to ustalone na początku, otrzyma wynagrodzenie w kwocie 24.600 zł brutto (netto 20.000 zł).

Agata Wiśniewska

„Jakiś kupiec by się znalazł (...)”. Co dalej z GS-em Lubiewo?

Kontynuujemy temat dotyczący fatalnej sytuacji Gminnej Spółdzielni w Lubiewie. Przybliżamy ustalenia – czy też ich brak – z walnego zgromadzenia, które odbyło się 30 września. Prezesa GS-u Mirosława Looka pytamy, co dalej ze spółdzielnią. Nasze nieoficjalne ustalenia z jego stanowiskiem różnią się...

Pod koniec września pisaliśmy o trudnej sytuacji Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Lubiewo. Losy tego GS-u miały zostać rozstrzygnięte 30 września podczas walnego zgromadzenia. Teraz już wiemy, że żadne decyzje wtedy nie zapadły, a do ich podjęcia potrzebne są kolejne spotkania członków rady nadzorczej. Jak tłumaczy prezes lubiewskiej gminnej spółdzielni, czas rozmów jest nieznanym.

Na godzinę przed posiedzeniem... wycofał się likwidator. Tak mówi prezes

Prezes GS-u **Mirosław Look** twierdzi, że ostatniego dnia września nie podjęto żadnych decyzji z powodu braku likwidatora. Ten miał wycofać się na godzinę przed umówionym spotkaniem z członkami rady nadzorczej.

– Likwidację zawsze można odwołać – słyszymy od niego.

Look tłumaczy, że sam nie chciał podjąć się tego działania, ponieważ w planach ma przejście na emeryturę, która już mu przysługuje.

– Temat jest zamknięty. Zarząd i rada nadzorcza funkcjonują tak, jakby nie było planu likwidacji. (...) Spółdzielnia funkcjonuje tak, jak przedtem – twierdzi Look.

Likwidator miałby stopniowo zajmować się zmniejszaniem majątku spółdzielni, tj. jego sprzedażą, zwalnianiem ludzi i spłacaniem zobowiązań. Prezes precyzuje, że grupowych zwolnień przy likwidacji nie byłoby w planach. Po kolei miałyby być sprzedawa-

Reklama

ne budynki, gdzie mieszczą się GS-owskie sklepy. Ludzie w nich pracujący dostaliby wypowiedzenia i odpłaty. To właśnie ze sprzedanych własności mieliby być spłacani pracownicy, opłacane podatki i zobowiązania. Tu dodajmy, że GS Lubiewo liczy 33 pracowników.

– Na odpłaty mogą liczyć wszyscy. Majątku starczy na pewno – ocenia prezes.

Look zauważa, że przy likwidacji nie ma konieczności informowania urzędu pracy o zwolnieniu kilku osób.

– To nie jest obligatoryjne. Możemy, ale nie musimy. Ale nie ma likwidacji, więc nie ma dyskusji na ten temat – ucina wątek.

„Jakiś kupiec by się znalazł”

Aby spłacić zobowiązania, konieczna jest sprzedaż części majątku. Jak tłumaczy Look, póki co nie wiadomo kiedy, gdzie i komu zostanie cokolwiek sprzedane.

– Słyszałem, że jakiś kupiec by się znalazł, ale to jest niepewność – mówi.

Mimo że pytamy, prezes nie zdradza wysokości zobowiązań. Tłumaczy, że spółdzielnia jest własnością osób prywatnych i musiałby zapytać się ich o zgodę. Ponadto zasłania się tajemnicą handlową.

Reklama

– Nie są one jednak takie, że mogłyby zagrażać istnieniu spółdzielni, ale są – kwituje.

Dopytywaliśmy, który ze sklepów prowadzonych przez GS Lubiewo przynosi najmniejsze zyski i byłby pierwszy w kolejce do sprzedaży. Look odpowiada, że najgorzej sytuacja wygląda w Lubiewie, ponieważ niedawno w tej miejscowości powstał supermarket.

– Obroty jeszcze są, ale spadły o kilkadziesiąt procent. I to jest największa bolączka, bo ten sklep funkcjonował dosyć dobrze. (...) Problemem są dyskonty i nie jesteśmy w stanie tego przeskoczyć – wyjaśnia.

Przywołuje przy tym, że w ostatnich tygodniach w Klonowie zlikwidowano inny, prywatny sklep.

Reklama

Siedziba GS-u Lubiewo mieści się w Klonowie. Jest to dosyć charakterystyczny budynek, którego wygląd nie zmienił się od dłuższego czasu.

Najnowsze ustalenia

Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że mimo zapewnień prezesa Looka o braku wyznaczonego kolejnego terminu walnego zgromadzenia, odbyło się ono... dzień po naszej rozmowie z prezesem GS-u, czyli w piątek (4 października). Podczas

debaty nad dalszymi losami gminnej spółdzielni, członkowie rady nadzorczej mieli dać jego zarządcy zielone światło do zbywania majątku.

Do sprawy będziemy wracać na bieżąco.

Tekst i fot. Anna Lipska

PRODUCENT PELLETU

transport
GRATIS

ZABROCCY®
PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369
Okoniny Nadjeziorne 14
89-530 Śliwice

AUTO REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Gmina Tuchola i problem ze szkołami

Możliwe, że radni w kwestii oświaty poproszą o wsparcie parlamentarzystów

Wygląda na to, że radni Rady Miejskiej w Tucholi tematem niedoszacowania oświaty zainteresują parlamentarzystów z naszego regionu. Nad treścią pisma miałyby się pochylić komisja oświaty, kultury i sportu, której przewodniczy Barbara Śledź.

Radni nad tematem oświaty pochylił się na wrześniowym posiedzeniu komisji, a następnie podczas sesji. W październiku praca przynajmniej części rajców skupi się właśnie na tej kwestii.

W ubiegłotygodniowym wydaniu „Tygodnika” sporo miejsca poświęciliśmy dyskusji, jaka wiązała się podczas wrześniowej sesji rady miejskiej w temacie oświaty. W sali obrad tucholskiego ratusza wybrzmiały m.in. obawy rodziców, których dzieci uczęszczają do szkół podstawowych w Stobnie i Kiepinie. Jako że to najmniej liczne pod względem uczniów gminne placówki oświatowe, typowane są jako te do ewentualnej likwidacji, ze względu na znaczny wzrost kosztów w oświacie. O potrzebie racjonalizacji siatki szkół, na którą aktualnie składają się 4 miejskie i 4 wiejskie placówki, od kilku miesięcy mówi burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Jednak decyzja w tym zakresie będzie należeć do radnych, którzy poprzez podjęcie uchwały intencyjnej mogą rozpocząć proces zamykania szkół. Podobnie jak środowiska szkolne i władze gminy czekają na wyniki gminnej oświaty, który został zlecony zewnętrznej firmie. Co można zrobić w tym temacie? Jeden z pomysłów pod koniec wrześniowego posiedzenia zgłosiła radna **Karolina Redlarska**, a dotyczy on rozeznania kwestii finansowania szkolnictwa w najbliższych latach na wyższym szczeblu, tj. wśród parlamentarzystów z naszego regionu.

„Każdy głos na wagę złota”

Radna, która należy do komisji oświaty, kultury i sportu z pytaniem odnoszącym się do stworzenia pisma adresowanego do posłanki **Agnieszki Kłopotek** i senatora **Andrzeja Kobiaka** zgłosiła się do przewodniczącego rady.

– Skoro stoimy przed trudnymi dylematami, jeśli chodzi o naszą oświatę, a mamy swoich przedstawicieli w Sejmie i Senacie RP, można by ich zapytać za pośrednictwem rady miejskiej, jaki jest plan na kolejne lata finansowania oświaty. Czy może dojdzie do jej reformy, żeby uniknąć likwidacji małych środowisk szkolnych, np. na wsi – podnosiła **Karolina Redlarska**.

Paweł Cieślewicz zgłoszoną propozycję uznał za jak najbardziej trafną.

– Pisanie pism, petycji zawsze czemuś służy. Jeśli dzięki temu małe szkoły mogłyby otrzymywać więcej pieniędzy, to należy dochować staranności. (...) Z tego co się orientuję, takie sprawy są bardzo szeroko poruszane już na forach związku miast polskich, gmin wiejskich itd., ale każdy głos jest na wagę złota – odpowiedział stojący na czele Rady Miejskiej w Tucholi.

Zdaniem **Cieślewicza** przygotowaniem treści pisma mogłaby zająć się komisja oświaty, a jego przegłosowanie nastąpiłoby już na forum całej rady. Listę jego od-

biorców, bo ta przecież nie musi ograniczać się do parlamentarzystów, wskazaliby też radni. Jak zauważył **Dariusz Karnowski**, z racji pełnionej funkcji dobrze, żeby znalazł się na niej chociażby wójt **Jacek Brygmann**, który zasiada w zarządzie Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiony pomysł zdobył także uznanie w oczach burmistrza.

– Wiem, że pani poseł **Kłopotek** gościła nawet w Stobnie, ale jej komentarz był bardzo krótki. Mianowicie, że przy likwidacji nie można kierować się tylko względami ekonomicznymi, co zresztą powtarzają wszyscy. My takimi względami też się nie kierowaliśmy, ale w tej chwili doszliśmy już do ściany – powiedział **Tadeusz Kowalski**.

Są jak najbardziej za!

Kilka dni po sesji rady miejskiej przewodniczącą komisji oświaty i jej zastępczynię zapytaliśmy o stosunek do propozycji przedstawionej przez **Karolinę Redlarską**.

– Jestem jak najbardziej za tym, żeby rozmawiać i opracować takie pismo, po to, żeby docelowo trafiło do naszych parlamentarzystów. Pochylił się nad tą kwestią najprawdopodobniej na najbliższym posiedzeniu – przyznaje **Barbara Śledź**, która kieruje pracami wspomnianej komisji.

– Uważam, że ten pomysł jest bardzo dobry. Na pewno będziemy rozmawiać na ten temat. Tutaj trzeba bombardować i kierować sprawę w różne kierunki. Chyba wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że jeszcze nic nie jest przesądzone. Skoro nie są znane jeszcze wyniki audytu, różne opcje mogą wchodzić w grę, a jeżeli nawet będą skierowane w kierunku likwidacji szkół, na pewno będziemy podejmować różne działania, m.in. to pismo, żeby nie doprowadzać od razu do zamknięcia placówek – przyznała z kolei **Barbara Drewczyńska**. W rozmowie z nami rad-

na podkreślała również, że jej osobistym zdaniem zamknięcie szkół jest drastyczną i ostateczną decyzją.

– Trzeba szukać innych dróg, innych sposobów reorganizacji oświaty i szukania w niej oszczędności. Decyzja o likwidacji szkół nie może być podejmowana na pstryknięcie. To musi być pewien proces, bo to są zbyt ważne decyzje dla pewnych środowisk, ale i gminy – dodała była długoletnia dyrektor SP w Kiepinie i Legbądzie.

Kłopotek komentuje działania burmistrza

Posłance **Agnieszce Kłopotek** znany jest temat związany z oświatą w gminie Tuchola. W drugiej połowie lipca parlamentarzystka uczestniczyła w spotkaniu, które odbyło się z inicjatywy rodziców dzieci uczęszczających do SP w Stobnie. A to część wpisu, który zamieściła po nim: „To prawda, że od lat subwencja oświatowa nie pokrywa wszystkich kosztów funkcjonowania oświaty, ale do zamykania placówek oświatowych, zwłaszcza w środowisku wiejskim, należy podchodzić z dużą rozważą. Zniknięcie z pejzażu wsi szkoły, która obok funkcji pedagogicznych spełnia również funkcje wychowawcze, kulturalne i integracyjne, spowoduje zubożenie intelektualne środowiska wiejskiego. Dlatego trzeba uczynić wszystko, co tylko możliwe, by nie doprowadzić do zamknięcia szkół, zwłaszcza, gdy najważniejszym argumentem podnoszonym przez władze samorządowe gminy jest brak dostatecznej ilości środków finansowych”.

W rozmowie z „Tygodnikiem” posłanka z klubu parlamentarnego Polskie Stronnictwo Ludowe – Trzecia Droga, podtrzymuje swoje stanowisko, a nawet nieco je rozszerza.

– Szkoła w Stobnie jest faktycznie bardzo duża, ale można by wydzielić z niej część, z której korzy-

stają dzieci, a resztę przeznaczyć na inne cele. Trzeba tylko dobrej woli z dwóch stron. Skoro od lat ta sytuacja finansowa w oświacie nie była najlepsza, to co takiego się stało, że akurat teraz burmistrz chce te szkoły zamykać? I dlaczego nie podejmował wcześniej działań mających na celu pomóc tym szkołom, przekształcić ich czy spróbować pozyskać jakieś dodatkowe środki? – mówi parlamentarzystka. Jak również, że żaden z samorządowców, poza burmistrzem, nie podnosi, że musi dopłacać do nauczycielskich podwyżek.

– Dzięki przyjętym przez rząd zmianom w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego, mają one w przyszłym roku otrzymać o 25 mld zł więcej, a w ciągu 10 lat dodatkowe 345 mld zł, do tego dochodzą też środki unijne. Te zmiany w finansowaniu samorządów nie będą zależne od karysów czy politycznych decyzji rządzących. Są również informacje z rządu, że planowane, ewentualne obniżenie podatków nie wpłynie na finanse samorządów, ponieważ będą one naliczane od tzw. bazy podatkowej, a nie od podatków – informuje **Agnieszka Kłopotek**.

W czwartek (10.10) zasiadająca m.in. w komisji finansów publicznych i podkomisji do kontroli realizacji budżetu, zabierze w Sejmie RP głos na temat przyszłorocznego budżetu. Jak zapowiada, w jej wystąpieniu nie zabraknie także odniesień do edukacji.

W projektowanej ustawie budżetowej na rok 2025 planowane wydatki na oświatę i wychowanie, wynoszą łącznie 1.226.096.000 zł. W tej kwocie ujęte są skutki podwyższenia o 5 proc. wynagrodzeń osobowych od 1 stycznia 2025 r. Kolejne 1.063.705.000 zł minister edukacji miałby mieć do dyspozycji z rezerwy celowej. W informacji dotyczącej projektu ustawy budżetowej są też wskazane inne źródła finansowania związane z edukacją.

W komisji oświaty, kultury i sportu zasiada ośmioro radnych: Barbara Śledź – przewodnicząca, Barbara Drewczyńska – zastępcza przewodniczącej, Ewa Jaroń, Karolina Redlarska, Wojciech Kociński, Jan Świerczyński, Dariusz Karnowski i Barbara Grontkowska.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Obiecana pomoc do poszkodowanych w lipcowej burzy jeszcze nie dotarła

Mowa o 20.000 zł, jakie na rzecz rodziny z wsi Pod Komorzą zdobyła gmina Tuchola ze stowarzyszenia „Salutaris”. Niestety wciąż za decyzją o przyznaniu środków nie poszedł przelew. – Tak to nie powinno wyglądać – ubolewa burmistrz **Tadeusz Kowalski**.

Dokładnie 16 lipca przez powiat tucholski przetoczył się front burzowy, któremu towarzyszył silny wiatr. Strażacy odnotowali wtedy 21 zdarzeń. Obyło się co prawda bez ofiar, ale dotkliwe straty, w postaci zerwanego dachu i uszkodzonego piętra, poniosła rodzina z wsi Pod Komorzą. Poszkodowanym z pomocą pospieszili strażacy, rodzina, sąsiedzi i sołtyska Stobna. Na miejscu pojawił się także burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Jak informował podczas

wrześniowej sesji (27.09) radny **Tomasz Wegner**, w pierwszych dniach po tej katastrofie środki finansowe w wysokości 1500 zł rodzinie z gm. Tuchola przekazał Caritas, działający przy parafii Raciąż (przewodniczy mu **Barbara Grontkowska**). Następnie 15.180 zł przyniosła zbiórka do puszek i kolekta.

– Razem parafianie zebrali 16.680 zł. Za pośrednictwem księdza proboszcza Henryka Fette pieniądze zostały przekazane poszkodowanej

rodzinie – podnosił radny wskazując zarazem, że środki o które z kolei starała się gmina jeszcze nie dotarły.

Chodzi o 20.000 zł z Funduszu Solidarnościowego Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris”. Jak informował wójt Tucholi na tym samym posiedzeniu, na początku września zarząd stowarzyszenia podjął decyzję o przyznaniu ww. środków, a do tucholskiego ratusza wpłynęła umowa do podpisania.

– Ona została podpisana i odesłana. Wydawało nam się, że za tydzień, góra dwa te pieniądze powinny znaleźć się na naszym koncie, ale tak się nie stało – relacjonował **Tadeusz Kowalski**. Ponaglającego

maila w sprawie miał wysłać nawet skarbnik **Wojciech Grudzina**.

– Będziemy monitorować co się stało, że umowa jest podpisana, a pieniędzy nie ma na koncie. Nie pamiętam, żeby proces decyzyjny tak u nas wyglądał. Dzisiaj decyzja, jutro wypłata. Tak to powinno być. (...) Jestem zbulwersowany. Będę dzwonił do prezesa i powiem, co o tym myślę – dodał burmistrz.

AKTUALIZACJA:

W środę (9.10), na chwilę przed wysłaniem gazety do druku, otrzymaliśmy odpowiedź ze Stowarzyszenia „Salutaris”, które rzuciło nieco inne światło na sprawę wypłaty środków dla poszkodowanej rodziny.

Jak informuje **Sandra Borys-Wysocka**, tucholski samorząd wniosek o wsparcie złożył 19 sierpnia, następnego dnia zarząd stowarzyszenia podjął decyzję o jego przyznaniu i odesłał propozycję umowy.

– Ostateczną wersję umowy papierowej, z wszystkimi podpisami, otrzymaliśmy 27 września – podaje kierowniczka biura stowarzyszenia. A więc tego samego dnia, kiedy burmistrz publicznie nie krył rozczarowania, że przyznane wsparcie nie zostało jeszcze wypłacone. Reprezentująca stowarzyszenie podaje, że środki przekazano gminie 8 października. Zgodnie ze złożonym wnioskiem, ta przekazała je rodzinie potrzebującej pomocy.

Agata Wiśniewska

GDY PIENIĄDZE UCIEKAJĄ SZPARĄ W OKNIE.... WEŹ 136 200 ZŁ DOTACJI!

Rachunki za ogrzewanie pod koniec 2024 roku będą naprawdę wysokie. Jeśli mieszkasz w starszym budynku, prawdopodobnie płacisz 30% więcej niż inni tylko dlatego, że ciepło „ucieka” przez dach, szpary w oknach i drzwiach czy ściany i podłogi. Z myślą o rodzinach takich, jak Twoja, z rządowego programu „Czyste Powietrze” możesz otrzymać aż 136 200 zł bezzwrotnej dotacji i niemal wyzerować obecne rachunki! Czego potrzebujesz?

Straty ciepła w niedocieplonym domu

Szacuje się, że przez ściany, dach, nieszczelne okna, drzwi, podłogi w domach budowanych przed 2014 rokiem „ucieka” nawet 30% ciepła. Oznacza to, że na każde 1000 zł na rachunkach za ogrzewanie, 300 zł można zaoszczędzić, przeprowadzając termomodernizację. Możesz to zmienić, korzystając z dotacji z programu „Czyste Powietrze”. Także bez wkładu własnego: korzystając z opcji prefinansowania, nie musisz mieć środków z własnej kieszeni na wkład własny.

Każdy, kto spełnia kryteria progu dochodowego i stara się o środki na termomodernizację, musi przeprowadzić audyt energetyczny, który przy dotacjach jest bezpłatny. Badanie jest niezbędne, by ocenić, co powinno być priorytetowo wyremontowane lub wymienione.

Audyt energetyczny jest obecnie obowiązkowy, aby otrzymać 100% dofinansowania na termomodernizację, czyli nawet do 136 200 zł na m.in.: wymianę okien, drzwi, elewację, remont dachu, pompę ciepła, piec na pellet lub drewno i fotowoltaikę. Obecnie również, jeśli myślisz tylko o panelach słonecznych, musisz wymienić piec na zasilany ekologicznie. W takim wypadku, aby otrzymać bezzwrotną dotację na nowe źródło ogrzewania, także niezbędny jest audyt energetyczny, wykonywany przez PGI2.

Dla kogo „Czyste powietrze”?

W obecnej transzy z bezzwrotnych dotacji z programu „Czyste Powietrze” mogą skorzystać wszyscy, którzy chcą przeprowadzić termomodernizację, wymienić źródło ogrzewania czy założyć fotowoltaikę. Ile można otrzymać?

Próg I: jeśli dochód roczny właściciela budynku mieszkalnego nie przekracza 135 tysięcy złotych rocznie, możesz otrzymać do 66 000 zł.

Próg II: jeśli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwie jednoosobowym nie przekracza 2651 zł, a w wieloosobowym 1894 zł, możesz otrzymać do 99 000 zł.

Próg III: jeśli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwie jednoosobowym nie przekracza 1526 zł, a w wieloosobowym 1090 zł, możesz otrzymać do 135 000 zł.

Przy progu II i III istnieje możliwość prefinansowania – w tym wypadku nie musisz posiadać

własnych środków na wkład własny. Dodatkowo dotacja pokrywa audyt energetyczny w kwocie 1200 zł.

Dotacje są bezzwrotne. Wystarczy, że zgłosisz się do firmy takiej, jak PGI2, której biuro znajdziesz przy ulicy Chojnickiej 6 w Tucholi i poprosisz o kalkulację oraz przeprowadzenie obowiązkowego audytu energetycznego. Specjaliści wypełnią za Ciebie wszystkie wnioski, przeprowadzą prace remontowe i rozliczą środki.

Prefinansowanie

Jeśli przysługują Ci środki z II i III progu, nie musisz mieć pieniędzy na wkład własny w inwestycję, wykonywane przez PGI2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) wprowadził usługę prefinansowania dla beneficjentów programu „Czyste Powietrze”. Oznacza to, że to WFOŚiGW wypłaca zaliczkę firmie, która wykonuje kompleksową termomodernizację domu, montuje pompy ciepła lub inne piece ekologiczne V klasy czy fotowoltaikę.

Jedynym kosztem, który jest po stronie beneficjenta, to 8% VAT – nie jest to koszt kwalifikowany. Kwotę wylicza się na podstawie planowanych wydatków i poznasz ją na etapie wyceny prac, więc jej wysokość nie będzie dla Ciebie zaskoczeniem.

Audyt energetyczny w Tucholi

Wykonanie audytu energetycznego jest obowiązkowe, aby otrzymać środki z każdego z progów w programie „Czyste Powietrze”. Po spotkaniu w tucholskim biurze specjalista umówi się z Tobą w dogodnym terminie na przeprowadzenie badań.

Podczas spotkania w Twoim domu przedstawiciel PGI2 porozmawia z Tobą o zużyciu ciepła i nośników energii, problemach, które zauważasz i potrzebach gospodarstwa domowego. Następnie przeprowadzi oględziny obiektu, zidentyfikuje punkty utraty energii, zanotuje wydajność urządzeń czy sprawdzi dokumentację techniczną.

Na tej podstawie powstanie symulacja kosztów oraz zużycia energii, a także plan tego, co powinno zostać poddane termomodernizacji w pierwszej kolejności. Jeśli ciepło „ucieka”, np. głównie przez nieszczelne okna, a Ty chcesz założyć także pompę ciepła i fotowoltaikę, bezzwrotne dofinansowanie możesz wykorzystać na wymianę okien i na instalacje ekologiczne. W przypadku potrzeby wymiany bardzo wielu kosztownych elementów oraz nowego źródła ciepła i paneli, przez co ostateczna wycena przekracza kwotę 100% dotacji, dzięki audytowi energetycznemu specjalista pomaga wybrać te elementy, których zmiana będzie najkorzystniejsza z punktu widzenia przyszłych rachunków za ciepło.

Od czego zacząć?

Mieścisz się w progach dochodowych i chcesz skorzystać z dotacji „Czyste Powietrze”? Zacznij od spotkania z przedstawicielem PGI2 i porozmawiaj o swoich potrzebach. **W nowo otwartym biurze w Tucholi przy ul. Chojnickiej 6 bezpłatnie dowiesz się wszystkiego o możliwości skorzystania z bezzwrotnej dotacji dla Twojego gospodarstwa domowego.**

Nauczycielski lajk zbulwersował burmistrza

W odczuciu Tadeusza Kowalskiego internetowy wpis, związany z wielką wycinką drzew w Tucholi, który polubiła osoba pracująca w gminnej szkole, nawołuje do przemocy w stosunku do jego osoby. Na forum rady wóldarz zwrócił się do dyrektorek placówek oświatowych, aby „o takim podejściu do drugiego człowieka” rozmawiały ze swoimi pracownikami.

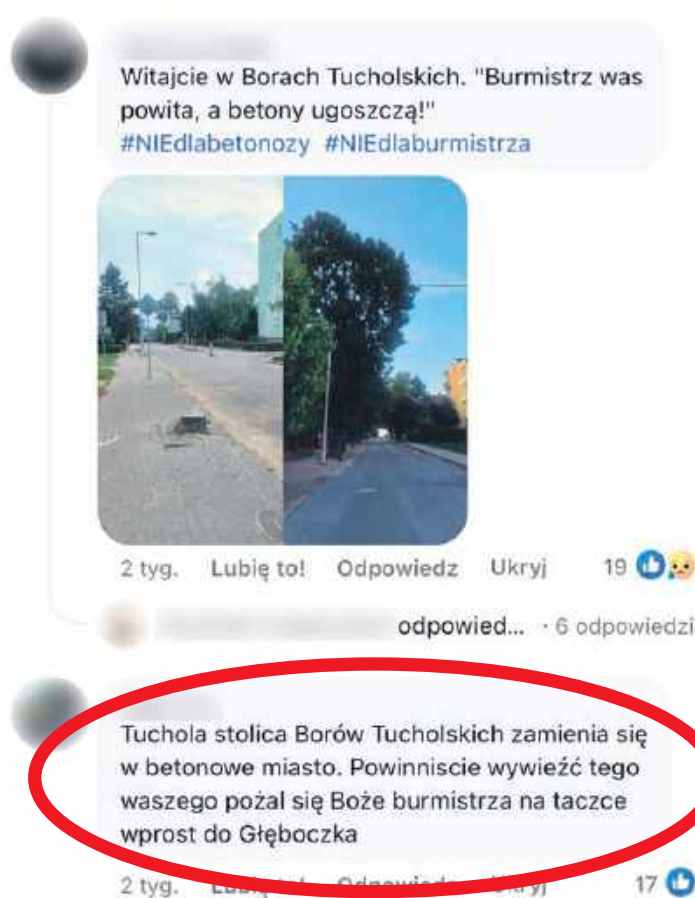
W obronie drzew objętych wycinką, w związku z kompleksowym remontem ulic: Kościuszki, Piastowskiej i części Grunwaldzkiej, część mieszkańców napisała petycję do tucholskiego ratusza. Obrońcy zieleni interweniowali także m.in. w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Temat ten był też mocno komentowany w sieci, kiedy drzewa jeszcze stały i potem, gdy po kolei zaczęto je ścinać. Jeden z takich internetowych wpisów do żywego dotknął burmistrza Tucholi (adresata petycji w sprawie zaprzestania planowanej wycinki). A w zasadzie, jak podkreśla Tadeusz Kowalski, nie ubódl go tyle sam komentarz, co to, że polajkowała go osoba pracująca w szkole. Ale po kolei...

W miarę dobry „strażnik przyrody”...

Podczas wrześniowej sesji Rady Miejskiej w Tucholi burmistrz długo mówił o sytuacji finansowej w oświacie. Już w końcówce swej wypowiedzi skreślił w stronę wycinki drzew, powiązanej z remontem ulic. Wóldarz zwracał uwagę, że wycinka spotkała się z protestami, choć doszło do niej zgodnie z prawem. I że sam jest też zwolennikiem zieleni.

– Boli mnie, jak ktoś mnie posądza, jakieś pojedyncze osoby, że nie lubię drzew albo nie dbam o zieleni. Dziwnym trafem od jakichś kilkunastu lat jestem przewodniczącym Rady Naukowo-Społecznej przy Leśnym Kompleksie Promocyjnym „Bory Tucholskie” i co kadencję mnie wybierają, bo uważają, że chyba w miarę dobrym strażnikiem przyrody jestem – podnosił burmistrz, jak i że w związku z tym ma ponadprzeciętną wiedzę na temat zieleni Borów Tucholskich oraz w samej Tucholi.

– U nas leśność rośnie, zasoby na powierzchni leśnych są coraz większe, zdaniem ekspertów są nawet za duże. I wykazujemy dużą troskę o to, żeby tereny zielone zwiększały się na terenie miasta, żebyśmy nowe nasadzenia robili. Ogłoszenie płatne

Ale czasami jakieś drzewo trzeba ścinać. I tak się złożyło, że przy ostatniej inwestycji ścinamy tych drzew dużo – dodał Tadeusz Kowalski. Gwoli uściślenia w związku z prowadzoną inwestycją, która obejmuje też wymianę sieci podziemnych (to właśnie tak głęboki zakres prac ma wymuszać konieczność wycinki), docelowo ściętych ma zostać ponad 50 drzew, w tym stuletnie lipy.

„Powinna uczyć miłości do bliźniego”...

Przemawiając do zebranych w sali obrad, burmistrz przyznał, że boli go dyskusja prowadzona za pośrednictwem portali społecznościowych. Nie dostrzega w niej argumentów, a jedynie wypowiedzi typu: „kto komu bardziej dołoży”. W ostatnim czasie szczególnie zbulwersował go jeden z wpisów. Zdaniem burmistrza zamieściła go osoba posługująca się fikcyjnym kontem.

– Ten wpis nawołuje do aktów przemocy fizycznej. A osoba pracująca w jednej z naszych szkół, która powinna uczyć miłości do bliźniego, lajkuje go. (...) Proszę żebyście państwo dzisiaj, w tych czasach, kiedy ten świat pędzi, kiedy zmiany cywilizacyjne, mentalne występują o takim podejściu do drugiego człowieka, drodzy dyrektorzy ze swoimi pracownikami też rozmawiali, bo tak nie powinno być – powiedział Tadeusz Kowalski, zwracając się już bezpośrednio do obecnych na sesji dyrektorek gminnych placówek oświatowych.

„Nie będę mówił, że ktoś ma kogoś ścinać”

„Tuchola stolica Borów Tucholskich zamienia się w betonowe miasto. Powinnście wywieźć tego waszego pożał się Boże burmistrza na taczce wprost do Głęboczka” – tak dokładnie brzmi treść wpisu (został on opublikowany na fanpa-

ge'u „Tygodnika”), która wywodziła obruszenie burmistrza. Czy słusznie? Nie nam to oceniać, natomiast wypowiedzi z „taczkami”, w odniesieniu do różnych wóldarzy, są chyba jednymi z częściej przytaczanych i zarazem bardziej nośnych, kiedy przychodzi do krytyki ich działań czy podejmowanych decyzji. Burmistrza Tucholi pytamy natomiast, co miał na celu jego apel skierowany do dyrektorek szkół i czy wymaga od swoich podwładnych, aby ci z kolei niejako inwigilowali pozaszkolną aktywność swoich pracowników.

– Absolutnie nie jestem za inwigilacją. To jest zbyt daleko posunięte stwierdzenie, ale można o tym mówić na radach pedagogicznych. Uważam za niestosowne, że taką formę wypowiedzi polajkowała nauczycielka. (...) Nie zmienię zdania. Na tym moja ingerencja się kończy. Ja nie będę mówił, że ktoś ma kogoś ścinać – odpowiada Tadeusz Kowalski. Burmistrz zapewnia nas też, że w związku z pełnioną funkcją jest przygotowany na różnorodną krytykę i sposoby, w jakie wyraża się dezaprobatę dla jego działań.

– Każdy ma prawo do wyrażania swoich opinii. Jeśli ktoś krytykuje mnie z imienia i nazwiska,

to mi to nie przeszkadza. Ja natomiast wyrażam swoją dezaprobatę dla takich zachowań (ww. lajk – przypis. red.) ze strony osób, które wychowują i nauczają nasze dzieci – mówi.

Argumenty, emocje i opinie...

Kontynuując, w rozmowie z naszą redakcją Tadeusz Kowalski podnosi, że jest gotowy zawsze do dyskusji, ale na argumenty. Jak już wspomnieliśmy wcześniej, wóldarz takich nie dostrzega we wpisach umieszczonych na portalach społecznościowych ani też w petycji mieszkańców, pod którą podpis złożyło ponad 300 osób. Ma też niejako żal, że nikt z osób krytykujących go odnośnie do wycinki nie przyszedł z nim porozmawiać. Zdaniem wóldarza po stronie osób niezgadających się z tym zakresem prac są wyłącznie opinie i emocje, za to on operuje argumentami. Zresztą jak podkreśla, jest od tego, aby realizować wolę zdecydowanej większości mieszkańców, co w tym przypadku miałyby się wyrażać właśnie poprzez przeprowadzenie inwestycji celu publicznego. Informuje też, że w ostatnim czasie do ratusza wpłynęła prośba o wycinkę lip, które miały ocalić przy ul. Kościuszki. Wystosowali ją mieszkańcy w bezpośrednim sąsiedztwie drzew – 9 rodzin.

Od burmistrza słyszymy też, że szanuje innych i oczekuje tego samego w stosunku do swojej osoby, jak również, że nie pozwoli obrażać się „garstce osób”. Wóldarz odnosi się też bezpośrednio do naszej redakcji.

– Może to w interesie „Tygodnika”, aby taka debata się toczyła? – sugeruje Tadeusz Kowalski.

Agata Wiśniewska

Komentarz

Odkąd pracuję w „Tygodniku Tucholskim”, pierwszy raz pozwałam sobie na zamieszczenie komentarza do przygotowanej publikacji. Czuję się do tego zobligowana przez pytanie, jakie padło ze strony mojego rozmówcy, burmistrza Tadeusza Kowalskiego. Zawartam je w ostatnim zdaniu powyższego artykułu. Spieszę z odpowiedzią. W interesie nie tylko reprezentowanej przeze mnie gazety, ale i innych mediów lokalnych, powinno być tworzenie przestrzeni na dyskusję pomiędzy mieszkańcami a szeroko rozumianym samorządem. Jako „Tygodnik” staramy się to robić, prezentując na naszych łamach spojrzenia różnych stron, a nierzadko mo żecie też u nas przeczytać listy do redakcji, w któ-

rych mieszkańcy dzielą się swoimi spostrzeżeniami. Zdobycie, tak jak w przypadku Tadeusza Kowalskiego, po raz kolejny urzędu burmistrza, nie daje monopolu na rozstrzygnięcia i argumenty. Moim zdaniem tych rzeczowych po stronie obrońców zieleni w ostatnich miesiącach nie brakowało, ale o nich na sesji nie us łyszeliśmy. Sam projekt, który został przygotowany kilka lat temu (!) dla rzeczonoj inwestycji, mocno krytycznie ocenił ekspert – dendrolog i ornitolog, wykonujący opinię przyrodniczą na zlecenie wykonawcy wycinki. Zgadza się, że zawsze warto rozmawiać na argumenty, niekoniecznie natomiast w zaciszu gabinetów.

Agata Wiśniewska

**Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Nadleśnictwo Lutówko, Lutówko 18, 89-407 Lutówko**

**ogłasza III przetarg pisemny na sprzedaż
przestarzałego sprzętu IT
oraz II przetarg na sprzedaż przestarzałego sprzętu RTV**

Ofertę na zakup należy złożyć do dnia **18 października 2024 r.**
Szczegóły dostępne na stronie internetowej Nadleśnictwa Lutówko
pod adresem: <https://www.lutowko.torun.lasy.gov.pl/aktualności>

WÓJT GMINY LUBIEWO

na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.)
informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Lubiewie oraz tablicach ogłoszeń w poszczególnych sołectwach zostały wywieszone na okres 21 dni, od 10 października 2024 r. do 1 listopada 2024 r., wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, stanowiących własność gminy. Informacja podana jest również na stronie internetowej <http://www.lubiewo.bip.net.pl/> w zakładce NIERUCHOMOŚCI – MIESZKANIA: gospodarka nieruchomościami.

Po młodości przyszedł czas na seniorów

Powiatowa Rada Seniorów powstanie na naszym terenie

Do Starostwa Powiatu Tucholskiego wpłynął wniosek o powołanie powiatowego gremium seniorów. Starosta Andrzej Urbański twierdzi, że nawet gdyby nie złożono formalnego wniosku (stoi za nim Michał Skąlecki), i tak by ona powstała z inicjatywy Rady Powiatu Tucholskiego.

Z inicjatywą złożenia wniosku do rajców powiatowych, dotyczącego powołania Powiatowej Rady Seniorów, wystąpił były wieloletni wójt gminy Lubiewo **Michał Skąlecki**. W rozmowie z „Tygodnikiem Tucholskim” podkreśla, że gdy jeszcze przewodził gminie, to ściśle współpracował z osobami starszymi i zrzeszającymi ich organizacjami w Bysławiu i Lubiewie.

Skąlecki tłumaczy, że na jednym z zebrań w samorządzie Lubiewa, wśród osób starszych wiekiem padł pomysł powołania takiej rady.

– Takie idee zostały właściwie sformalizowane ustawą ze stycz-

nia tego roku. Dlatego łatwiej stworzyć taką organizację, bo jej powołanie jest uregulowane. (...) Podjąłem działania i zebraliśmy podpisy, których wymaganych jest 150 w przypadku osób po 60. roku życia – wyjaśnia Skąlecki.

Pomysł poparło więcej osób, aniżeli jest to wymagane na terenie powiatu tucholskiego. Dalej listy przekazano przewodniczącemu rady powiatu **Krzysztofowi Dereszyńskiemu**.

Zamysł integracji społeczności powiatowej

Były wójt gminy Lubiewo uważa, że niedawne zielone światło na powołanie Młodzie-

zowej Rady Powiatu jest dobrym momentem, aby niemal równocześnie zaczęło funkcjonować gremium starszych. Upatruje tu nawet możliwości wspólnych spotkań obu organizacji, wymiany różnorodnego spojrzenia na wiele spraw, światopoglądu. Młodzi mieliby tu okazję słyszeć o tym, co mówią seniorzy i zrozumieć ich potrzeby. I na odwrót.

W jego zamyśle rada seniorów miałaby dbać o integrację społeczności powiatowej.

– Społeczności inne są już w jakiś sposób zintegrowane. Jeśli chodzi o mieszkańców, to najczęściej myśli się o integracji w gminach. Struktura powiatu

to w rozumieniu ludzi odpowiedziało za drogi i ewentualnie szpital. A zadań powiatu jest o wiele więcej. Dlatego myślałem o tym, aby poprzez radę seniorów budować integrację społeczności powiatowej – Skąlecki tłumaczy cel, jaki mu przyświeca.

W jego opinii, starszyzna powinna pielegnować w dalszym ciągu lokalną historię, tradycję i tożsamość borowiacką. Takich praktyk ma – jego zdaniem – brakować na szczeblu powiatu tucholskiego w porównaniu do krzewienia tego wszystkiego przez gminy. Takie działania rady seniorów miałyby być określone wsparciem przez organ pomoc-

niczy dla Rady Powiatu Tucholskiego.

Kiedy powołane zostanie gremium seniorów?

Do kwestii powołania Powiatowej Rady Seniorów odnosi się Starosta Powiatu Tucholskiego **Andrzej Urbański**. Samorządowiec potwierdza wpłynięcie wniosku z podpisanymi przez Skąleckiego. Dodaje jednak, że nawet gdyby nie pojawiła się żadna inicjatywa społeczna, to gremium seniorów i tak zostałoby powołane do życia przez Radę Powiatu Tucholskiego.

– Z własnej inicjatywy też możemy powołać taką radę. Nie potrzeba wniosku – uściśla starosta.

Podjęcia uchwały w sprawie powołania seniorskiego gremium należy spodziewać się w okresie później jesieni bądź zimy. Pomocne temu mają być spotkania z organizacjami zrzeszającymi osoby po 60. roku życia, które często odbywają się jesienią. Właściwe prace związane z radą seniorów ruszą po wyborach do Młodzieżowej Rady Powiatu, a te wstępnie zaplanowano na listopad.

Anna Lipska

Autor bestselerowych kryminałów zawita do Śliwic

Gminna Biblioteka Publiczna w Śliwicach zaprasza 18 października (piątek) na spotkanie autorskie z **Robertem Małeckim**, które będzie połączone z promocją jego najnowszej książki „Skrzep. Początek wydarzenia o godzinie 18:30 na sali dworca PKP.

Robert Małecki na zdjęciu wykonanym przez Martę Machej. Źródło: robertmalecki.pl

Śliwicka biblioteka przygotowała nie lada gratkę dla fanów kryminałów z komisarzem Grossem w roli głównej. Otóż już 18 października w Śliwicach będzie okazja do rozmowy z autorem tej serii książek **Robertem Małeckim**. Na rynku wydawniczym pojawił się jej piąty tom. Tym razem Bernard Gross zmierzy się ze sprawą rodzinnej zbrodni...

Spotkanie z autorem publikacji odbędzie się w sali dworca PKP w Śliwicach.

Rozpocznie się o godzinie 18:30.

Dla tych, którzy do tej pory nie zetknęli się z twórczością Małeckiego, dodajmy, że jest on uważany za specja od powieści kryminalnych. Pisarz jest laureatem Nagrody Wielkiego Kalibru i nagrody Kryminalnej Piły oraz zdobywcą „Złotej Karety” w kategorii Kultura, przyznawanej przez toruński Dziennik „Nowości”. Z wykształcenia politolog, filozof i dziennikarz.

(aw)

ZADUSZKI MUZYCZNE

“LUBIĘ WRACAĆ”

W WYKONANIU ZESPOŁU

KOTOWSKY PATII BAND

GOŚCIE: DARIUSZ KRYGOWSKI
WOJCIECH METLICKI

18 PAŹDZIERNIKA 2024 R.
GODZ. 18:00
SALA WIDOWISKOWA TOK

W programie utwory z repertuaru:
WOJCIECHA MŁYNARSKIEGO,
FELICJANA ANDRZEJCZAKA,
KRZYSZTOFA KRAWCZYKA,
ZBIGNIEWA WODECKIEGO,
TADEUSZA WOŹNIAKA,
CZESŁAWA NIEMENA,
SINÉAD O'CONNOR,
ANNY JANTAR,
TINY TURNER,
ROXETTE,
KORY
I WIELU INNYCH...

BILETY W CENIE 40 ZŁ DO NABYCIA W KASIE
TUCHOLSKIEGO OŚRODKA KULTURY I NA BILETYNA.PL

tygodnik.pl
Tygodnik Tucholski
TOK PRESS
TUCHOLANIN

Ścieżka krótsza, droga dłuższa

Z Cekcyna do Bystawia przejedziemy ścieżką rowerową, ale nie w całości

Powiat tucholski realizuje zadanie, które dotyczy budowy ścieżki rowerowej wzdłuż drogi Bystaw – Cekcyn. Mimo że inwestycja związana ze ścieżką realizowana jest przez trzy różne firmy, to nie zostanie ukończona w całości. Do tego zabraknie około 400 metrów. Dlaczego?

W obrębie drogi powiatowej 1030C na odcinku Bystaw – Cekcyn, powiat tucholski realizuje szereg inwestycji związanych z kompleksową przebudową odcinka między Bystawiem a Wępinem. Przypomnijmy, że ze względu na zakres inwestycji droga powiatowa jest całkowicie zamknięta. Wykonywane są prace związane m.in. z poszerzeniem jezdni z 5 metrów do 6, instalowaniem urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, tworzeniem zjazdów na działki przyległe oraz pobocza. Najbardziej skomplikowaną kwestią jest przebudowa przepustu koło Wępina.

Zabrakło metrów

Wzdłuż drogi powstaje również ścieżka rowerowa, która budowana jest przez trzech różnych wykonawców. Dwóch z nich zajmuje się przebudową odcinka Bystaw – Wępin. Natomiast dla trzeciej z firm ścieżka jest najważniejszym zadaniem realizowanym od Wępina w kierunku Cekcyna.

Część budowy ścieżki, od strony Bystawia o długości 1,5 km, realizuje Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów z Kozłowa. Za kolejny etap o długości 0,63 km odpowiada firma Usługi Koparką i Naprawa

Sprzętu Marek Kilichowski z Łyskowa. Za ostatni etap powstania ścieżki odpowiedzialny jest zakład Marbruk z Charzyków. Budowa dotyczy odcinka 3,438 km. Wszystkie inwestycje w obrębie drogi powiatowej 1030C, powinny zakończyć się w drugiej połowie grudnia.

Rowerami ścieżką nie uda się przejechać bezpośrednio z Cekcyna do Bystawia. Z udostępnionych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi materiałów wynika, że zabraknie do pełnej realizacji ok. 400 m między odcinkami wykonywanymi przez firmę Marka Kilichowskiego z Łyskowa a firmą Marbruk z Charzyków.

O przyczynach tej sytuacji opowiedział starosta powiatu tucholskiego **Andrzej Urbański**. Samorządowiec wyjaśnia, że w poprzedniej kadencji złożono wniosek o dofinansowanie na określony metraż budowy ścieżki dla rowerów od strony Cekcyna. W tamtym czasie nie było jednak szans na otrzymanie środków i powiatowi tucholskiemu ich nie przyznano. W zamian realizowano inwestycje od strony Bystawia, na które udało się pozyskać środki m.in. z Polskiego Ładu.

– Niedawno ponownie pojawiła się szansa na otrzymanie środków, ale można było zgłosić już taki

sam kilometr, jak w pierwotnym wniosku. (...) Skoro pojawiły się pieniądze na odcinek od Cekcyna, to ponowiliśmy wniosek, ale mogliśmy to zrobić jedynie w tym kilometrażu, który był zgłaszany wcześniej. To się udało, ale w tym czasie nie zgrały się te kilometry. (...) Złożyliśmy jednak kolejny wniosek do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na brakujący fragment w Wępinie i drogę w kierunku Cekcyna – wyjaśnia starosta. Rozstrzygnięcie dotyczących złożonego wniosku należy spodziewać się wiosną przyszłego roku.

Anna Lipska

Gmina Lubiewo

Powstaje studnia zastępcza w Bystawiu

W Bystawiu trwają prace związane z budową studni zastępczej numer 3A na ujęciu wód podziemnych. Inwestycja jest niezbędna, bo ma przejąć rolę po tej, która zepsuła się z końcem kwietnia tego roku.

Przypomnijmy, że z końcem kwietnia w Bystawiu nastąpiła awaria największej studni, która w wodę zaopatrywała w przybliżeniu aż 60% mieszkańców gminy Lubiewo. Chodzi tu łącznie o 7 miejscowości: Bystaw, Bystawek, Klonowo, Lubiewice, Minikowo, Płazowo i Wępin. Krótco po odkryciu problemu wójt **Joanna Jastak** omawiała wyniki ekspertyzy przeprowadzonej przez firmę zewnętrzną, które jasno wskazywały na całkowite zepsucie się studni. Już wtedy nie kryła się z zamiarem budowy studni zastępczej, bo jak tłumaczyła, koszty naprawy czy renowacji mogą być zbliżone, ewentualnie trochę niższe, niż budowa nowej.

Ogłoszenie płatne

Władze gminy niejednokrotnie apelowały, nawet na naszych łamach, o ograniczenie zużycia wody i używanie jej wyłącznie na potrzeby życiowe. Wójt namawiała, aby starać się o samodzielne gromadzenie wody deszczowej, np. przy użyciu mauserów.

Oprócz studni zastępczej będą jeszcze dwie nowe

Obecnie trwa budowa studni zastępczej 3A w Bystawiu, na której wykonanie 6 września podpisano umowę z firmą Zakład Badań Geologicznych i Wierceń Studziennych „Tolwod” Antoni Zalewa z Mogilna. Koszt inwestycji opiewa na kwotę 145.140 zł brutto.

Dokładny zakres prac w Bystawiu obejmuje: odwiercenie otworu studziennego metodą udarową do głębokości 40 m zgodnie z zakresem prac ujętych w zatwierdzonym projekcie robót geologicznych i próbne pompowanie, czyli wykonanie pompowania oczyszczającego, pomiarowego, kontrolnego zgodnie z normą do odbioru studni. Dodatkowo firma z Mogilna zobligowana jest do przywrócenia terenu do stanu sprzed prac i trwałe zabezpieczenie otworu – rury nadfiltrowej – o 0,5 m powyżej powierzchni terenu.

Samorządowi z Lubiewa na budowę studni zastępczej numer 3A na ujęciu wód podziem-

Nowa studnia powstaje tuż za Bystawiem w kierunku Lubiewa.

nych udało pozyskać się dofinansowanie w wysokości 45.000 zł ze środków Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia Salutaris.

Dodajmy, że wybudowane zostaną jeszcze dwie nowe studnie

– kolejna w Bystawiu i w Lubiewie. Obecnie trwa opracowywanie dokumentacji budowlanej, a nabór wniosków o dofinansowanie rozpocznie się wiosną 2025 roku.

Tekst i fot. Anna Lipska

Ogłoszenie

Wójt Gminy Ciekocin podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 listopada 2024 r. w sali nr 25 Urzędu Gminy Ciekocin, ul. Szkolna 2 przeprowadzony zostanie drugi przetarg ustny nieograniczony:

- o godzinie 10:00 na sprzedaż nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej nr BY1T/00024553/9 stanowiącej działkę nr 238/3 o powie rzchni 0,1286 ha położoną w miejscowości Iwiec przeznaczoną pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Cena wywoławcza wynosi 61.500 zł w tym 23% VAT.

Wadium wynosi 6100 zł

Wadium należy wpłacić na konto Bank Spółdzielczy Koronowo o/Ciekocin nr 85 8144 0005 2007 0070 0245 0006 w terminie do dnia 15.11.2024 r.

Pierwszy przetarg odbył się dnia 10.09.2024 r.

Więcej informacji na stronie BIP Gminy Ciekocin

oraz pod numerem telefonu 52 33 47 566.

Gmina Ciekocin: Podczas prac polowych odnaleziono niewybuch

Pocisk artyleryjski, pochodzący z czasów II wojny światowej, został znaleziony w rejonie miejscowości Trzebciny. Niebezpieczne znalezisko zabezpieczali policjanci do czasu przyjazdu i podjęcia go przez patrol saperów.

Oficer dyżurny tucholskiej komendy otrzymał w niedzielę (6.10) zgłoszenie dotyczące ujawnienia niewybuchu w trakcie prac polowych w rejonie miejscowości Trzebciny. Na miejsce natychmiast udali się funkcjonariusze.

– W trakcie wstępnych oględzin i podjętych czynności ustalili, że jest to pocisk moździerzowy pochodzący z okresu II wojny światowej. Policjanci zabezpieczyli miejsce przed dostępem innych osób do momentu przyjazdu saperów i podjęcia

przez nich znaleziska – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

W związku z tym wydarzeniem funkcjonariusze apelują o ostrożność i jednocześnie przypominają, że odnalezionych niewybuchów nie należy dotykać oraz próbować ich przenosić!

– W przypadku odnalezienia podobnych militariów należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie służby – podkreśla policjant.

(aw)

T. Wegner: Nie ma u nas rolnika, który nie chciałby pomóc

Rolnicy z gminy Tuchola przyłączają się do pomocowej akcji dla powodzian. Pierwsza ciężarówka, wypakowana płodami rolnymi, pojechała do gminy Głogówek. Kolejne powinny ruszyć na dniach.

Gospodarze z gminy Tuchola, wzorem swoich kolegów z gmin Kęsowo i Lubiewo, spieszą z pomocą rolnikom, których dotknęła powódź. W krótkim czasie udało się zgromadzić płody rolne, głównie: siano, sianokiszonkę i słomę, w znacznej ilości. Na ten moment zebrane przez nich dary można liczyć w wymiarze 3,5 ciężarówek.

– Nie ma u nas rolnika, który nie chciałby pomóc. Żaden nie chce być pominięty w tej akcji. Wszyscy chcą coś dać. Ta współpraca jest bardzo budująca – przyznał podczas posiedzenia Rady Miejskiej w Tucholi **Tomasz Wegner**, przewodniczący komisji rolnictwa, leśnictwa i ochrony środowiska, prywatnie też rolnik.

Pierwszy transport z darami od rolników z gminy Tuchola, w tym przypadku konkretnie Legbąda, ruszył w poniedziałek (7.10) do gminy Głogówek (woj. opolskie), położonej przy drodze krajowej nr 40.

– Dary pojechały w miejsce sprawdzone ze wszystkich stron – zapewnił radny.

Kolejne ciężarówki z płodami rolnymi powinny ruszyć na południe jeszcze w tym tygodniu. Dodajmy, że to właśnie z poszukiwaniem przewoźnika rolnicy mieli największy problem. Pierwszy, który zadeklarował taką formę pomocy, wycofał się. Finalnie udało się znaleźć inny podmiot, który zobowiązał się do bezpłatnego przewiezienia zebranych darów.

Agata Wiśniewska

Żalno też pospieszyło ze wsparciem

Z myślą o powodzianach w Żalnie przeprowadzono trzy inicjatywy, w tym zbiórkę rzeczy i żywności, ale i datków. Akcje zainicjowały: OSP w Żalnie i tamtejsza szkoła podstawowa, parafialny zespół Caritas i Rycerze Kolumba.

W Żalnie poza zbiórką rzeczy, zbierano także środki finansowe dla powodzian. Dopecyjmy, zbiórki rzeczy oraz żywności podjęła się Szkoła Podstawowa w Żalnie we współpracy z tutejszym OSP. Dary dla powodzian można było dostarczać przez trzy dni, ich przyjęciem zajmowało się szkolne koło wolontariatu, które prowadzi **Wioletta Malcahn**. Załadowaniem darów i ich transportem do Śliwic, skąd ruszyły w dalszą drogę, zajęli się druhowie z Żalna. Adresatami tej pomocy byli mieszkańcy Głucholazów. Natomiast zebraniem funduszy zajęli się: parafialny zespół Caritas oraz Rycerze Kolumba.

Za środki pozyskane od Rycerzy Kolumba i innych darczyńców zakupiony został osuszacz powietrza, który już 26 września służył rodzinie z Dolnego Górnika.

– Zakup osuszacza był spontaniczny. Postanowiliśmy jako Rycerze Kolumba nie przysyłać środków pieniężnych, ponieważ tam na miejscu, ze względu na powódź, wszystkie potrzebne sprzęty znacznie przewyższają swoją wartość – przyznaje **Karol Sikorski**.

Zakup urządzenia został skonsultowany z proboszczem żalińskiej parafii. On też skontaktował się z proboszczem parafii w Oławie, dotkniętej powodzią.

– Osuszacz został jeszcze tego samego dnia wysłany do tej parafii, a tamtejszy proboszcz ks. Zbigniew Kowal przekazał go niezwłocznie do rodziny z Dolnego Górnika. Osuszacz ma bardzo dobre parametry i z pewnością przyda się tamtejszym mieszkańcom – dodaje nasz rozmówca.

Agata Wiśniewska, fot. nadesłane

Koniec utrudnień dla podróżujących koleją w gminie Śliwice

Od soboty przez Śliwice przejadą pociągi!

Optymistyczne doniesienia dla mieszkańców gminy Śliwice i innych podróżujących pociągami na linii kolejowej Laskowice Pomorskie – Czersk. Końca dobiega obowiązywanie specjalnego rozkładu jazdy, który wprowadzono po uszkodzeniu wiaduktu na ul. Starogardzkiej w Śliwicach.

Jak przekazała nam rzeczniczka prasowa Arrivy, na linię kolejową Laskowice Pomorskie – Czersk wraca normalny ruch pociągów.

– Od 12 października wraca ruch kolejowy – potwierdza **Joanna Parzniewska**.

Oznacza to, że od najbliższej soboty przestaje obowiązywać specjalny rozkład jazdy, wprowadzony z powodu uszkodzenia wiaduktu na ul. Starogardzkiej w Śliwicach, do którego doszło miesiąc wcześniej, 12 września. Przypomnijmy, że na skutek uderzenia pojazdu przewożącego maszynę budowlaną w obiekt infrastruktury, wstrzymano ruch

na drodze powiatowej w kierunku Byłeczka i Osiecznej w województwie pomorskim oraz na trasie kolejowej relacji Laskowice Pomorskie – Czersk.

Efektom tego było wdrożenie komunikacji zastępczej i objazdów. W związku z brakiem możliwości przejazdu pociągami na odcinku Śliwice – Szlachta, wprowadzony został awaryjny rozkład jazdy. Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi wyznaczył objazd dla drogi powiatowej.

Na przejazd samochodów pod wiaduktem zezwolono jeszcze we wrześniu. Ruch kolejowy mógł zostać przywrócony dopiero teraz, ze względu na potrzeby

dokonania niezbędnych napraw, o czym krótko po zdarzeniu mówił rzecznik prasowy PKP Polskie Linie Kolejowe SA, w odpowiedzi na pytania „Tygodnika Tucholskiego”. **Przemysław Zieliński** tłumaczył, że po dokonaniu oględzin, stwierdzono wówczas uszkodzenia uniemożliwiające dalsze użytkowanie wiaduktu. Były to m.in.: zniszczenia łożysk, uszkodzenia dźwigarów oraz przesunięcie całej konstrukcji przęsła wraz z torem. Ze względu na skalę uszkodzeń, konieczne było wstrzymanie ruchu pociągów przez wiadukt oraz ww. pojazdów pod jego konstrukcją.

Anna Lipska

Na zdjęciach monety przekazania nowego urządzenia potrzebującej rodzinie z Dolnego Górnika.

Teatr Pana O.

ANDERSEN

w świecie swoich baśni

reżyseria, scenariusz: Artur Niedźwiedz
 muzyka: Wolfgang Amadeusz Mozart, Alverion
 kostiumy: Ewa Wawrów, Agnieszka Gierach, Zofia Łotocka
 dekoracje: Alan Malchrowicz

występują:
 Ewa Cugier
 Aneta Koprowska
 Ota Słomian
 Hubert Caban, Marcel Leio
 Artur Niedźwiedz

Tuchola

Tucholski Ośrodek Kultury

Plac Zamkowy 8

19 października 2024

godzina 17:00

GAWRA
ARTYSTYCZNA

Teatr Pana O.
Ewa: 503 747 624 - Aneta: 467 448 007

Zeskanuj i kup bilet

kup bilecik.pl

Czy gospodarze będą mieli następców? Rysuje się problem na dłuższą perspektywę

Rolnicy i wiceminister. W ogniu

Dla rolników z powiatu tucholskiego i ościennych regionów zorganizowano spotkanie z wiceministrem rolnictwa Stefanem Krajewskim. W Książnicy Tucholskiej 3 października (czwartek), odbyła się kilkugodzinna merytoryczna rozmowa między politykiem a gospodarzami. Poruszono wiele problematycznych kwestii dotyczących kontroli, „walki z polską wsią” i próbą zatrzymania młodzieży na roli. Rolnicy zasypali przedstawiciela polskiego rządu pomysłami, których efektem miałyby być poprawa ich trudnej sytuacji. Jak zareagował na nie polityk?

Wiceminister rolnictwa Stefan Krajewski z wizytą w Tucholi

Spotkanie zorganizowała polska Polska Stronnictwa Ludowego z naszego terenu (wspólnie ze swoim biurem, **Agnieszka Kłopotek**). Wiceminister rolnictwa **Stefan Krajewski** mówił do prawie pełnej sali, a ta nie była mu dłużna. Szerzej relacjonujemy poruszone najważniejsze wątki.

Przedstawiciel rządu nawiązał do protestów oraz postulatów wysuwanych przez polskich rolników, niskiej opłacalności i braku chęci wśród młodych do podejmowania gospodarstw. Te sprawy niejednokrotnie powróciły w pytaniach zadawanych przez rolników.

Była mowa, aby nie piętrzyć rolnikom problemów...

W Książnicy Tucholskiej 3 października (czwartek) głos zabierali: rolnicy z powiatu tucholskiego i ościennych regionów oraz specjaliści z różnych gałęzi rolnictwa. Gospodarze zadawali je w seriach po trzy pytania, na które potem odpowiadał wiceminister. Spore poruszenie wśród zgromadzonych wywołały słowa rolnika z Kaszubi, któremu postawiono zarzuty stworzenia zagrożenia epidemiologicznego z powodu niezarejestrowania jagniąt w wyznaczonym terminie. Sprawa jest na tyle złożona, że polityk poprosił gospodarza o zostawienie mu swoich danych, zapowiadając osobiste rozpatrzenie sprawy, np. przez rozmowę z Powiatowym Inspektorem Weterynaryjnym, któremu podlega mężczyzna.

Według rolnika historii podobnych w regionie, w którym zamieszkuje, jest blisko 30! Gospodarz, oma-

wiając swój problem, poruszył sprawę stowarzyszeń prozawierających. Zdaniem polityka na mieszkańców wsi zrzuca się występowanie bezpańskich psów i kotów, co jest w jego mniemaniu najzwyczajniej mylne. Wiele z nich jest wywożonych z miasta i świadomie podrzuconych, bo „na wsi sobie poradzi”. Wiceminister uważa, że kwestia działania, którzy pracują na rzecz praw zwierząt, to temat zastępczy. Polityk skomentował, że ma na celu „chęć bicia piany i zrobienia biznesu”.

Rolnik i pszczelarz z gminy Lubiewo pytał wiceministra o warunki otrzymywania dopłat bezpośrednich.

– Dlaczego nie można połączyć uprawy bezorkowej z wymieszaniem obornika i poplonem? Mam pole po pszenicy, na które został wywieziony obornik, wymieszany był z glebą za pomocą talerzówki, a potem rozsiano poplon. Dlaczego nie mogę w tym roku zgłosić tego do bezorki? – pytał gospodarz.

Rolnik dociekał, dlaczego zasiane przez niego uprawy miododajne, muszą stać na polu do końca sierpnia. Komentował, że jest to dziwny przepis, bo żadna roślina miododajna... nie kwitnie do 31 sierpnia. Dodawał, że przywrócenie pola we wrześniu do dobrego stanu, gdy rośliny sięgają pasa, jest ciężkie. Ponadto zwrócił uwagę na źle sformułowane pytania w dokumentach kontrolujących jego pracę przez firmę zewnętrzną, a nie Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

– Była mowa, aby nie piętrzyć rolnikom problemów... To ich

nie piętrzyć – polecił na podsumowanie swojej wypowiedzi.

Krajewski odpowiadał, że przy pracy nad nowymi ekoschematami na pewno przeanalizowane zostaną uwagi dotyczące płatności. Co do uwag dotyczących roślin miododajnych, polityk przyznał rację rolnikowi jako praktykowi. Odnosił się też do źle sformułowanych pytań w ramach prowadzonych kontroli.

– Temat przekażę do centrali agencji – zapowiedział.

Rolnik z powiatu sępoleńskiego zwracał uwagę na konieczność zmian w ustawie o zwalczaniu chorób zakaźnych, której zapisy wykonują powiatowi lekarze weterynarii. Gospodarz z powiatu tucholskiego ocenił, że bioasekuracja przy presji wirusa ASF w środowisku nie przynosi oczekiwanych skutków. Wprost pytał o plany walki z afrykańskim pomorem świń. Na te wątpliwości ze strony polityka nie padła jasna odpowiedź, co później już po spotkaniu w rozmowie z „Tygodnikiem” zauważył sam zainteresowany rolnik. Wcześniej dopytywał też o działania ministerstwa rolnictwa w zakresie Zielonego Ładu po 2027 roku.

– To już jest nowa perspektywa, którą będziemy musieli przygotować. W niej pojawia się coraz częściej dialog strategiczny, który zawiera elementy Zielonego Ładu. Będziemy przedstawiać swoje stanowisko – tłumaczył Krajewski.

Przyszłość rolnictwa to młodzież, której rząd nie wspiera

Temat przyszłości rolnictwa, ale z perspektywy populacji młodych ludzi, która będzie się nim zajmować, zasługuje na poświęcenie szerszych łamów „Tygodnika”.

Ireneusz Głomski z gminy Brusy pytał o pomysły koalicji rządzącej na zatrzymanie młodzieży na wsi i budowanie wśród niej chęci prowadzenia gospodarstwa. Okazuje się bowiem, że to problem najbardziej długofalowy, o którym należy zacząć myśleć jak najszybciej.

– My jako rolnicy zainwestowaliśmy duże pieniądze w rozwój, bo są to gospodarstwa rodzinne. Chcielibyśmy, aby za nami szła mło-

Rolnik i pszczelarz z gminy Lubiewo wskazywa błędy w dokumentacjach, których celem jest kontrola jego rolniczej działalności.

dziez stanowiąca o sile polskiej gospodarki – podniósł Głomski.

Minister przyznał, że jeżeli przepisy w dalszym ciągu będą dla rolników uciążliwe, to zainteresowanie prowadzeniem gospodarstwa wśród młodych nieustanie będzie zanikać. Dlatego zdradził plany dodatkowej płatności dla młodych rolników i ułatwianie gospodarowania w ich przypadku. Wypowiedź Krajewskiego dotyczącą środków dla młodych gospodarzy uzupełniła **Elżbieta Budka**, zastępca dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich ARiMR.

– W przypadku premii dla młodych rolników chodzi o płatności bezpośrednie z pierwszego filaru. Przez 5 lat są one przyznawane niezależnie od limitu powierzchniowego. Mówimy o maksymalnym limicie 300 hektarów, ale młodzi tego ogranicznika nie mają. Oprócz tego (...) z programu „Młody rolnik” na inwestycje dodatkowo jest 200 tys. zł. (...) Będziemy chcieli te kwoty zwiększać – wytłumaczyła Elżbieta Budka.

Grzegorz Chmielewski z powiatu świeckiego podał, że dane statystyczne wskazują, jakoby jedynie 27% gospodarstw w Polsce miało zapewnionego następcę. Jego zdaniem to i tak dobry wynik, bo na Zachodzie ciągłość uprawiania roli będzie aż o połowę mniejsza.

– To daje do myślenia. Tej wiosny młodzi rolnicy wyszli na ulicę. Nie można tego odbierać w taki sposób, że są oni przeciwko cemukolwiek. Dali rządzącym drogowskaz, co trzeba zrobić, żeby utrzymać rolnictwo. Dzisiaj każdy market reklamuje, że oferuje polską żywność. Wszystko z polskich pól, polskie świnie, polskie mleko. Dobrze, my w tym uczestniczymy. Chcemy, aby wprowadzono markę podatek od zysku, który trafi na rolnictwo. My nie musimy sięgać po duże pieniądze unijne. Po prostu weźmy nasze pieniądze z powrotem. To pieniądze, które włożyliśmy w produkcję rolną. I którą niejednokrotnie trzeba sprzedać za pół ceny – postulował Chmielewski.

Rolnik dodał, że dobrym pomysłem na zatrzymanie młodzieży na wsi byłoby zapewnienie kredytów z oprocentowaniem 0,5.

Do dyskusji na temat wsparcia młodych rolników włączył się **Łukasz Urbański**, dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Komentował, że obecnie polskie rolnictwo stoi przed pokoleniową wymianą. To, z jakim powodzeniem ona nastąpi, zależy od rodziców, którzy aktualnie prowadzą gospodarstwa.

– Namawiajcie dzieci do uczenia się, przede wszystkim we wspaniałych szkołach średnich. To np. Zespół Szkół Centrum

Reklama

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
 biuro@ochronabos.pl

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola, ul. Chojnicka 57a
 tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

pytań w Tucholi

Kształcenia Rolniczego: w Karolewie, w Bolesławowie czy Bielicach. (...) Sprawa nie dotyczy tylko szkół średnich. Na uczelniach wyższych jest teraz bardzo mała frekwencja na kierunkach stricte rolniczych. Spójrzmy na to szerzej. Potrzebujemy kadry w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego czy instytucjach rolniczych. (...) Trzeba pochylić się nad tym, jak tworzyć dobrych zarządców, menadżerów rolnych – mówił Urbański.

Do słów dyrektora ODR-ów odniósł się dyrektor Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi **Ireneusz Wesdowski**. Ten, posilując się rankingiem Perspektyw 2024 techników w woj. kujawsko-pomorskim, zauważył, że szkół wymienionych przez szefa ODR-u w rankingu nie widać. Za to tucholska szkoła, której szefuje, uplasowała się na 12. pozycji w owym zestawieniu.

– Placówka w Tucholi robi olbrzymią robotę, aczkolwiek jest szkołą samorządową. (...) Źródła finansowania tych placówek są diametralnie różne. My jako szkoła samorządowa-powiatowa otrzymujemy subwencję. Subwencja pokrywa: płace nauczycieli, funkcjonowanie w zakresie podstawowym, media, ubezpieczenia i inne sprawy. (...) Kształcenie praktyczne to nie tylko komputery. (...) To także maszyny. Wiecie, jakie są ich ceny, ile kosztuje średniej klasy ciągnik czy system rolnictwa precyzyjnego, który mamy wprowadzić. Tutaj jesteśmy na straconej pozycji – ubolewał dyrektor ZSLiA.

Wesołowski niejednokrotnie podpatrywał szkoły w Czechach i Słowacji, gdzie jest inny podział budżetu szkół. Tam samorząd finansuje budynki, a budżet centralny koncentruje się na zakupach czy placach. Zdaniem Wesdowskiego tak powinien wyglądać nowoczesny system finansowania szkolnictwa.

– Jest podział i jest poziom. My niestety tego poziomu nie jesteśmy w stanie osiągnąć. Próbuje zdobyć fundusze z Urzędu Marszałkowskiego, ale ostatni zakup pochodzi z 2013 roku – kontynuował. Z przekąsem zwracał uwagę na pozytywne rozpatrzenie przez ministra rolnictwa wniosków na dofinansowanie trzech placówek ministerialnych w naszym województwie, którymi są właśnie szkoły w Karolewie, Bolesławowie i Bielicach. Skomentował, że „mają dużo, a dostali jeszcze więcej”. Wesołowski przekonywał, że jego placówka jest zdolna dorównać osiągnięciami innym szkołom kształcenia rolniczego, ale potrzebuje do tego pieniędzy, których samorządy nie otrzymują.

– Robimy na miejscu wszystko, aby zatrzymać młodzież. (...) Mamy w szkole uniwersalny kierunek technik agrobiznesu, który oferuje: rolnictwo, przetwórstwo, handel i usługi. Staramy się udowodnić, że w tych sferach jest miejsce na działalność. Jednak w otoczeniu naszej oświaty brakuje rzetelnego finansowania z innych źródeł niż te, które wykorzystujemy – tłumaczył.

Ireneusz Wesdowski swoją wypowiedź zakończył prośbą o wspar-

cie posłanki Kłopotek w podjęciu rozmów, których celem byłaby poprawa funkcjonowania tucholskiej placówki oraz poprawa sytuacji polskiego rolnictwa.

– Mam nadzieję, że do spółki z panem ministrem uda nam się podjąć jakieś działania. Jesteśmy wstępnie umówieni w Ministerstwie Środowiska na rozmowy w sprawie tej szkoły. (...) Rzeczywiście jest to absurd, żeby szkoła nie mogła aplikować o różne środki tylko dlatego, że nie jest właścicielem nieruchomości – dodawała do dyskusji posłanka PSL-u, mając na myśli sytuację lokalową ZSLiA.

Precedens z Łodzi.

Sprowadzili się na wieś i poszli do sądu z rolnikiem

Podczas pobytu w Tucholi wiceminister Krajewski poruszył głośną w ostatnim czasie wśród rolników sprawę, która dotyczy nałożonej kary na hodowcę świń z województwa łódzkiego. Mężczyzna przegrał sprawę sądową z sąsiadami, którzy na wieś przeprowadzili się z miasta i po jakimś czasie zaczęły przeszkadzać im m.in. zapachy pochodzące z gospodarstwa. Teraz zobligowany jest do zapłaty wielotysięcznego odszkodowania, kosztów sądowych i odsetek. To jednak część nałożonej sankcji, bo oprócz tego zmuszony jest do modernizacji gospodarstwa. Jak przyznał polityk, ta sprawa słusznie niepokoi rolników o przyszłość i racjonalność ich ciężkiej pracy.

– To jest bardzo niebezpieczny precedens, bo za chwilę takich spraw może pojawić się mnóstwo. (...) Do uporządkowania jest, że jeżeli ktoś się sprowadza i kupuje działkę na obszarach wiejskich, gdzie jest produkcja rolnicza, to musi przyjąć, że rolnictwo to wieś – komentował wiceminister. Omawiane wydarzenie odbiło się szerokim echem w całym kraju. Gospodarze z powiatu tucholskiego także mają na ten temat swoje zdanie.

– Czy w Ministerstwie Rolnictwa prowadzone są jakieśkolwiek prace nad ustawą, która miałaby chronić dziedzictwo rolnicze i de facto specyfikę pracy rolnika na wsi? Chociażby na styl francuski, bo we Francji taka ustawa funkcjonuje. Czy w obecnej koalicji rządzącej jest w ogóle szansa na to, aby taka ustawa przeszła? Wiemy, że lewica ma nastroje raczej antyrolnicze – dopytywał rolnik **Michał Nowacki** z gminy Cekcyn.

Stefan Krajewski nadmieniał, że obecnie prace polityków skupiają się na pomocy rolnikom z terenów poszkodowanych w wyniku wrześnieiowej powodzi. Na temat poruszony przez Nowackiego wśród polityków mają trwać przygotowania do próby przyjęcia dokumentu podobnego do francuskiego.

– Będzie to na pewno projekt złożony, w przypadku którego będziemy szukać poparcia. Dla mnie nie ma znaczenia, czy będą to głosy posłów lewicy czy posłów Prawa i Sprawiedliwości. Ważne, aby znaleźć większość. (...) Tam, gdzie jest wieś produkcyjna i rolnictwo, nie można ograniczać rolnika tylko

dlatego, że ktoś się sprowadził. (...) – komentował polityk.

Żywność z Ukrainy

Idźmy dalej. Rolnicy obecnie na spotkaniu w Tucholi szukali odpowiedzi na pytania o działania ministerstwa w kontekście niekontrolowanego napływu produktów rolnych i zbóż, głównie z Ukrainy. Zwracali tym samym uwagę, że Polska jest zagrożona żywnościowo, ależnie z powodu jej braku, tylko jakości. Krajewski wytłumaczył, że ustalono kontyngenty taryfowe na produkty zza wschodniej granicy. Tam gdzie zostały one przekroczone, zwrócono cła. Zatrzymano wiele transportów z produktami niespełniającymi norm. Korzystając z okazji, wiceminister rolnictwa dodał, że trzeba przygotowywać się do ewentualnego wejścia Ukrainy do Unii Europejskiej.

Koła Gospodyń Wiejskich

Ze strony posłanki Agnieszki Kłopotek padło pytanie dotyczące ustawy regulującej finansowanie

Kół Gospodyń Wiejskich. Minister podkreślał rolę tego stowarzyszenia, któremu zawdzięcza się integrowanie lokalnych społeczności i kultywowanie miejscowych tradycji.

– Wprowadziliśmy zmiany po to, aby wszystkie koła mogły korzystać z pomocy. Niezależnie, czy są zarejestrowane w agencji, czy też działają w ramach kółek rolniczych lub mają własne statuty – odpowiadał Krajewski.

Zapewnił, że dla każdego KGW, które planuje skorzystać z bonu frekwencyjnego, przewidziane jest 5000 zł.

Przyjechał, ale...

Środowisko rolnicze poruszało wiele kolejnych problematycznych kwestii z zakresu jego działalności. Zwracała uwagę na potrzeby ustalenia cen płodów rolnych na poziomie opłacalnym. Argumentowało, że nawet 1% opłacalności jest czymś przez nie oczekiwanym. Dodatkowo jeden z rolników podnosił, że produkcja rolnicza w Polsce powinna być objęta specjalną ochroną państwa, jako bezpieczeństwo żywnościowe kraju. Rolnicy optowali za wprowadzeniem obiecanego niegdyś skupu interwencyjnego. Oceniali, że ceny nawozów mineralnych w Polsce są absurdalne. Podważali też zasadność siania i niszczenia po-

plonów. Gospodarze zwracali uwagę na sposób naliczania składek i pytali o dopłaty za ujemne skutki suszy, gdzie warunkiem udzielenia pomocy jest 30% strat. Podnosili potrzebę regulacji bezpieczeństwa w zakresie poruszania się maszynami rolniczymi drogami publicznymi skarżąc się na brak zrozumienia innych uczestników ruchu drogowego. Nie zabrakło tematów biurokratyzacji rolnictwa. Rolnicy zwracali uwagę na wysokie koszty inwestycji w bioenergetykę i biogazownię.

– Fajnie, że pan wiceminister do nas przyjechał i mówi to, co chcemy usłyszeć. Ale chcemy również działać. Jeśli nie możecie przebić się swoim głosem i zrealizować tego, co mówicie, to zewrzyjcie tę koalicję. Porozmawiajcie o partnerstwie, bo może z kimś innym uda się ugrać więcej – podsumował przyjazd Krajewskiego do Tucholi rolnik z powiatu sępoleńskiego. Zebrał za ten komentarz okłaski.

W podobnym tonie wypowiadali się inni rolnicy, których poproszono o ocenę spotkania z politykiem. Przeważająca większość twierdziła, że odpowiedzi często były wymijające. Wiceminister przekonywał, że mówi o tym, co faktycznie ma zamiar zrobić. A liczne, podawane przykłady udowadniały, że wiele już udało się zmienić na lepsze.

Tekst i fot. Anna Lipska

Reklama

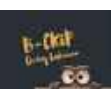
RODZINNE POPOŁUDNIE z Borową Ciotką

Wydarzenie rodzinne, na którym dowiecie się kim była Borowa Ciotka, a także doświadczyć wielu aspektów związanych z tradycją i kulturą życia Borowiaków.

WSTĘP WOLNY!

MIEJSCE:
B-CKIP GMINY LUBIEWO
UL. W. WITOSA 1, LUBIEWO

ORGANIZATOR:
Biblioteka - Centrum Kultury i Promocji
Gminy Lubiewo
ul. W. Witosza 1,
89-526 Lubiewo
www.bckip.lubiewo.pl

ORGANIZATOR:
Biblioteka - Centrum Kultury i Promocji
Gminy Lubiewo
ul. W. Witosza 1,
89-526 Lubiewo
www.bckip.lubiewo.pl

ORGANIZATOR:
Biblioteka - Centrum Kultury i Promocji
Gminy Lubiewo
ul. W. Witosza 1,
89-526 Lubiewo
www.bckip.lubiewo.pl

ORGANIZATOR:
Biblioteka - Centrum Kultury i Promocji
Gminy Lubiewo
ul. W. Witosza 1,
89-526 Lubiewo
www.bckip.lubiewo.pl

Patronat medialny:
Tygodnik
Tucholski

**Z BOROWĄ
CIOTKĄ
PRZESZUKAJ**

20 PAŹDZIERNIKA
(NIEDZIELA)
GODZ. 15:00

W PROGRAMIE:

- TEATR CIENI,
- SPEKTAKL BOROWIACKI PT. "SZYKUJMA SIĘ NA RAJBY I WESELE" W WYKONANIU ŚWIETLICOWYCH BABECZEK Z GMINY CEKCYN.
- POKAZ GARNCARSTWA NA KOLE,
- WARSZTATY KISZENIA KAPUSTY,
- WARSZTATY PLASTYCZNE DLA DZIECI INSPIROWANE MOTYWAMI BOROWIACKIMI,
- WYSTAWA PRAC WYKONANYCH W CZASIE WARSZTATÓW: GARNCARSKICH, CERAMICZNYCH, MAŁOWANIA NA SZKLE ORAZ GRAFICZNYCH.

Jan Myśliwiec – człowiek, który stworzył markę nie tylko w Śliwicach

Miała być oranżada, wyszła

Za komuny był „prywaciarzem”, dzisiaj można o nim mówić biznesmen. Jan Myśliwiec, który za chwilę skończy 80 lat, od zawsze chciał pracować na swoim. 35 lat temu w piwnicy domu planował otworzyć rozlewnię piwa i produkować oranżadę. Skończyło się na zakładzie masarskim. Jak do tego doszło?

Jan Myśliwiec, wraz z rodziną i zaproszonymi gośćmi, świętował pod koniec września: 80. urodziny, 35-lecie firmy i 50-lecie członkostwa w PZŁ.

Spotykamy się w siedzibie firmy, w biurze Jana Myśliwca – kilka dni po wyjątkowej uroczystości, o której więcej przeczytasz w ramce przy artykule. Szybko okazuje się, że to człowiek niezwykle rozmowny i serdeczny, w związku z czym nasze spotkanie trwa kilka dobrych godzin. W pamięci Jana Myśliwca cały czas pozostała niezliczona liczba wspomnień sprzed 40 i więcej lat, a z jego opowiadań można stworzyć długą serię, choćby o historii Śliwic i okolic, a nie tylko jeden artykuł.

W naszej rozmowie skupiamy się jednak na jednym głównym wątku – historii upartego, dążącego do celu przedsiębiorcy, który stworzył Zakład Skupu Przetwórstwa Trzody, Bydła i Dziczyzny „Myśliwiec”. Dzisiaj 80-letni Jan cały czas zarządza firmą osobiście. A warto

wiedzieć, że podczas naszego spotkania drzwi gabinetu właściwie się nie zamykały, telefon szefa dzwonił przynajmniej kilka razy.

„Prywaciarzowi się udało”

Mimo że czasy PRL-u nie kojarzą się raczej z prowadzeniem własnej działalności, to bohater naszego artykułu zaklinał niejako rzeczywistość, twardo i skutecznie siedł pod prąd. Dlatego, mimo że zakład masarski powstał w 1989 r., Jan Myśliwiec – w swojej opowieści – przenosi nas aż do Śliwic z lat... 70. Najpierw miał prywatny sklep w centrum wioski, z warzywami, owocami, kwiatami, spożywką. Przyznaje, że handel szedł bardzo dobrze. Ale coś cały czas podpowiadało mu, że to za mało.

Pod koniec lat. 70. zapadła odważna decyzja. Najpierw wybudował, a potem otworzył przy ul. Dworcowej 3 (dzisiaj mieści się tam jego sklep firmowy) bar szybkiej obsługi. Jako jedyny w okolicy, w związku z obowiązującymi ówczesnie przepisami, mógł sprzedawać w tym miejscu piwo.

– Od świtu do nocy było pełno ludzi! Zjeżdżali się z różnych stron. Wszędzie wkoło brakowało piwa, u mnie było zawsze – mówi Jan Myśliwiec.

Jak sam dodaje: „prywaciarzowi się udało” i podkreśla, że „naprawdę nie było tak źle, jakby się mogło wydawać”. Fakt, trzeba było pracować, dużo, praktycznie cały czas. Właściwie codziennie sam jeździł dostawczym starem do browarów w: Bydgoszczy, Grudziądzu lub Poznaniu – i tam załatwiał towar.

Kurczaki

W barze, za ladą pracowała żona Jana – Zofia. Sukces baru nie wziął się tylko z piwa. U Myśliwców zawsze można było też dobrze zjeść. W specjalnym piecu, w stylu różna, codziennie pieczono nawet kilkaset kurczaków!

– Niesamowicie szły te kurczaki. W sklepach brakowało mięsa, nie szło nic kupić. A u mnie kurczaki były, jedli je dosłownie wszyscy. W tamtych czasach trzeba było mieć odpowiednie wejścia – wspomina dawne dzieje nasz rozmówca, kiedy to pieniądź schodził na drugi plan. Kwitł handel wymienny, czyli coś za coś. Swojskie kielbasy albo dziczyznę łowną, której w naszych lasach nie brakowało, można było wymienić na inny, potrzebny towar.

Biznes kwitł, ale Myśliwiec znowu bił się z myślami i z planami wybiegał w przyszłość. Skala była dla niego cały czas za mała. Jak słyszemy, znanych w okolicy kurczaków wystarczało najwyżej na kilka godzin. Ludzie brali towar na wynos, mimo że według PRL-owskich przepisów tak nie można było. Tylko bieżąca konsumpcja. Ciekawost-

ką jest również fakt, że to władza ustalała maksymalną stawkę marży, jaką mógł narzucić na swój towar przedsiębiorca – w zależności od tego, w jakiej kategorii działała jego firma.

To był ten moment

Mijały lata, bar funkcjonował już przeszło dekadę, a komuna powoli padała. Któregoś wieczora, już po oficjalnym zamknięciu lokalu, Jan Myśliwiec siedział przy stoliku z kolegą. Sączyli piwo, dyskutowali. I byli głodni.

– Powiedziałem mu wtedy, że chcę zrobić mały zakład przetwórstwa na potrzeby gastronomii. Taki plan pojawiał się w mojej głowie już od jakiegoś czasu. Wtedy jednak prywatni przedsiębiorcy mogli przerabiać tylko podroby, takie były dziwne czasy. Przepisy zmieniły się dopiero pod koniec komuny. W momencie, kiedy akurat otwierałem nową firmę, ten rynek został otwarty dla prywatnych – opowiada Myśliwiec.

Pod koniec lat 80. w prywatnej branży masarskiej działał na naszym terenie tylko Gzella z Osia (na początku miał jednak pozwolenie tylko na podroby). Kiedy Myśliwiec na dobre rozpoczął produkcję, od Tucholi do Chojnicy był pierwszym takim przedsiębiorcą.

Początkowo jednak wcale nie chciał rozwijać się w tym kierunku. Budował nowy dom na dzisiej-

Na uroczystości nie zabrakło oficjalnych gości, był m.in. starosta tucholski Andrzej Urbanski.

szym osiedlu Młodych (wtedy wkoło były tylko pola, kombajn w czasie żniw jeździł pod samymi oknami), a na dole budynku zaprojektował rozlewnię piwa. Chciał tam też produkować oranżadę. Zakupił już nawet cały niezbędny sprzęt. Stworzył tak naprawdę linię produkcyjną.

Jak z oranżady zrobić kielbasę i szynkę?

– Z jednej strony był jednak problem z dostępnością tak podstawowych produktów jak cukier czy kapsle. A z drugiej zaczęto już wtedy sprowadzać z Zachodu przeróżne soki i słodzone napoje gazowane typu cola. Jeden facet z Czerska powiedział mi, że mogę mieć problemy ze sprzedażem towaru. Podpowiedział mi, że ludzie rzucili się na ten towar z Zachodu, przestrzegał mnie przed tą oranżadą – opowiada Myśliwiec.

Posłuchał tej rady. W tyle głowy cały czas miał przetwórstwo

Zenon Dejnowski ogłosił, że Jan Myśliwiec otrzymał tytuł honorowego członka Bractwa Świętego Huberta.

Na urodzinach obowiązkowo musiały pojawić się tort i chórálne „Sto lat”!

Po oficjalnej części jubileuszu przyszedł czas na zabawę!

więcej zdjęć na
tygodnik.pl

kiełbasa

mięsne. Ogłosił, że sprzedaje cały sprzęt związany z rozlewnią. Klienci przyjechali aż ze Śląska. Zapłacili gotówką. Przedsiębiorca całkiem dobrze wyszedł na tej transakcji, musiał jedynie zawieźć wszystko na południe kraju swoim starem. I tak zrobił.

Jak sam mówi: „miała być oranżada, a wyszła kiełbasa”. Zakładu masarskiego nie da się jednak otworzyć z dnia na dzień.

Dzięki bratu, który od wielu lat związany był z budownictwem, Janowi Myśliwcowi udało się skontaktować ze specjalistą od projektowania masarni (był etatowym pracownikiem PSS-ów w Bydgoszczy). Ten zaplanował i wstępnie wyrysował mały zakład w piwnicznej części domu, ale przyszedł moment na uzyskanie pozwolenia od weterynarza wojewódzkiego.

Pierwszy taniec zarezerwowany był dla wnuczki Anity.

Dyrektor – kolega z podwórka

Takie zezwolenie było niezbędne do rozpoczęcia działalności w opisywanej branży.

– Pojechałem do Bydgoszczy. Wchodzę do gabinetu dyrektora, nie miałem pojęcia, kim on jest. On patrzy na mnie, ja na niego. W pierwszej chwili się nie poznaliśmy, ale nic dziwnego, nie widzieliśmy się ponad 20 lat. Padło tylko: to ty? Tym dyrektorem okazał się Marian, kolega z miejscowości Mochle, gdzie moi rodzice przeprowadzili się po wojnie. Jako dzieci byliśmy sąsiadami przez płot – słyszymy od Jana Myśliwca.

Pozwolenie udało się uzyskać szybko. Panowie odnowili zresztą znajomość i od 35 lat pozostają w kontakcie. W 1989 r. firma zaczęła oficjalnie funkcjonować, najpierw w wysokich pomieszczeniach piwnicznych domu. A już dwa lata później, na działce za domem, powstał duży, nowoczesny zakład. Dzisiaj cały czas prężnie działające przedsiębiorstwo Jana Myśliwca wyrobiło sobie markę cenioną w całym regionie. Sklepy firmowe działają nie tylko na terenie Śliwic, ale też w Bydgoszczy czy Inowrocławiu.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Jan Myśliwiec świętował pod koniec zeszłego miesiąca (dokładnie 27 września) nie tylko zbliżające się 80. urodziny, ale też 35-lecie powstania firmy i 50-lecie członkostwa w Polskim Związku Łowieckim. Przedsiębiorca podkreślał ponadto, że bardzo ważną datą (jeśli nie najważniejszą i niestety bardzo smutną) była niedawna 5. rocznica śmierci żony Zofii.

Na specjalne zaproszenie pojawili się w sali bankietowej Restauracji „Pod Sosną” w Śliwicach. Właśnie tam zorganizowano duże przyjęcie, w którym uczestniczyli nie tylko członkowie rodziny i przyjaciele jubilata, ale też oficjalni goście. Wśród nich byli m.in. starosta tucholski Andrzej Urbański, wójt gminy Śliwice Daniel Kożuch czy członek Naczelnej Rady Łowieckiej Rafał Sulkowski (reprezentujący bydgoski okręg Polskiego Związku Łowieckiego).

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w śliwickim kościele. Później wszyscy przenieśli się do restauracji. Podczas oficjalnej części spotkania nie zabrakło przemów, wielu życzeń i gromkiego „Sto lat”! Do Jana Myśliwca ustawili się ogromna kolejka gości z kwiatami i podarunkami. Zenon Dejnowski, mistrz Bractwa Świętego Huberta w Śliwicach, wraz z kolegami uroczystie oznajmił, że Jan Myśliwiec otrzymał tytuł honorowego członka owego bractwa. Warto wspomnieć, że jubilat był w grupie założycielskiej tego stowarzyszenia. Po przemowach przyszedł czas na tę mniej oficjalną część, czyli zabawę!

Życzenia Janowi Myśliwcowi (prywatnie wujkowi) złożył też wójt gm. Śliwice Daniel Kożuch.

Jan Myśliwiec urodził się 8.12.1944 r. w Bydgoszczy. Jego ojciec Józef był z zawodu piekarzem-cukiernikiem, matka Marianna do 1939 r. praktykowała w słynnym Domu Towarowym braci Mateckich. Dziadek Stanisław Woźniak był właścicielem znanej na Szwedzkiej (dzielnica Bydgoszczy) stolarni, z kolei drugi – Jan Myśliwiec – pracował na kolei.

Jako mały chłopiec mieszkał w miejscowości Mochle, gdzie rodzice przeprowadzili się po II wojnie światowej. Siódmą klasę kończył już w Śliwicach – ojciec Jana Myśliwca otrzymał posadę kierownika miejscowej piekarni. W czasie, kiedy odbywał zasadniczą służbę wojskową (najpierw w Grudziądzu, potem Kołobrzegu), poznał swoją przyszłą żonę Zofię Banach ze Śliwic. Młodzi pobrali się w 1967 r., doczekali się trojga dzieci: synów Tomasza i Jacka oraz córki Małgorzaty.

Jan Myśliwiec od zawsze był przedsiębiorczy. Już jako kilkuletni chłopiec w Mochlu założył swój pierwszy „biznes”. Wraz z kolegami zbierał złom, którego nie brakowało w powojennych, niemieckich gospodarstwach. Udało się sprzedać kilka ton i za pierwsze zarobione pieniądze kupić aparat fotograficzny marki Perfecta II. Tym sprzętem obsługiwał rodzinne oraz wiejskie uroczystości, a także wycieczki szkolne i gromadził kolejne fundusze.

Już jako dorosły mężczyzna był m.in. agentem stacji benzynowej w Skórczu, prowadził sklep, a później bar w Śliwicach, jeździł jako taksówkarz w Starogardzie Gdańskim (z numerem bocznym 33), był pracownikiem firmy Eltor – zaopatrzeniowcem w ośrodku wczasowym w Okoninach Nadjeziornych. W 1989 r. otworzył zakład masarski, który z powodzeniem funkcjonuje do dzisiaj.

Jan Myśliwiec od lat włącza się aktywnie w akcje charytatywne, wspiera organizację pożytku publicznego. Jest współzałożycielem Bractwa Świętego Huberta w Śliwicach. W latach 2002-2010 piastował mandat radnego gminy Śliwice. Biogram na podstawie książki „Śliwicki słownik biograficzny” Tom II autorstwa Adama Węsierskiego.

Reklama

35 lat doświadczenia

Najlepsza jakość

Smaczne, wysoko cenione,

ekologiczne wyroby

Sklep firmowy:

Śliwice,

ul. Dworcowa 3

tel. 52 33 40 200

więcej informacji
- zeskanuj kod

Polecamy pieczone dziki i prosiaki
na uroczystości weselne i inne jubileusze
z dowozem na miejsce.

Oferujemy także usługowy ubój i przerób trzody i bydła.

Gmina Cekcyn sołectwo Brzozie

Wspieramy się wzajemnie, żeby nikt nie był samotny

Z Krystyną Kamecką sołtyską Brzozia rozmawia Hanna Szulwic.

Najważniejsze w dzisiejszych czasach wychować dzieci na ludzi. Trzeba mieć oczy otwarte i pomagać dzieciom, gdy mają problemy. Na szczęście moje dzieci dobrze sobie życie ułożyły – opowiada Krystyna Kamecka.

Drugą kadencję zasiada pani w Radzie Gminy Cekcyn, a od kiedy jest pani sołtyską Brzozia?

Od 2015 roku, to już trzecia kadencja.

Zaczął się od sołtysowania, a co spowodowało, że zdecydowała się pani ubiegać o funkcję sołtysa?

Sama nie wiem, jak to się stało. Z moich bliskich nikt wcześniej nie był sołtys. Namówili mnie mieszkańcy i rodzina, ale szczerze mówiąc, nie liczyłam, że mnie wybiorą. Wygrałam jednym głosem.

Ale sprawdziła się pani, bo mieszkańcy wybrali panią po raz trzeci i jeszcze powierzyli funkcję radnej.

Od dziecka lubiłam pomagać innym, działać społecznie. Gdy mnie wybrano, oczy mi się otworzyły. Właściwie wiedziałam, na czym polegają obowiązki sołtysa, ale poczułam wielką odpowiedzialność.

Początek nie był łatwy, bo krótko po wyborze rozpoczęła się rozbudowa i remont naszej świetlicy wiejskiej. Oczywiście inwestycja została zapoczątkowana przez poprzednią panią sołtys, ale sama realizacja wypadła na początek mojego sołtysowania.

Do tego był krótki termin wykonania prac. W lutym została wybrana, 15 marca rozpoczęto budowę, a na koniec maja zakończono. Zyskaliśmy dużą salę na imprezy okolicznościowe, spotkania i zebrań, a na poddaszu trzy salki na zajęcia dla dzieci. Jest salka dla młodszych dzieci, taka bawialnia, druga dla starszych, w której są piłkarzyki i stół do tenisa stołowego oraz sala komputerowa.

Co jeszcze zostało zrobione od 2015 roku?

Trzy lata temu wybudowano drogę od centrum wsi w stronę drogi Wrzosowisko – Zdroje. Zrobiono pierwszy etap, a teraz jest budowana dalej.

Własnymi siłami, z pomocą strażaków zbudowaliśmy przystanek autobusowy, na który materiały przekazał nam Heban. Mamy plac zabaw z projektu LGD „Bory Tucholskie”. Wcześniej z funduszu

soleckiego kupowaliśmy pojedyncze urządzenia, a teraz mamy urządzone cały plac. Mamy tam również małą siłownię plenerową. Przy projektach zawsze nam pomagają gminni urzędnicy. Zagospodarowaliśmy teren przy świetlicy. Pieniądze były z nagród w konkursach organizowanych dla sołectw. Zakupiliśmy drzewka i krzewy, z radą sołecką, strażakami i Kołem Gospodyń Wiejskich wyrównaliśmy teren i obsialiśmy trawą. Własnym sumptem urządziliśmy boisko sportowe i obsadziliśmy je świerkami. Dzieci z niego korzystają.

Chętnie mieszkańcy uczestniczą w pracach na rzecz wioski?

Różnie. Każdy jest zapracowany. Niewielu, szczególnie mężczyzn, pracuje tylko 8 godzin. Kobiety też nie mają czasu. Wiem po sobie. Prowadzimy z partnerem gospodarstwo rolne. Gdy przyjeżdżam z pracy, mam jeszcze zajęcie w gospodarstwie. Do tego soleckie obowiązki i w radzie gminy. Jednak kiedy poproszę mieszkańców o pomoc w soleckich przedsięwzięciach, zawsze pomagają.

Skąd wzięła się nazwa wioski?

Od alei brzozowych.

W Brzoziu raczej nie ma więcej brzoź niż w innych wioskach.

Są pewnie pościnane, ale dawniej było więcej.

Brzozie ma raczej zwartą zabudowę. Czy to ułatwia kontakt z mieszkańcami?

Zdecydowanie tak. Większość domów stoi przy drodze przez wioskę, a tylko kilka przy bocznej drodze, przy której położone są zabudowania naszego gospodarstwa. Stoją budynki mieszkalne na Szabernaku oraz trzy domy w stronę Starego Wierzhucina.

Ilu jest mieszkańców?

Wszystkich jest 178 i 61 budynków mieszkalnych, bo tyle jest numerów adresowych. Od kilku lat naprzeciw boiska budują się nowe domy. Dwa budynki są już zamieszkałe.

Czy dużo dzieci tutaj mieszka?

Dokładnie 37. Przedszkolaki i klasy I-III dowożone są do szkoły w Zielonce, a wszystkie ze starszych klas uczą się w Cekcynie. Do szkół

ponadpodstawowych młodzież dojeżdża do Tucholi i Chojnic.

Mamy niedaleko do stacji Zielonka Pomorska i ze dwa kilometry do Starego Wierzhucina, jednak do pracy większość mieszkańców dojeżdża samochodami. Młodzież zaraz po skończeniu 18 lat robi prawo jazdy i do szkół dojeżdża samochodami. Komunikacja publiczna właściwie nie istnieje.

To problem wielu wsi i małych miejscowości. Ilu jest gospodarzy w Brzoziu?

Gospodarstw jest coraz mniej, u nas we wsi jest około dziesięciu gospodarzy. Niektórzy wydzielają swoje grunty. Nie dają rady, o pomoc trudno, a własne dzieciaki mieszkają daleko.

Dużo organizujecie imprez w ciągu roku?

Wspólnie z panią świetlicową, radą sołecką i Kołem Gospodyń Wiejskich organizujemy Dzień Dziecka i Mikołajki. Dzieci, szczególnie jesienią i zimą, chętnie spędzają czas w świetlicy. Na świetlicę przeznaczamy pieniądze z funduszu soleckiego.

W jakiej wysokości jest fundusz solecki?

W tym roku mamy 22.692,75 zł.

Jak dokładnie!

Tak zapamiętałam. Natomiast Dzień Kobiet organizuje KGW dla wszystkich mieszanek wioski. Jestem przewodniczącą koła od końca 2015 roku i postanowiłam wyciągnąć z domu mieszkanki Brzozia. Wszystkie, starsze i młodsze. Świetlicowa przygotowuje okolicznościowe przedstawienie, czasami wpadną do nas strażacy i jest bardzo miło.

Co roku pieczemy w naszej świetlicy pączki na WOŚP. Częstoujemy nimi przybyłych, a oni wrzucają pieniądze do puszek. Robimy tak od trzech lat i to się sprawdza, pączki przyciągają. Na początku przyszłego roku znowu będziemy piec dla Orkiestry. Co dwa lata organizujemy w sierpniu festyn.

W tym roku festynu nie było. Ostatnią imprezą był piknik integracyjny dla mieszkańców zorganizowany we wrześniu. Ubiegłoroczny piknik bardzo się wszystkim podobał, tegoroczny również się udał i dlatego będziemy organizować go co roku, zawsze we wrześniu. Członkowie rady soleckiej dostarczali pisemne zaproszenia wszystkim mieszkańcom Brzozia.

Bardzo dobry pomysł z osobistym zapraszaniem mieszkańców.

Na Dzień Kobiet również wszystkie panie z wioski zapraszamy osobiście.

Zachęcam panie z KGW do cotygodniowych spotkań w świetlicy. Są u nas ciekawe warsztaty, na które dostajemy granty z gminy. Robiliśmy carwing, haft borowiacki, zakupiliśmy stroje borowiackie i robiliśmy wianki z ziół. W zeszłym roku realizowaliśmy projekt z mlekiem w roli głównej pn. „Mleko pełne mocy”. Mamy we wsi gospodarza, który hoduje krowy i wykorzystaliśmy to. Kiedyś była u nas zlewnia i skup mleka.

Nasze seniorki opowiadały dzieciom, jak dawniej wyglądała

hodowla krów. Były też warsztaty robienia masła. Zaczęliśmy od wizyty w nowoczesnym gospodarstwie. Zgromadziliśmy też używane dawniej narzędzia do przerobu mleka.

Dzieci robiły własnoręcznie masło?

Tak. Przy organizacji pomogła nam również Wioletta Chabowska [z Muzeum Borów Tucholskich – red.]. Był pokaz robienia serów, gotowania kaszki i zupy mlecznej. Były takie cztery spotkania. Dzieci były zadowolone i sporo się dowiedziały.

Od kiedy działa w sołectwie Koło Gospodyń Wiejskich?

Oj, jest bardzo długo. Nie mamy dokumentacji, ale od końca lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Próbuje dotrzeć do dokumentacji, ale panie, które koło zakładały, już nie żyją.

Ile obecnie jest pań w kole?

W ARiMR zarejestrowaliśmy się w ubiegłym roku i pań jest 12. Dostajemy dotacje w wysokości 8 tys. zł na rok. Wcześniej na potrzeby koła organizowałyśmy swoje środki.

W zeszłym roku zrobiliśmy wycieczkę integracyjną do Gdańska, a za dwa tygodnie ruszamy na trzydniową wycieczkę do Krakowa, Oświęcimia i Częstochowy. Do Gdańska był darmowy transport, a tegoroczna eskapada jest za nasze prywatne pieniądze.

Wspominała pani o strażakach, co oznacza, że Ochotnicza Straż Pożarna w Brzoziu działa.

Tak, jest remiza i straż.

Ilu druhów jest w OSP?

Okolo dwudziestu. Prezesem jest Tomasz Rydzkowski, a naczelnikiem Michał Karnecki.

Zbieżność nazwisk czy rodzinna?

To mój syn.

To znaczy, że zaraża pani swoje dzieci społecznikowskim działaniem.

Straż ma długi staż w Brzoziu. Strażacy wspierają nasze poczynania, a do tego na imprezach wiejskich wożą dzieci zabytkowym wozem strażackim.

Czego brakuje we wsi?

Droga powiatowa jest w złym stanie, potrzebuje gruntownego remontu i budowy chodnika. Gminne drogi staramy się sukcesywnie remontować. Z tegorocznego funduszu soleckiego został wykonany projekt drogi na Szabernak. Gmina do każdej soleckiej złotówki dokłada 2 zł.

Brakuje dróg?

Tak, brakuje. To u nas duży problem. Zamknięto też sklep we wsi, bo zbyt mało mieszkańców robiło w nim zakupy. Takie są realia, sklep się u nas nie utrzyma. Wielu mieszkańców dojeżdża do pracy i zakupy robi po drodze. Szkoda, bo sklep jest miejscem spotkań mieszkańców.

Proszę przedstawić swoją rodzinę.

Mam sześciu dzieci i dziewięć wnucząt. Czwórka dzieci jest dorosła i nie mieszka ze mną, a dwoje najmłodszych jest w domu.

Wymagało pracy, żeby stanęły na własnych nogach.

Trochę chciało.

Dobrze mieć więcej dzieci, gdy już dorosną.

Najważniejsze w dzisiejszych czasach wychować dzieci na ludzi.

Pleciecie wianków ozdobnych to jedno z zajęć, którym urozmaica sobie czas sołtyska Brzozia.

Trzeba mieć oczy otwarte i pomagać dzieciom, gdy mają problemy. Na szczęście moje dzieci dobrze sobie życie ułożyły.

Ile lat ma najstarsze?

Córka ma 33 lata, a najmłodsza 11 lat. Mam trzy córki i trzech synów. Wszyscy są zabiegani i brakuje im czasu. Też mam obowiązki i pociąg niekiedy, że nie mam czasu dla wnuków.

Stąd pani pochodzi?

Tak. Tu, gdzie mieszkam, były zabudowania rodziców. W dwurodzinnym domu mieszkam razem z siostrą. Ze mną mieszka dwoje najmłodszych dzieci, a dwoje starszych dzieci buduje swoje domy w Brzoziu. Kolejny syn mieszka z rodziną w Cekcynie, a córka ze swoją rodziną, w Pławowie.

Dobrze się tu mieszka?

Czy może wolałaby pani się przeprowadzić do miasta?

Nie, nie.

A co takiego jest w Brzoziu, że warto tutaj mieszkać?

U nas jest spokój, czyste powietrze, las niedaleko. Mieszkam trochę na uboczu, przy lesie, szyszki wpadają do komina. A dojechać można wszędzie. Wsiadasz w samochód i za kilka minut jesteś w Cekcynie. Miejsce na swoje życie sami sobie tworzymy i urządzamy otoczenie, tak jak chcemy. To jest ważne. Położenie geograficzne nie ma znaczenia.

Ma pani rację. Najważniejsze jest otoczenie, gdzie spędzamy najwięcej czasu.

Tłumaczę to moim dzieciom.

Co pani lubi robić w wolnym czasie?

Różne rzeczy lubię robić. Lubie gotować i eksperymentować z nowymi przepisami kulinarnymi, pracować w ogrodzie i pleść ozdobne wianki z ziół i kwiatów. Mam tych wianków sporo w domu, niektóre jeszcze nieskończone. Są różne techniki ich wykonywania, najczęściej na obręczy ze słomy lub z witek brzozowych wpłata się rośliny i drobne owoce.

Piękne wianki! Mogłaby pani pracować jako florystka.

Taka praca z pewnością dałaby mi satysfakcję. Ale odpoczywam, gdy robię wianki. Niekiedy daję je koleżankom na imieniny czy urodziny.

Jednak najbardziej lubię, gdy całą rodziną z różnych okazji spotykamy się przy wspólnym stole. Urządzamy urodziny wszystkim w rodzinie, a jest nas sporo. Wspieramy się wzajemnie, żeby nikt nie był samotny.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

11-17 października 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

20:00

TVP
KULTURA**Klatka dla ptaków**

Dramat, komedia, USA, 1996

Film opowiada historię wiodących wspólne życie Armanda i Alberta. Obaj wychowują syna Armanda, Vala. Val zaręcza się z córką konserwatywnego senatora. Jest jednak problem w faktem, że Armand jest gejem prowadzącym klub nocny. Przed wizytą skrajnie prawicowego senatora Val prosi ojca o uprzątnięcie mieszkania i... pozbycie się Alberta.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 23:30

Sobota

22:05

POLSAT

Bullet Train

Sensacyjny, USA, 2022

Pięciu płatnych zabójców z różnych stron świata, każdy ze specjalnym zleceniem. Wszyscy znajdują się w superszybkim pociągu Shinkansen, mknącym z Tokio do Kioto. Jedno jest pewne: to będzie krwawa przejażdżka. Bo wszyscy są ze sobą powiązani, ale mają sprzeczne cele. „Biedronka” to pechowiec, który po serii zawodowych porażek i... zbyt wielu trupów ma nadzieję zakończyć nowe zlecenie sukcesem. Los jednak ma dla niego inne plany. Będzie musiał zmierzyć się z wyjątkowo niebezpiecznymi rywalami, którzy nie zamierzają mu pozwolić wysiąść z tego pociągu z walizką pełną forsy.

REKLAMA

TOLEK®

Rehabilitacyjne Rowery Trójkołowe

Napęd
nożnyNajtańszy polski
rower elektryczny

Rowery mogą być z napędem elektrycznym

Rower jako wyrób medyczny
jest częściowo refundowany przez Centrum Pomocy Rodzinie
oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

ROWERY POLECANE SĄ:

- ▶ Osobom z niedowładem nóg z napędem ręcznym
- ▶ Nieumiejącym jeździć na rowerze dwukołowym
- ▶ Osobom Starszym mniej sprawnym ruchowo
- ▶ Dzieciom
- ▶ Osobom z zachwianiem równowagi

Więcej informacji: www.rowertolek.ple-mial: biuro@rowertolek.pl

adres: ul. 3 Maja 2A, 87-850 Choceln k. Włocławka

tel. 54 284 65 40 Emilia | kom. 723 881 675 Michał
kom. 600 790 138 Teofil | kom. 600 467 513 AnnaTo jest wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą

Poniedziałek

22:35

TVP
KULTURA**Pan życia i śmierci**

Dramat, USA, Francja, Niemcy, 2005

Za podstawę scenariusza filmu posłużyły rzeczywiste historie oparte na wydarzeniach zacierpiętych z życia handlarzy bronią. Emigranci z Ukrainy przybyli do Stanów Zjednoczonych za chlebem, w poszukiwaniu lepszego życia i lepszej przyszłości. Protagonistą jest tu Jurij Orłow, który wraz z bratem Witalijem pomaga rodzicom prowadzić rodzinny biznes, który jednak nie przynosi zbyt wielkich dochodów. Najprostszą drogą do sukcesu, a co za tym idzie do dużych pieniędzy wydaje się nielegalny handel bronią.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Wtorek

0:00

TVP
KULTURA**Zimna wojna**

Dramat, Wielka Brytania, Polska, Francja, 2018

Akcja filmu rozpoczyna się w zniszczonej, powojennej Polsce Trwają przesłuchania do ludowego zespołu „Mazurek”. Jedną z kandydatek jest uroczą Zula o mocnym głosie, która swoim wdziękiem i talentem przykuwa uwagę kompozytora Wiktora. Między młodą, prostolinijną dziewczyną z prowincji a znanym artystą nawiązuje się płomienny romans. Za jego namową Zula decyduje się na wyjazd z komunistycznej Polski. Przed nią perspektywa występów na europejskich scenach. Ale życie na obczyźnie też nie jest ustane różami.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 20:00

Środa

23:25

TVP 1

Koliber

Sensacyjny, Wielka Brytania, USA, 2013

Joey Smith, weteran wojny w Afganistanie, za samowolne opuszczenie jednostki jest poszukiwany i grozi mu sąd wojсковy. Ukrywa się w Londynie, wśród bezdomnych. Jego współtowarzyszka niedoli jest młodzieńka Isabel. Pewnej nocy Joey pada ofiarą bandyckiego ataku i ledwo uchodzi z życiem. Traci jednak kontakt z dziewczyną. Uciekając przypadkowo dostaje się do pustego apartamentu. Okazuje się, że właściciela od dawna nie ma w domu, podróżuje po świecie. Joey postanawia wykorzystać tę okazję, by zmienić swoją tożsamość.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 2:25

PIĄTEK • 11 października

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Akacja 38 - serial, 2016
08:50 Ranczo - serial obycz., 2012
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Nieposkromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Niemcy, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy, Polska
05:25 M jak miłość - serial, 2022
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłychanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - 2 lata temu przy ruchliwej ulicy w niewielkiej Trzebinii pan Roman stworzył naleśnikarnię...
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Detektywi - program krym.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - paradokument
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - Cierpiący na bezsenność Kuba, jeżdżąc w nocy po mieście, zauważa podejrzanie zachowujących się mężczyzn
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni - Jerzy Illg - magazyn
07:15 Na straży Gdańska - dokument, Polska, 2015
07:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
08:35 Wydarzenie aktualne
09:00 Przeprowadzki - serial, 2001
10:05 Ludzie za mgłą - obycz., Franc., 1938
11:50 Rodzina Kerntopów - dok., Polska, 2024
12:30 Nad rzeką, której nie ma - obycz., Polska, 1991
14:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
14:50 Diabli mnie biorą - kom., Franc., 1974
16:35 W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa - widowisko rozrywkowe, 2001

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash ściga obłąkanego mężczyznę, który ubiera mundur nieżyjącego brata i udaje policjanta.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Nieznany sprawca próbuje zamordować astronautę...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Ola, Mira i Aneta to trzy przyjaciółki, które zdecydowały się na zakup wspólnej działki. Miejsce, które miało cementować ich przyjaźń staje się zarzewiem konfliktów

TVN 7

05:05 Szkoła - Licealista Michał Zalewski jest przekonany, że jego dziewczyna oczekuje, że się jej oświadczy...
07:00 Szpital - program obycz.
08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Do szpitala trafia 6-letni Kacper Szuber. Chłopiec bardzo źle się czuje, ma wysoką gorączkę.
13:45 Sekrety życia - 18-letnia Daria marzy o tym, żeby zostać modelką. Postanawia zapisać się do agencji modelek...
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny

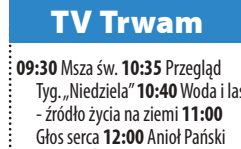
TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:35 Władczy Móch: One 00:35 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:00 Artystyczna dusza 11:25 Głos Polski 11:35 Navigare Necesse est 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Akita 101 Łez 12:50 Św. na każdy dzień 12:55 Przerwany posiłek 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Boga 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Muzeum 303 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasny 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Oddech Boga

SOBOTA • 12 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:30 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Park Narodowy New Forest - dok., Wlk. Bryt., Austria, 2021 09:50 Ranczo - serial obycz., 10:50 Komisarz Alex - serial krym. 11:45 Ojciec Mateusz - serial 12:45 Urodzony pod złą gwiazdą - fab., USA, 1955 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Rolnik szuka żony - reality show 16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 The Express; Pogoda 17:35 Kawa z kardamonem - serial 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:05 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:00 Gala wręczenia nagród TOTUS TUUS - XXIV Dzień Papieski - koncert 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny	05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Bugs Bunny Builders - animacja 06:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show 16:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy 17:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy 18:45 Sport	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy 11:00 Ewa gotuje - program kulinarny 11:30 Moja Mama i Twój Tata - reality show 13:00 Gliniarze - Podczas transakcji narkotykowej dochodzi do brutalnej egzekucji. Wkrótce wychodzi na jaw, że zamordowany mężczyzna to oficer operacyjny policji. 14:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 15:00 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały	06:05 Ponette - dram., Franc., 1996. Film opisuje dramat czteroletniej dziewczynki po śmierci jej matki... 07:50 Wydarzenie aktualne - magazyn 08:15 Legendy Rocka - Soul R&B - Młodzieżowy idol - dokument, Wlk. Bryt. 09:20 Tamte lata, tamte dni - Anna Dymna - magazyn 09:55 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, Polska, 1986 11:10 Koncert Chopinowskie w Łazienkach Królewskich - Krzysztof Jabłoński - koncert, 2024 12:20 Dokument tygodnia - Projektując przyszłość - dok., Hiszp., 2022 13:20 Mary Quant. Królowa brytyjskiej mody - dok., USA, 2021 15:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	06:00 Taki jest świat - interesujący, barwny i różnorodny przegląd wydarzeń z całego globu. Widzowie mogą zobaczyć w nim nie tylko wiadomości polityczne i gospodarcze, ale także informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Policja psychologa pada ofiarą zamachu i zapada w śpiączkę. Alex i Semir próbują znaleźć człowieka, który skrzywdził ich przyjaciółkę... 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 30-letni Radek siedzi w kafejce ze swoją dziewczyną, Natalią, gdy nagle za oknem widzi idącą ulicą piękną kobietę. Jakis czas później mija się z nią przed lombardem... 20:00 Uproszczona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Przywódca albańskich handlarzy ludźmi, Murad Krasniqi, planuje pomóc śmierć syna, który zginął za sprawą Bryana. Porywa go oraz jego żonę. Ich córka Kim ucieka przed gangiem i staje się jedyną nadzieją na uwolnienie rodziców... 21:50 Olimp w ogniu - akcja, USA, 2013 00:05 Brygada ponad prawem powraca - akcja, 2023 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	05:10 Szkoła - Uczennica gimnazjum, Kinga Sulma, organizuje konkurs wiedzy o Francji, żeby wybrać chłopaka na bal gimnazjalny... 06:10 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:10 New Looney Tunes I - animacja 08:10 Córka króla - przyg., USA, Chiny, Franc., Wlk. Bryt., Australia, Hong Kong, 2022. Aby zyskać nieśmiertelność, król rozkazuje złapać syrenę o magicznych mocach. 10:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Mówię Wam - talk-show 12:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:10 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 13:40 Słub od pierwszego wejrzenia - reality show	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci 11:35 Flintstonowie - kom., USA, 1994 - historia Flintstonów i Rubble'ów, nowoczesnych rodzin z epoki kamienia łupanego. 13:30 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Naga broń - kom., USA, 1988 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
19:30 Program inform. 19.30 20:00 Rozmowa z kardynałem Kazimierzem Nyczem z okazji XXIV Dnia Papieskiego 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Piłka nożna - Liga Narodów, Stadion Narodowy; Polska-Portugalia 23:15 Legend - dram., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015. Biograficzny dramat z rewelacyjną kreacją Toma Hardy'ego, który wcielił się w podwójną rolę braci Krayów, gangsterów pochodzących z East Endu. 01:35 Pechowi szcściarze - fab., Argent., Hiszp., 2019 03:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 The Voice of Poland - Bitwa cz. I - widowisko muzyczne 21:10 The Voice of Poland - Bitwa cz. II - widowisko muzyczne 22:30 Krucjata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024 23:30 Ślicznotki - fab., USA, 2019 01:35 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc., Belgia, 2019 02:30 Nowy model - kom. romant., USA, 2009 04:20 Rodzinka.pl - serial komediowy	18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Azja Express - reality show 21:15 Słaba pleć? - kom., Polska, 2015 23:20 Oszukać przeznaczenie III - horror, USA, Niemcy, 2006 01:15 Pati - serial obyczajowy 02:15 Szpital - program obyczajowy 03:15 Uwaga! - program interwencyjny 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy	22:05 Bullet Train - sens., USA, 2022. Pięciu płatnych zabójców z różnych stron świata, każdy ze specjalnym zleceniem. Wszyscy znajdują się w pociągu Shinkansen, mknącym z Tokio do Kioto. ● 00:55 Obcy 3 - sens., USA, 1992. Kapsuła ratunkowa, w której dryfują ocaleli bohaterowie poprzedniej części - Ripley, mała Newt, kapral Hicks i android Bishop - rozbija się na planecie Fiorina 161... 03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	15:40 Cafe pod Minogą - kom., Polska, 1959. Państwo Aniołkowie zarządzają zaręczyną swojej wychowanki Sabci... 17:25 Wydarzenie aktualne 17:55 Retro kino - Powrót Różowej Pantery - kom., Wlk. Bryt., 1975 20:00 Bilet do kina - Samuraj i kowboje - western, Franc., Hiszp., Włochy, 1971 22:05 Made in Polska - ØRGANEK - koncert, 2015 23:30 Wieczór kinomana - Klatka dla ptaków - fab., USA, 1996 ● 01:40 Hala odlotów - talk-show 02:40 Dżungla - dokument, Włochy, 2022 04:10 Tylko raz żyjemy - fab., USA, 1937	20:00 Uproszczona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Przywódca albańskich handlarzy ludźmi, Murad Krasniqi, planuje pomóc śmierć syna, który zginął za sprawą Bryana. Porywa go oraz jego żonę. Ich córka Kim ucieka przed gangiem i staje się jedyną nadzieją na uwolnienie rodziców... 21:50 Olimp w ogniu - akcja, USA, 2013 00:05 Brygada ponad prawem powraca - akcja, 2023 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	14:40 Gruby i chudszy - kom., USA, 1996. Sherman Klump, podobnie jak reszta jego rodziny, cierpi na poważną nadwagę. Pewnego dnia w jego uniwersyteckiej pracowni pojawia się piękna dziewczyna... 16:45 Batman kontra Superman: Świt sprawiedliwości - przyg., USA, 2016 20:00 Król Artur: Legenda miecza - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017 22:45 Push - sens., USA, Kan., 2009 01:00 Czerwony smok - sens., USA, Niemcy, 2002 03:45 Hotel Paradise - reality show 04:40 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Telewiz. Uniwersytet Biblijny 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Myśląc Historia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Polonia 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA • 13 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:40 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 ZdroWY Plan - magazyn medyczny 08:55 Kampinoski Park Narodowy - dok., Polska 09:30 Msza Święta 11:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Akademia Życia - rep. Wlk. Bryt., 2021 14:05 Reportaż 14:40 Jak rozpetaliśmy II wojnę światową - Za bronią - kom., Polska, 1970 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - Łukasz wyprowadza się z hotelu Stańskiego. Przy okazji o mało nie wpada na oszustkę, która... 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:30 The Voice of Poland - Bitwa - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - Gwiazdą programu jest legendarny zespół Wilki - widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe, 2024	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - „Best Bar” to jeden z pierwszych lokali typu fast food, który otworzono w Ostrowie Wielkopolskim... 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 12:00 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:05 Top Model - reality show 14:45 Azja Express - reality show 16:20 Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia - przyg., USA, Hong Kong, Chiny, Kan., 2016 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień z Polsat News 10:50 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992. Druga część przygód małego Kevina. Tym razem podczas zamieszania na lotnisku, nasz mały bohater traci z oczu swoich bliskich i przez pomyłkę wsiada do niewłaściwego samolotu. 13:30 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 15:30 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny	06:20 Nasza generacja - Wojna z big beatem - dok., 1995 07:05 Rozmowy (nie)wygodne 08:00 Liturgia prawosławna w Nowosie 09:05 Dokument tygodnia - Projektując przyszłość - dok., Hiszp., 2022 10:05 Od ucha do ucha - Królowa lisów - film anim. 10:15 Od ucha do ucha - Parasolki - Hiszp., Franc., 2020 10:40 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z trzynastym sędzią - western, USA, 1959 11:45 Poczet świrów polskich - Jerzy Zatanowski - program publicystyczny 12:25 Wakacje Mikołajka - kom. familijna, Franc., 2014 14:15 Loie Fuller. Obsesja światła - dok., USA, 2023	05:35 Nash Bridges - Dwaj gangsterzy zostają zastrzeleni, a w mieście wybucha wojna gangów. 06:30 Kobra - oddział specjalny - Alex i Semir odpoczywają na odludziu. Ich bez troski urlop zostaje przerwany pojawieniem się uciekającego przed gangsterami Petera Neumanna. 08:25 Ranczo - serial kom., Polska, 2006 13:40 Niania i wielkie bum - kom., Wlk. Bryt., 2010 15:50 Taxi 3 - kom., Franc., 2003. Marsylia zostaje zaatakowana przez gang jeżdżących na rolkach Świętych Mikołajów, którzy obrabiają kolejne banki. Na ratunek wyrusza jeżdżący super wyposażonym samochodem taksówkarz Daniel... 17:35 Sahara - przyg., Wlk. Bryt., Hiszp., Niemcy, USA, 2005. Badacz i poszukiwacz przygód Dirk Pitt razem ze swoim kompanem - Al Giordino - postanawiają odnaleźć zatopiony „Statek Śmierci”, czyli okręt wojenny z cenną zawartością. 20:00 Londyn w ogniu - akcja, 2016 22:00 Bogowie Egiptu - akcja, 2016 00:30 Władcy ognia - przyg., USA, 2002 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	05:20 Szkoła - Licealistka Sara Wiatrowska ukrywa, że pracuje jako prostytutka. Przypadkiem jej koleżanka z klasy, Monika odkrywa prawdę... 06:15 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:15 New Looney Tunes I - animacja 08:15 Jaś Fasola: Naddziąga totalny kataklizm - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997 10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:20 Detektywi - program krym. 14:25 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001 16:45 Król Artur: Legenda miecza - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017 19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Nازیści na prochach. Hitler i blitzkrieg - dok., USA, 2018 09:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:50 Jaś Fasola 12:30 Naga broń - komedia, USA, 1988 14:20 Diabeł - film, USA, 2010 15:55 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 20:00 Właty Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Dziś 13, jutro 30 - kom., USA, 2004 00:05 STOP Drogówka - serial policyjny 01:05 Cztery loty - dok., USA, 2021 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 LUBIE DISCO! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia - Koncert na XXIV Dzień Papieski 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Gra z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Moje wielkie greckie wesele 2 - kom., USA, 2016 00:10 Miłość na deser - obycz., Kan., 2021 01:45 Legend - dram., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015 04:00 Jaka to melodia?	17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 18:35 Poczet świrów polskich - Krzysztof Daukszewicz - program publicystyczny 19:20 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 Czas zemsty - akcja, USA, 2013 22:05 no... wiadomo - magazyn 22:50 Między wierszami - fab., USA, 2012 00:45 Instykt - serial krym., Polska, 2011 01:45 Ślicznotki - fab., USA, 2019 03:45 Rodzinka.pl - serial komediowy	19:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:15 Legion samobójców - sens., USA, 2016. Drużyna złożona z przestępców otrzymuje misję, której celem jest pokonanie tajemniczego bytu... 23:45 xXx: Reaktywacja - sens., USA, Chiny, Kan., 2017 02:05 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 03:05 Uwaga! - program interwencyjny 03:25 Nauka jazdy - reality show 04:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:30 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy	22:05 Teściowie - serial obycz. 23:05 Być jak Kazimierz Deyna - kom., Polska, 2012. Wrzeszcząca opowieść o chłopcu, który urodził się w komunistycznej Polsce, wychował się w burzliwych czasach przemian politycznych schyłku PRL-u i już jako dorosły mężczyzna wraz z własną rodziną wkracza w nowe tysiąclecie. 01:25 Officer Blart - kom., USA, 2009 03:20 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	15:20 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986 16:35 Dobry tytuł - magazyn 17:15 Niedziela z... Andrzejem Wajdą 18:15 Tatarak - dram. obyczajowy, Polska, 2009 20:00 Pan życia i śmierci - dram., USA, Franc., Niemcy, 2005 ● 22:10 Pavarotti - dokument, Wlk. Bryt., USA, 2019 00:15 Noc krótkich filmów - Cykl • Lato pszczoł 00:55 Kino nocne - Do utraty tchu - fab., Franc., 1959 02:40 Niedziela z... Andrzejem Wajdą 03:40 Made in Polska - ØRGANEK - koncert, 2015 04:55 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018	17:35 Sahara - przyg., Wlk. Bryt., Hiszp., Niemcy, USA, 2005. Badacz i poszukiwacz przygód Dirk Pitt razem ze swoim kompanem - Al Giordino - postanawiają odnaleźć zatopiony „Statek Śmierci”, czyli okręt wojenny z cenną zawartością. 20:00 Londyn w ogniu - akcja, 2016 22:00 Bogowie Egiptu - akcja, 2016 00:30 Władcy ognia - przyg., USA, 2002 02:30 Dyżur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	20:00 Liga sprawiedliwości - przyg., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2017 22:40 Osierocony Brooklyn - sens., USA, 2019. Akcja film „Osierocony Brooklyn”, rozgrywa się w latach 50. XX wieku w Nowym Jorku, Detektyw Essrog cierpi na zespół Tourette’a. Gdy jego mentor zostaje zamordowany, rozpoczyna poszukiwanie zabójcy. 01:40 Włeczenie - horror, USA, Chiny, 2021. Madison jest sparaliżowana przez wstrząsającą wizję makabrycznych morderstw, a jej męka pogłębia się, gdy odkrywa, że... 03:55 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Woda i las - źródło życia na ziemi 11:00 Głos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:35 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bol. Stefańskim 13:45 Jej misja trwa - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 W kolorze płomienia 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 14 października

TVP 1

05:20 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
06:10 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Studio Raban** - magazyn
08:00 **Akacja 38** - serial
08:50 **Ranczo** - serial obycz.
09:45 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:45 **Ojciec Mateusz** - serial
11:35 **Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia** - telenowela dok.,
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Zielona Planeta** - dok., Wilk. Bryt., 2021
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?**

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy
05:30 **M jak miłość** - serial, 2022
06:25 **Dobre historie** - Samodzielną mamę - magazyn
06:55 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 **Pytanie na śniadanie** - w tym Pogoda Flesz
11:15 **Dla niesłyszących** - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:00 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej

17:55 **Klan** - telenowela TVP
18:25 **Reporterzy** - magazyn
18:45 **Akacja 38** - serial
19:30 **Program inform.** 19.30
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:30 **ADHD i inne cudowne zjawiska** - Teatr Telewizji, 2024
21:45 **Postscriptum. ADHD i inne zjawiska** - dyskusja
22:15 **Kokainowy raj** - dokument, Australia, 2023
23:10 **Balans bieli** - magazyn
23:55 **Życzenie śmierci** - dram., USA, 1974
01:40 **Moje wielkie greckie wesela 2** - kom., USA, 2016
03:20 **Film dokumentalny**
04:20 **Notacje - Aleksander Doba. Kajakiem przez Ocean** - dok., 2018

16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19:30 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
20:55 **M jak miłość** - serial, 2024
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:30 **Klangor** - serial
23:35 **Ostatni komers** - dram., Polska, 2020
01:10 **O mnie się nie martw** - serial komediowy, 2020
02:10 **Miedzy wierszami** - fab., USA, 2012
04:00 **Rodzinka.pl** - serial komediowy

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **B&B love** - program rozrywkowy
12:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:15 **Detektywi** - program krym.
15:25 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:40 **Detektywi** - program krym.
18:45 **Sport; Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:40 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:10 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:50 **B&B love** - program rozrywkowy
21:30 **Totalne remonty Szlagowskiej** - reality show
22:35 **Podwójne ryzyko** - sens., USA, Niemcy, Kan., 1999
00:50 **Słaba pleć** - kom., Polska, 2015
02:55 **Szpital** - program obycz.
03:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:10 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
04:45 **Nauka jazdy** - reality show
05:15 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - serial kryminalny
09:30 **Sekrety rodziny** - program obyczajowy
10:30 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
11:30 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
14:35 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:18 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia

19:25 **Sport**
19:30 **Pogoda**
19:35 **Malanowski. Nowe rozdanie** - serial kryminalny
20:15 **Jurassic World: Upadłe królestwo** - sens., USA, Chiny, 2018. Trzy lata po zamknięciu parku rozrywki Jurassic World dzielna para - Owen i Claire wracają na Isla Nublar...
23:00 **Ciemniejsza strona Greya** - erotyk, USA, Chiny, Jap., 2017
01:25 **Resident Evil: Degeneracja** - anim., Jap., 2008
03:35 **Zjedz Kambodżę** - program podróżniczo-kulinarny
04:45 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:10 **Muzyczne poranki**
06:45 **Tamte lata, tamte dni** - Ewa Wiśniewska - mag.
07:15 **Mieszczanie żywiecy** - Antoni i Aleksander - dok., 2021
07:50 **Prezydenckie siedziby** - dokument, Polska, 2015
08:25 **Od ucha do ucha** - Królowa lisów - Parasolki - filmy anim.
09:00 **Rawhide - Incydent z trzynastym sędzią** - western, USA, 1959
10:05 **W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa** - wiadomości, 2001
11:10 **Porozmawiajmy o Gołasiu** - 1977
11:55 **Dokument.pl - Życie to coś pięknego** - dok., Polska, 2020
13:00 **Elmyr de Hory** - największy fałszerz XX wieku - dok., Franc., 2016

14:15 **Informacje kulturalne**
14:40 **Powrót Różowej Pantery** - kom., Wilk. Bryt., 1975
16:40 **Najważniejszy dzień życia** - serial, 1974
17:50 **Hala odlotów** - talk-show
18:50 **Renoir. Portrecista odchodzącej epoki** - dok. - Wilk. Bryt., Polska, Franc., 2018
21:40 **Chopin by Leszek Możdżer** - koncert, 2020
22:35 **Pan życia i śmierci** - dram., USA, Franc., Niemcy, 2005
00:50 **Fortepian Chopina** - dok., Polska, 2018
01:20 **Ogród rozkoszy ziemskich** - obycz., Wilk. Bryt., 2003
03:20 **Sztuka milczenia** - dok., Polska, 2008
04:35 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Dwaj gangsterzy zostają zastrzeleni, a w mieście wybucha wojna gangów. Nash otrzymuje wiadomość o kryjówce sprawców.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Semir i Alex stają się ofiarą ataku hakera.
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
11:00 **Nie igraj z aniołem** - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
13:50 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
14:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - Lena i Stach to para zakochanych dwudziestoparolatków, którzy postanowili się pobrać. Niestety ich rodziny bardzo się od siebie różnią...

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska, 2006
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
20:00 **Jestem zemstą** - akcja, USA, 2016. Mąż zabije w napadzie złości postanawia dokonać zemsty na bandytach.
21:50 **Człowiek w mroku** - akcja, 2023
00:00 **Bronx** - akcja, Franc., 2020
02:15 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
03:20 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

TVN 7

05:05 **Szkoła** - Licealistka Ola Kępa okrada młodszego ucznia, który okazuje się być bratem jej nowego chłopaka...
07:00 **Szpital** - program obycz.
08:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - program krym.
12:00 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
12:45 **Szpital** - Pogotowie przywozi na SOR 70-letnią Irenę Jackowską, która spadła z ruchomych schodów w centrum handlowym i mocno się poturbowała.
13:45 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
16:50 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny

17:55 **Szpital** - program obycz.
18:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **Hotel Paradise** - reality show
21:00 **Anatomia piękna** - program rozrywkowy
22:00 **Na twoim miejscu** - kom., Polska, 2023
00:15 **Bridget Jones: W pogoni za rozumem** - kom., Wilk. Bryt., USA, Franc., Niemcy, Irlandia, 2004. Bridget jest w związku z Markiem Darcym, ale niszczy go swoją nadmierną zazdrością.
02:35 **Mówię Wam** - talk-show
03:10 **Prawdziwy horror** - serial paradokumentalny
04:10 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 08:00 **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok. 09:00 **Dlaczego ja?** - serial paradok. 11:00 **Trudne sprawy** - program obyczajowy 14:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 15:00 **Na ratunek 112** - serial obycz. 16:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 18:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 20:00 **Uroczysko** - serial krym. 20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny 21:30 **Miłość za wszelką cenę** 22:30 **Pamiętniki z wakacji** - serial obycz. 23:30 **American Pie: Naga miła** - kom., USA, Kan., 2006 01:35 **Love Island. Wyspa miłości** - reality show 02:35 **Interwencja** - mag. reporterów 02:55 **SuperLudzie** - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 **Telezakupy**

TV Trwam

09:30 **Moja katolicka rodzina** 09:55 **Św. na każdy dzień** 10:00 **Inf. dnia** 10:15 **Rozmowy niedok.** 11:20 **Stan Bezp. Państwa** 11:30 **Warto być ojcem** 12:00 **Anioł Pański** 12:03 **Inf. dnia** 12:20 **Ulmowie. Świadek sprawiedliwych** 12:50 **Republika Pawłowska** 13:20 **Słowo życia** 13:30 **Msza św.** 14:30 **Sybiraczka** 15:00 **Lasy bagienne** 15:50 **Ma się rozumieć** 16:00 **Inf. dnia** 16:10 **Sanktuarium polskie** 16:30 **Porady Medyczne Bonifratrów** 17:00 **Świadkowie** 17:30 **XX Rajd Katyński** 17:55 **Poczet Wilk. Polaków** 18:00 **Anioł Pański** 18:05 **Inf. dnia** 18:15 **Rozmowy niedok.** 19:25 **Św. na każdy dzień** 19:30 **Poznajmy Polskę** 19:45 **Modlitwa z udziałem dzieci** 20:00 **Inf. dnia** 20:20 **Różaniec** 20:50 **Mysiąc Ojczyzna** 21:00 **Apel Jasnog.** 21:20 **Inf. dnia** 21:40 **Polski Punkt Widzenia** 22:00 **Z wędką nad wodę**

WTOREK • 15 października

TVP 1

04:50 **Klan** - telenowela TVP
05:20 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
06:05 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Kościół z bliska**
08:00 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016
08:50 **Ranczo** - serial obycz., Polska, 2012
09:45 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:45 **Ojciec Mateusz** - serial
11:35 **Korona królów. Jagiellonowie** - serial historyczny
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Żołtodzioby. Pierwsze dni życia** - dok., Hiszp., 2022
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**

16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?**
17:55 **Klan** - telenowela TVP
18:25 **Reporterzy** - magazyn
18:45 **Akacja 38** - serial
19:30 **Program inform.** 19.30
19:55 **Pytanie dnia**
20:10 **Sport; Pogoda**
20:25 **Piłka nożna - Liga Narodów: Polska - Chorwacja** - mecz
23:15 **Z góry widzieć lepiej. Wanda Rutkiewicz. Opowieść o kobiecie niezwykłej**
00:45 **Wyszynski - zemsta czy przebaczenie** - fab., Polska, 2021
02:30 **Życzenie śmierci** - dram., USA, 1974
04:05 **Film dokumentalny**

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy
05:35 **M jak miłość** - serial obyczajowy, 2022
06:25 **SMS - Szkoła Metodystycznej Służby** - reportaż
06:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 **Pytanie na śniadanie** - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 **Mamaland** - talk-show
11:55 **ZdroWY Plan** - magazyn medyczny
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **M jak miłość** - serial obyczajowy, 2024

16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet. 19:30 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
20:55 **M jak miłość** - serial, 2024
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:30 **Klangor** - serial
23:20 **Kod Annie Parker** - fab., USA, 2013
01:15 **Czas zemsty** - akcja, USA, 2013
03:20 **Rozbite marzenia, 1918-1939** - dokument fabularyzowany, Niemcy, 2017

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interw.
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:30 **B&B love** - program rozrywkowy
12:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:15 **Detektywi** - program krym.
15:20 **Doradca smaku** - program kulinarny
15:30 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
17:40 **Detektywi** - program krym.
18:45 **Sport; Pogoda**
19:00 **Fakty**

19:40 **Uwaga!** - program interw.
20:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:10 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
20:50 **B&B love** - program rozrywkowy
21:30 **Ślub od pierwszego wejrzenia** - reality show
22:35 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
23:40 **Superwizjer** - magazyn reporterów
00:15 **Detektywi** - miniserial, USA
01:35 **Dowody zbrodni** - serial krym., USA
02:40 **Szpital** - program obycz.
03:40 **Uwaga!** - program interw.
04:00 **Nauka jazdy** - reality show
04:30 **Recepta na stary dom** - program edukacyjny
05:00 **Jak to jest zrobione** - serial

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:30 **Malanowski i Partnerzy** - serial kryminalny
09:30 **Sekrety rodziny** - program obyczajowy
10:30 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
11:30 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
14:35 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:20 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:25 **Sport; Pogoda**

19:35 **Malanowski. Nowe rozdanie** - serial kryminalny
20:10 **Siły Specjalne** - reality show
21:50 **Sekcja 8** - sens., USA, 2022. Po pomśczeniu zabójstwa swojej rodziny, były amerykański żołnierz wychodzi z więzienia i zostaje zwerbowany przez tajną agencję rządową.
23:55 **Wpół do śmierci 2** - sens., USA, 2007
02:00 **W cywilu 5: Pole bitwy** - sens., USA, 2017
04:00 **Zjedz Kambodżę** - program podróżniczo-kulinarny
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:10 **Muzyczne poranki** - teledyski
06:35 **Tamte lata, tamte dni** - Ewa Błaszczyk - magazyn
07:15 **Mieszczanie żywiecy** - Grzegorz ojciec i Grzegorz syn - dok., 2021
07:55 **Podróże z historią - Na ratunek!** - dok., 2017
08:35 **Informacje kulturalne** - magazyn
09:00 **Najważniejszy dzień życia** - serial, 1974
10:10 **Cafe pod Minogą** - kom., Polska, 1959
11:55 **Portrety - Renoir. Portrecista odchodzącej epoki** - dok., Niemcy, 2022
13:05 **Dobry tytuł** - magazyn literacki
13:50 **Franz Kafka - Pisarz między światami** - dokument, Austria, 2018
14:55 **Daleko od okna** - dram., Polska, 2000

17:00 **Najważniejszy dzień życia** - serial, 1974
18:20 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
19:00 **Partia, pieniądze, rock and roll - Królowie życia** - dokument, 1996
20:00 **Feblik** - spektakl teatralny, 2024
21:15 **Lekkie obyczaje - Margot i Alma** - fab., Franc., 2021
23:05 **Nocny dokument - Gintrowski** - dok., 2015
00:00 **Zimna wojna** - dram., Wilk. Bryt., Polska, Franc., 2018
01:40 **Życie to coś pięknego** - dok., Polska, 2020
02:50 **Nawet nie wiesz jak bardzo Cię Kocham** - dok., Polska, 2016
04:30 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Nash dostaje zadanie - ma schwycić groźnego włamywacza.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Nieznany sprawca wkłada się na profile społecznościowe Jenny Dorn. Po atakach hakierskich dochodzi do morderstwa...
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
11:00 **Nie igraj z aniołem** - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
13:50 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
14:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - Safia to 37-letnia Czechenka, która po śmierci męża ucieka z córką i synem do Polski. W lombardzie chce kupić pedzle...
15:50 **Ranczo** - serial kom., 2006

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **Przetrawianie** - akcja, USA, 2011. Przez złe warunki pogodowe na Alasce rozbija się samolot. Wśród kilku osób, które przeżyły, jest John Ottway. Podejmuje trudną walkę z wilkami atakującymi ocalałych...
22:15 **Córka wilka** - akcja, USA, 2019
00:05 **Śmiertelna ruletka** - thriller, 2014
02:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
03:00 **Przypadki Cezarego P.** - serial komediowy
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny
05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

TVN 7

05:05 **Szkoła** - Milena Dobek z 2d nie może się pogodzić z tym, że chłopak z nią zerwał. Licealistka mści się na nim, publikując w internecie ich prywatne rozmowy...
07:00 **Szpital** - program obycz.
08:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - program krym.
12:00 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
12:45 **Szpital** - Rodzice przywożą do szpitala 2-letniego synka Piotrusia. Dziecko połknęło płyn do prania z kolorowej kapsułki.
13:45 **Sekrety życia** - 26-letnia Justyna i jej mąż świętują awans mężczyzny i planują remont w związku z podwyżką, jaką otrzymał. Niespodziewanie w ich domu zjawia się...

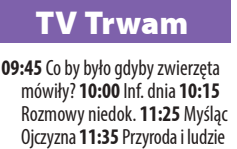

14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
16:50 **Sekrety życia** - paradok.
17:55 **Szpital** - program obycz.
18:55 **Ukryta prawda**
20:00 **Hotel Paradise** - reality show
21:00 **Czerwony smok** - sens., USA, Niemcy, 2002. Film opowiada wcześniejsze dzieje kanibala, doktora Lectera, agenta FBI, który go aresztował i seryjnego zabójcy całych rodzin, nazwanego Czerwonym smokiem...
23:35 **Push** - sens., USA, Kan., 2009
01:55 **Hotel Paradise** - reality show
02:55 **Prawdziwy horror** - serial paradokumentalny
03:55 **Druga strona medalu**

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 08:00 **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok. 09:00 **Dlaczego ja?** - serial paradok. 11:00 **Trudne sprawy** - program obyczajowy 14:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 15:00 **Na ratunek 112** - serial obycz. 16:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 18:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 20:00 **Uroczysko** - serial krym. 20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny 21:30 **Miłość za wszelką cenę** 22:30 **Pamiętniki z wakacji** - serial obycz. 23:40 **American Pie: Bractwo Beta** - kom., Kan., USA, 2007 01:25 **Love Island. Wyspa miłości** - reality show 02:25 **Interwencja** - mag. reporterów 02:55 **SuperLudzie** - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 **Telezakupy**

ŚRODA • 16 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dom Pokoju w Betlejem - Ty wskazesz im drogę, po której iść mają 08:00 Akacja 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Lodowe królestwo pantery śnieżnej - dok., Franc., Niemcy, 2020 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:25 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress	04:40 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Mozaika żydowska. Magazyn kulturalno - religijno - społeczny - magazyn 06:55 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Dom Pokoju w Betlejem - Ten dom jest mną, 2023 11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - Dochodzi do zgwałcenia kobiety w prywatnym samochodzie do publicznego transportu, zamawianym na aplikację... 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:20 Muzyczne poranki 06:35 Tamte lata, tamte dni - Radosław Piwowarski - magazyn 07:10 Mieszczanie żywieccy - Wiesław - dok., 2021 07:45 Podróż z historią - U Tatarów - dok., Polska, 2015 08:30 Poczet świrów polskich - Krzysztof Daukszewicz - program publicystyczny 09:00 Najważniejszy dzień życia - serial, 1974 10:20 Daleko od okna - dram., Polska, 2000 12:25 Partia, pieniądze, rock and roll - Królowie życia - dok., 1996 13:30 Wydarzenia aktualne 14:05 Forciepian Chopina: Wiadomość z zaświatów - dok., Polska, 2022 14:55 Duch z Canterville - film TVP, 1967	06:00 Nash Bridges - Podczas wykonywania prac społecznych w parku więziarki zabijają strażnika i uciekają... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Ojciec, a zarazem trener młodej bokserki ginie w napadzie. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - kom., 2006 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:05 Szkoła - Licealista Piotrek Zaucha zakłada się z kolegami, że zdobędzie nagie zdjęcia Sylwii Paluch. 07:00 Szpital - program obycz. 08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - serial paradok. 12:45 Szpital - Karetka pogotowia przywozi do szpitala 6-letniego Stasia Smolika. Chłopiec był ze starszą siostrą w zoo. Kiedy dziewczyna poszła do toalety, jej bratczek chciał nakarmić małpy... 13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:30 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - kom., USA, 2013 01:30 Własy Móch: Dojrzywanie 01:35 Love Island. Wyspa miłości 02:35 Interwencja 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:05 Officer i szpieg - biograf, dram., Włochy, Franc., 2019 23:25 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 ● 01:15 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:20 Bernadetta. Cud w Lourdes - film biograficzny, Franc., 2011 04:20 Notacje - Włodzimierz Lubański. Prosta gra - dok., 2018	15:05 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 Elsa i Fred - kom., USA, 2014 00:50 Krok od Nieba - serial kryminalny - serial, Włochy, 2011 02:50 Kraina Bohaterów - dok., Ukraina, 2022	19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Top Model - reality show 23:05 Pati - serial obyczajowy 00:00 Small World - sens., Polska, 2021 02:30 Superwizjer - magazyn reporterów 03:05 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:10 Moja Mama i Twój Tata - reality show 21:50 Zrobmy sobie wnuka - kom., Polska, 2003 23:45 Mały - kom., USA, 2006 01:50 Z księżycą spadłeś? - kom., USA, 2000 04:00 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	15:35 Kot w ścianie - kom., Bułg., Wlk. Bryt., Franc., 2019 17:25 Najważniejszy dzień życia - serial, 1974 18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Smak miodu - dram. obycz., Wlk. Bryt., 1961 21:50 Legendy Rocka - Dziedzictwo Franka Zappya - Nowy Orlean - dok., Wlk. Bryt. 22:55 Lekkie obyczaje - Margot i Alma - fab., Franc., 2021 00:50 Kino nocne - Wszystkie nieprzespiane noce - dok., Polska, 2017 02:45 Informacje kulturalne 03:20 Teledyski	20:00 Bliźniak - akcja, USA, 2019. Henry Brogan (Will Smith) to elitarny zabójca przebywający na emeryturze. Niespodziewanie zostaje zaatakowany przez tajemniczego młodego mężczyznę, który okazuje się jego klonem. 22:10 Alex Cross - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., 2012 00:10 Obserwator - thriller, USA, 2000 02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:15 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	17:55 Szpital - Pacjentami doktora Michała Morawskiego jest dwóch przyjaciół. Starszy z nich prosi kolegę, żeby ten go poblił. Okazuje się że pacjent miał się dziś oświadczyć... 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Tylko sprawiedliwość - obycz., USA, 2019 23:50 Millerowie - kom., USA, 2013 02:10 Hotel Paradise - reality show 03:10 Prawdziwy horror - serial paradokumentalny 04:10 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Puszcza Białowieska - Isiny cmentarz 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. Jana Pawła II 14:10 Moczar pokory 14:30 Krzywda 15:00 Muzeum Papiernictwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści Starego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Zamek Królewski w mieście stołecznym Poznaniu

CZWARTEK • 17 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Wichrowe wzgórze - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - Oaza - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz., 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Gujana. Ostatni raj - dokument, Wlk. Bryt., 2021 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Wspólny dom - magazyn 11:50 Dobry tytuł - magazyn literacki 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej	05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 B&B love - program rozrywkowy 12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:15 Detektywi - program krym. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Sport; Pogoda	06:00 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Halina Kunicka - magazyn 07:30 Podróż z historią - Polskie cuda natury - dokument, Polska, 2017 08:10 Portrety - Teresa Gierzyńska - reportaż 08:35 Którędy po sztukę - mag. 09:00 Najważniejszy dzień życia - serial, 1974 10:05 Kot w ścianie - kom., Bułg., Wlk. Bryt., Franc., 2019 11:50 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt., 2018 12:50 Poczet świrów polskich 13:30 Gotyk w malarstwie: między grozą, wiarą i geniuszem - dok., Franc., Niemcy, 2020 14:40 Tylko Beatrycze - spektakl teatralny, 1975	06:00 Nash Bridges - Gangster przechodzi operację plastyczną, ale ktoś kradnie zdjęcia „przed” i „po”... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir obchodzi 20. rocznicę pracy w policji. Z tej okazji zostaje mu przydzielony nowy partner. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., 2006 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:05 Szkoła - Klaudia Kmiecik z licealnej 2d jest chora na celiakię i dlatego nie może jeść niczego, co zawiera gluten. Patrycja Kobierska nie wierzy w jej chorobę... 07:00 Szpital - program obycz. 08:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - program obycz. 13:45 Sekrety życia - serial paradokumentalny 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:50 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:30 Miłość za wszelką cenę 22:30 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 23:40 Autostopowicz - Wyścig o przetrwanie - sens., USA, 2003 01:30 STOP Drogówka 02:30 Własy Móch: Dojrzywanie 02:35 Interwencja 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 LUBIE DISCO! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Korporacja hakerów - dok., Wlk. Bryt., 2023 00:05 Officer i szpieg, Włochy, Franc., 2019 02:25 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 ● 04:15 Notacje - prof. Andrzej Zieliński. Wygraliśmy los na loterii - dok., 2018	15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp. 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:50 Krucjata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024 22:45 Informacje kulturalne 23:00 Hala odlotów - talk-show 23:50 M jak morderca - thriller, USA, 2017 01:35 Poczet świrów polskich - program publicystyczny 02:10 Kalfat - serial, Szwecja, 2020	19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 B&B love - program rozrywkowy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:35 Całe szczęście - kom., Polska, 2019 00:50 Detektyw - miniserial, USA 02:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:05 Szpital - program obycz. 04:05 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:35 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:15 Przeciółki - serial obycz. 22:20 Erin Brockovich - obycz., USA, 2000. Samotna matka Erin Brockovich jest w sytuacji nie do pozazdroszczenia: nie ma pieniędzy ani wykształcenia. Otrzymuje posadę sekretarki w kancelarii adwokackiej... 01:00 Zrobmy sobie wnuka - kom., Polska, 2003 02:55 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:55 Disco Gramy - program muzyczny 05:40 Telezakupy TV Okazje	17:05 Najważniejszy dzień życia - serial, 1974 18:15 Którędy po sztukę - mag. 18:25 Portrety - Teresa Gierzyńska - reportaż 18:50 Ocaleni przez Chopina - dok., Wlk. Bryt., 2012 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Wstęp do filmu - Wesele 21:05 Czwartkowy klub filmowy - Wesele - dram., Polska, 1972 23:00 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024 00:00 Smak miodu - dram. obycz., Wlk. Bryt., 1961 01:50 Kino nocne - Trzeci - obycz., Polska, 2004 03:45 Martwy sezon - dok., Polska, 2018 04:50 Teledyski	20:00 Taxi 4 - kom., Franc., 2007. Na komisariacie pojawia się pewien Belg, który ma zostać przetransportowany do więzienia w Afryce. Niestety zbyt łatwowierny policjant Emilien uwalnia go. Na pomoc rusza taksówkarz Daniel... 21:55 Bohater miesiąca - kom., Franc., 2020 23:30 Jak urodzić i nie zwariować - kom., USA, 2012 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:35 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	21:00 Raj dla par - kom., USA, 2009. Cztery pary przyjaciół wyruszają na tropikalną wyspę na kursy dla małżeństw. Jedna para chce poddać się terapii i uzdrowić swój związek, pozostali jadą dla towarzysztwa. Na miejscu małżeńska to ciężka praca... 23:25 Nie wszystko złoto, co się świeci - przyg., USA, 2008 01:50 Hotel Paradise - reality show 02:50 Prawdziwy horror - serial paradokumentalny 03:50 Druga strona medalu - talk-show 04:25 Druga strona medalu - talk-show	09:45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 „W obronie państwa prawa” 12:50 Dom w serce wpisany 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Przystanek Lamsdorf - Powstańcy Warszawscy w niewoli 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:20 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Będziesz bardzo zadowolony z zakupu lub dokonanej w ostatnim czasie inwestycji. Twój ruch będzie strzałem w dziesiątkę. Decyzję podejmiesz po dokładnej analizie i bardzo się do poszukiwań rozwiązań przyłożysz. Dobrze, że szukasz zabezpieczenia dla siebie i swoich dzieci. Zdrowy rozsądek podpowie Ci, jak działać dalej. Wykorzystaj to, że jak dotąd wszystko Ci sprzyja.

Byk

Nie poddawaj się lekkim podmuchom jesiennej depresji. Przede wszystkim nie bierz na siebie zbyt wielu obowiązków. Zostaw sobie czas na odpoczynek i refleksje. Zadbaj o zdrowy sen w komfortowych warunkach. Możesz niesłusznie ocenić, że życie maluje się w ciemnych kolorach. To wynika z Twojego czarnowidztwa. Rzeczywistość wygląda o wiele lepiej i tego się trzymaj.

Bliźnięta

Nowe zadanie odciągnie Cię od myślenia wyłącznie o sobie. Na początku nie będziesz chciał podjąć się nowej pracy, bo wyda Ci się mało ambitna i mało płatna. Jednak czynniki zewnętrzne sprawią, że się nią zainteresujesz. Wywiązesz się znakomicie, a przy okazji poszerzysz swoją wiedzę. Będzie to najlepszy dowód na to, że człowiek uczy się przez całe życie. Masz chłonny umysł. Wykorzystaj go.

Rak

Coś sprawi, że odpłyniesz myślami od codzienności. Pójdziesz za swoimi marzeniami, które będą związane między innymi z partnerem. Będziesz chciał przygotować dla niego niespodziankę, która dostarczy mu dużo radości. Tak też się stanie, dzięki czemu doświadczysz wielu ciepłych uczuć. Nie wzdbraniaj się, zasługujesz na wszystko, co najlepsze.

Lew

Ktoś z Twojego otoczenia będzie chciał się od Ciebie odciąć. Wymyśli jakiś powód, aby Wasze stosunki ochłodzić, nie bardzo zwracając uwagę na prawdę. Stanie się to w czasie, kiedy będziesz bardzo zajęty rozwiązywaniem kolejnych problemów dnia codziennego. Na początku nie zauważysz, że dzieje się coś niepokojącego, a później nie będzie Ci zależało na ratowaniu waszych relacji i chyba słusznie.

Panna

Sytuacja dalej będzie się powoli stabilizować. Skutecznie zadbasz o uporządkowanie wielu spraw. Czasem sukces osiągniesz wręcz nieświadomie. Sprzyjać Ci będą ludzie i okoliczności. To Cię powinno wyciszyć i uspokoić. Do tego czasu nie wykonuj fałszywych ruchów i niczego nie przyspieszaj. Czas działa na Twoją korzyść.

Waga

Nie pozwól, aby złość Cię zaślepiła. Twoją siłą jest umiejętność spojrzenia na sprawę z wielu punktów widzenia. Tak zrób i teraz, kiedy pojawi się stresująca sytuacja. Zresztą nie będziesz sam. Pojawi się mądry doradca i będzie przy Tobie osoba wspierająca. Usłyszysz wiele ciepłych słów i doświadczysz gestów czułości.

Skorpion

Zaskoczy Cię Twój przełożony, chcąc się zapoznać z Twoją dokumentacją pracy. To nie będzie problemem dla Ciebie. Co innego Cię zabolą - brak zaufania. Spójrz jednak na to z drugiej strony. Czy sam chciałbyś mieć takiego pracownika i nic nie wiedzieć o jego pracy? Staraj się uczynić jawnym to, czym się teraz zajmujesz, a szef zacznie Ci kibicować.

Strzelec

Zatęsknisz za spokojem we własnym domu. Do opanowania będziesz miał partnera oraz młodszych i najmłodszych przedstawicieli rodziny. Nie osiągniesz zawieszenia broni ani złością, ani kłótnią. Najlepiej sam daj przykład, jak zachować spokój nawet w nerwowej sytuacji. Nie daj się wyprowadzić z równowagi i zachowaj poczucie humoru – to pomoże.

Koziorożec

Dotrą do Ciebie wiadomości o jakiejś bulwersującej sprawie. W pierwszej chwili chciałbyś wszystko rzucić i pójść na ratunek osobie skrzywdzonej. Okaże się jednak, że nie bardzo wiadomo, kto jest sprawcą, a kto ofiarą. Przez moment będziesz miał wrażenie, że świat stanął na głowie. Nie działaj pochopnie, poczekaj aż wszystko stanie się jasne.

Wodnik

Partner obrzuci Cię zarzutami. Z niektórymi spotkasz się po raz pierwszy i ze zdziwienia otworzysz oczy. Nie będziesz czuł się winny ani skłonny do brania na siebie konsekwencji. Na szczęście zachowasz spokój, dzięki czemu rozmówicie się z partnerem na spokojnie. Ta rozmowa zapobiegnie dalszym nieporozumieniom.

Ryby

Nie bierz na siebie zbyt wielu obowiązków. Nadmiar pracy może wpłynąć na Twoje zmęczenie i rozdrażnienie. Mogą pojawić się błędy w pracy czy kłótnie z domownikami. Staraj się temu zapobiec. Warto wziąć choćby jeden dzień urlopu, wyjechać gdzieś, gdzie będziesz mógł w ciszy pozbiierać myśli. Wrócisz pozytywnie odmieniony.

kółko fortuny nr 41

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w haśle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.30 pod numer 52 334 88 88.

Numer konkursowy

NIE JEST numerem premiu.

Oplata za połączenie

zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyśliliśmy w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria:
rodzaj tańca

L M N

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 40 „Widnokrąg” (pojęcie geograficzne).

Nikt nie podał prawidłowego rozwiązania.

krzyżówka nr 41

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- łapownictwo
- ciastko z ubitej z cukrem piany z białek
- niepomyślny zbieg okoliczności
- najwyższy łańcuch górski w Europie
- krewny w linii męskiej
- grecka bogini zwycięstwa
- opaska na szyi psa
- ruchoma barierka
- jarmark, bazar
- asysta, świta
- ciągnie wilka do lasu
- biała szata używana w kościołach katolickich
- tkanka kostna otaczająca miazgę zębową
- siedzenie wkładane na grzbiet konia
- lewa strona ubrania
- np. mazurek

PIONOWO:

- opracowuje historię rodu
- nędzarz, biedak
- pustkowie
- srebrzystobiałe półmetal
- cienka warstwa jakiejś substancji na powierzchni czegoś
- plynie przez Rzym
- dolna część brzucha człowieka
- ścinanie trawy, zboża
- zielona część pietruszki
- dawniej o łodzi, okręcie
- cenny kamień szlachetny
- pieśń operowa
- część końskiej uprzęży
- główny składnik powietrza
- dyletant
- tatarak

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24 utworzą rozwiązanie –przysłowie polskie.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premiu. Oplata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie krzyżówki nr 40 „Ból milczeć nie umie”.

nagrodę wygrywa:

Krzysztof Łyczywek z Bysławka

– 50 zł ufundowane przez sklep motoryzacyjny Zbigniewa Tomaszewicza z Tucholi

Nagroda do odebrania w redakcji.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwyciężkę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązane merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- Przyjmę do prac na budowie murarzy, tynkarzy, cieśli, pomocników z doświadczeniem, 508-186-179

nieruchomości

Sprzedam

- Błotko z łąką, 692-739-091
- Dom w Tucholi – Rudzkim Moście, 140 m², działka 1470 m², dwa garaże, 650.000 zł, 535-921-628
- Domek, Tuchola, Świecka 53/7, 50 m² + strych 60 m², szopka, parking, ogrzewanie c.o. gazem lub drewnem, 350.000 zł, 783-573-486
- Działka 108 w Żalnie, gmina Kęsowo, o pow. 600 m², przy ul. Nogalskiego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowy, 0048 575-675-079
- Działka z przeznaczeniem wielofunkcyjnym, siedliskowa, położona w Kiełpinie, pow. 8300 m², 504-928-006
- Działki budowlane w Nowym Suminie pod lasem, 800-1000 m², 100.000 zł, 783-573-486
- Działki budowlane z warunkami zabudowy, gmina Cekcyn, 880-134-035
- Działki z dostępem do jeziora, 3000 m², 50 zł/m², jezioro Zalesie Królewskie, 512-551-865
- Mieszkanie w Tucholi, 75 m², kamienica – parter, wyposażone, odnowione, sprzedam lub wynajmę, 697-322-335

Kupię

- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, 888-047-905

Ogłoszenie płatne

Oddam w najem

- Tuchola. Osobę pracującą na pokój umeblowany przyjmę, z dostępem do kuchni i łazienki, tel. 781-546-139

kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wycofanie gratis, tel. 660-665-965
- Skupujemy bydło: byk do 13 zł/kg, jałówka do 12,50 zł/kg, krowa do 10,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635

różne

- Biuro Partnersko-Matrymonialne Serduska Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00, tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja poddaszy, kompleksowe wykończenie wnętrza (płyty karton/gips, gładzie, malowanie, układanie paneli/płytek, sufity podwieszane, stawianie ścianek działowych, elewacja zewnętrzna (malowanie), 725-530-485
- Anteny TV sat, montaż, serwis, instalacja, montaż telewizorów na ścianie, instalacja dekodów, 606-169-509
- Budowa domów i innych budynków, prace ciesielskie i dekarckie, usuwanie przecieków, murowanie kominów, naprawy dachów, modernizacja poddaszy, tel. 603-674-175

- Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Docieplanie budynków, elewacje, pomoc w dofinansowaniu w programie „Czyste Powietrze”, montaż pieców zgazowujących drewno, fotowoltaika, budowa domów, 603-674-175
- Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, wolne terminy, 510-632-878
- Naprawy dachów, usuwanie przecieków, grzanie papy termozgrzewalnej, dachy płaskie, balkony, tarasy, orynnowania, obróbki blacharskie, wzmacnianie konstrukcji dachowych, inne prace, 725-530-485
- Wywóz szamba i udrażnianie kanalizacji, 500-201-894
- Zawsze zapewnię dobrą zabawę na weselach, innych uroczystościach rodzinnych, zabawach itp., profesjonalne nagłośnienie, prezenter muzyczny, duża kolekcja nagrań, tanio, 606-694-038

motoryzacja

Sprzedam

- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52)332-46-98, 605-112-448
- Citroen C3 picasso 1.2 B (2016), 97.000 km, właściciel niepalący, 23.000 zł, 505-014-768
- Fiat croma 1.9 TDI (2006). Opel astra 1.7 JTD (2011), auta zadbane, gotowe do jazdy, ceny do uzgodnienia, 696-754-695
- Ford fiesta MK7 1.25 benzyna (2009), srebrny metalik, zarejestrowany, ubezpieczony, bogate wyposażenie, 506-639-341
- Hyundai i30 1.6 CRDI 115 KM (2008), czarny, 10.500 zł, 723-728-918
- Komplet opon zimowych do mercedesa z alufelgami 16", alufelgi 15" do BMW, maska audi A6 (1998-2000), 508-771-786

Reklama

KOMINY

501-671-531
502-671-531
691-644-441

- frezowanie i usuwanie sadzy z kłzistej
- powiększanie średnicy komina
- montaż rur kwasoodpornych
- montaż rozdmuchiwanych wkładów kominowych dla systemów powietrzno-spalinowych
- renowacja kominów metodą szlamowania

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bylsław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Motor honda deauville 650 cm³, turystyczny, 3 kufry, 2 kaski, mały przebieg, zadbane, od starszej osoby, 608-244-361
- Nissan almera 2.2 D (2001), na łańcuchu rozrządu, pierwszy właściciel w kraju, stan dobry, hatchback tel. 608-244-361
- Opony zimowe 185/60 R15 barum polaris 5 (2019), 4 szt., stan bdb., 400 zł, 661-837-111
- Renault clio III 1.6 benzyna 90 KM (2006), 220.000 km, stan techniczny dobry, uszkodzone przednia szyba i dach, 2600 zł, 661-837-111
- Skoda fabia 1.2 B (2010), czerwona, sprowadzona, zarejestrowana, 12.500 zł, 606-280-837
- Toyota aygo 1.0 B (2008), 5-drzwiowa, klimatyzacja, sprowadzona, zarejestrowana, 9999 zł, 606-280-837
- VW touran 2.0 D (2016), salon (Polska), 787-870-913

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- WSK-ę oraz rometa kupię, 509-959-707

sprzedaż

- Blacha odpadowa nowa, blachodachówka trapez gładka, od 20 zł/m², 512-551-865
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508

informator medyczny

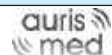

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY

dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

BADANIA SŁUCHU

APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdała

Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13.00-22.00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”,
prosimy o kontakt z redakcją
– tel. 52 33 630 50.

POSZUKUJĘ
SPAWACZY TIG-141 ORAZ MONTERÓW
DO PRACY W STALI NIERDZEWNEJ
Praca w UE w przemyśle spożywczym (rurociągi).
Grubość ścianek rur to 2/3mm

ZATRUDNIENIE:
najlepiej własna działalność

ZAPEWNIAM:
transport,
zakwaterowanie,
ubranie,
narzędzia do pracy

Chętnych zapraszam
po więcej informacji pod numerem:
+48 501-934-199

- Jęczmień, mieszanka jara, owies, pszenżyto, 666-938-228
- Kombajn fortschritt E512, przyczepa zbierająca jugosłowiańska 2, 507-242-633
- Kombajn zbożowy fortschritt E-514, 2 hedery (zbożowy i ze stołem do rzepaku), z sieczkarnią, uszkodzony, wypalona komora silnika, 663-034-166
- Koziołek oraz koza, pieluchomajtki L i XL, fotelik samochodowy dziecięcy, 725-353-101
- Krowa młoda mamka oraz klacz ze źrebkiem, 880-134-035
- Kurczęta brojlery, żywe, 4-tygodniowe, waga ok. 1 kg, cena 13 zł/szt. Sprzedaż 28-30 października. Dowóz darmowy, Bagienica, tel. (52) 334-67-15
- Kurczęta brojlery, żywe, 6-tygodniowe, waga powyżej 2,2 kg. Cena 10 zł/kg. Sprzedaż 12-15 listopada. Dowóz darmowy, Bagienica, tel. (52) 334-67-15
- Kurki młode, nioski; kaczk: mular, pekin; gęś: kubańska, kołudzka, landes, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 500-300-806
- Kurki odchowane 20-tygodniowe i 24-tygodniowe, zamówienia październik, listopad, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane rossa 20- i 24-tygodniowe, zamawiać na 12 października oraz 22-tygodniowe, zamawiać na 26 października, Lubiewo, ul. Hallera, 601-304-239
- Kurki: rosa, tetra, zielononóżki; kaczk: gęsi, indyki w ciągłej sprzedaży, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 784-909-308
- Lornetka noktowizyjna, luneta noktowizyjna Yukon 4-16x/6-24x, aparat słuchowy, chłodziarka, alufelgi z oponami 15 cali do auta terenowego, buty motocyklowe, 602-692-761
- Mieszanka zbożowa jara oraz żyto, 517-531-418
- Okna, drzwi, umywalka z szafką, zawiasy do bram, kute, stolik okrągły mały, dwa pufy, zabytkowy stolik do piwa, tel. 697-489-286
- Opał, drewno suche buk, workowane, do kominka, pieca, wędzarni, możliwy dowóz od ręki, 690-251-401
- Opony letnie 15", 16", 17", naróżnik, telefony, ciśnieniomierz lekarski, części do kotła na ekogroszek, aparaty, grzejnik olejowy, zlewozmywak granitowy, 787-870-913
- Owce kameruńskie, 6+1, 601-569-632
- Piasek (pospółka) oraz czarnozem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Prosięta mięsne, wózek widłowy traft, 889-353-853
- Przyczepa niska wywrotka z nadstawkami, na kołach 10x15, ciągnik rolniczy zetor 25, 696-223-989
- Przyczepa rolnicza, opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Przyczepa samobieżająca, ziemniaki jadalne denar, 604-400-709
- Siano kostka, 7 zł, tel. 506-638-552
- Siano w belach 120 cm, 606-404-528
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, produkcja siatki, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Tuje szmaragd, wysokość 180-200 cm, cena 40 zł/szt., 608-253-073
- Ziemniaki denar, 1 z 1/kg, 508-292-245
- Ziemniaki jadalne, 884-195-028

TOK remontowany nie tylko na zewnątrz. Jakościowa inwestycja na sali widowiskowej

Przez dwa miesiące sala widowiskowa Tucholskiego Ośrodka Kultury była wyłączona z użytkowania. Dzięki przeprowadzonej inwestycji akustycznej odbiór wydarzeń ma się zdecydowanie poprawić.

Chociaż przechodniów przyciąga na co dzień widok Tucholskiego Ośrodka Kultury zmieniającego oblicze na zewnątrz, poważne zmiany zaszły także w środku – w sali widowiskowej, na której odbywają się największe imprezy, w tym wszelkie koncerty. Zmiany może nie są szczególnie widoczne, ale – jak tłumaczy nam dyrektor **Piotr Mówiński** – na pewno będą słyszalne. I to niepo-

Elementy akustyczne na całej tylnej ścianie sali widowiskowej. Dyrektor Piotr Mówiński zapowiada poprawę jakości odsłuchu w największej sali TOK-u.

równywalnie lepiej niż dotychczas.

W ostatnich dwóch miesiącach w największej sali TOK-u zdemontowano instalację oświetleniową oraz urządzenia

i elementy akustyczne znajdujące się nad sceną. To pozwoliło na całkowite rozebranie sufitu i zabezpieczenie elementów drewnianej konstrukcji nośnej dachu do stopnia nierozprzestrzeniania się ognia.

– Wykonana została również przegroda w klasie odporności ogniowej EI30 na bazie lekkiej zabudowy, a palna konstrukcja nośna sceny oraz palne płyty podłogowe zostały zabezpieczone do stopnia nierozprzestrzeniania ognia. Po ponownym zamontowaniu instalacji oświetleniowej i urządzeń akustycznych nad sceną na ścianach poprawiające akustykę – tłumaczy Piotr Mówiński. Elementy znacznie poprawiające akustykę pojawiły się na ścianie

z tyłu sali, jak i po jej bokach. Inwestycja ma więc jednocześnie poprawić zarówno odbiór wydarzeń kulturalnych jak i poziom bezpieczeństwa ich uczestników.

Całkowita wartość tego przedsięwzięcia wyniosła 141.750 zł. Dofinansowanie to 103.000 zł. Pochodzi ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury i zostało przyznane na zadanie pn. „Modernizacja przeciwpożarowa i akustyczna Tucholskiego Ośrodka Kultury”. Pracę wykonała firma Elmal z Tucholi.

Dyrektor TOK-u zapowiada, że na tym nie koniec remontów w sali widowiskowej. Następny w obroty ma iść sufit.

(pp)

Janusz Leon Wiśniewski w tucholskiej bibliotece

Pisarz znany m.in. z książki „Samotność w sieci” zagości w murach MBP w Tucholi w czwartek, 10 października. Początek spotkania z czytelnikami o godz. 17:00.

Spotkanie autorskie z **Januszem Leonem Wiśniewskim** będzie zarazem promocją jego nowej książki – „Stany splecione”, która na rynku wydawniczym ukazała się pod koniec ubiegłego roku.

„Mężczyzna, którego po trudnym rozstaniu prześladował zapach ukochanej kobiety. Młodzi rodzice, którzy mierzą się z kwestią inności nowo narodzonego dziecka. Matka walcząca z potrzebą zemsty na człowieku, który skrzywdził jej syna. Dwie identyczne kobiety, których życie potoczyło się zupełnie inaczej. I człowiek, który po niefortunnym wypadku traci pamięć, a wraz z nią

uczucia do swoich najbliższych. Każde z nich przeżywa moment próby, przez który musi na nowo siebie zdefiniować i odkryć, co jest tak naprawdę ważne. „Stany splecione” to opowieść utkana z historii, w których każdy odnajdzie część siebie” – między innymi w taki sposób do lektury nowej publikacji pisarza zachęca wydawnictwo Znak Literanova.

Wydarzenie z Januszem Leonem Wiśniewskim w roli głównej odbędzie się w najbliższy czwartek (10.10) o godz. 17:00. Zaprasza na nie Miejska Biblioteka Publiczna w Tucholi im. Aleksandra Jan-ty-Polczyńskiego.

(aw)

Najwięcej kasy pójdzie na drogi i Dom Strażaka

W trakcie zebrania sołectwa Kiełpin, które odbyło się 17 września, mieszkańcy zdecydowali, na co przeznaczą swój przyszłoroczny budżet.

W roku 2025 sołectwo Kiełpin będzie miało do dyspozycji 50.598,60 zł. Plan podziału tej kwoty na poszczególne zadania w trakcie zebrania wiejskiego przedstawił sołtys, **Krzysztof Baran**. Wcześniej został on zaaprobowany przez radę sołecką. I tak sołectwo najwięcej środków zamierza wydatkować na utwardzenie dróg za pomocą płyt jumbo i utrzymanie Domu Strażaka – razem 42.000 zł. W planie znalazły się także mniejsze zadania, jak np. konserwacja zadaszenia nad stawem.

Mieszkańcy do przedstawionego budżetu nie mieli żadnych uwag. Nie skorzystali też z możliwości wniesienia swoich propozycji. Głosowanie przebiegło szybko

i sprawnie. W ramce przedstawianego budżetu sołectwa Kiełpin na 2025 rok z podziałem na poszczególne zadania.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Utrzymanie czystości:

- zakup płyt jumbo 20.200 zł,
- konserwacja zadaszenia nad stawem 500 zł,
- wymiana tablicy informacyjnej przy placu zabaw 2000 zł.

Utrzymanie zieleni:

- koszenie rowów 2500 zł,
- ławka przy świetlicy wiejskiej 500 zł.

Kultura i sztuka:

- utrzymanie Domu Strażaka 20.000 zł (w tym odnowienie remizy strażackiej 1200 zł),
- organizacja imprez okolicznościowych 1898,60 zł.

„Wyczarowane w drewnie”, czyli II wystawa zbiorowa z cyklu Borowiacka Skarbnica Kultury

Bogactwo kultury borowiackiej w drewnie

W Muzeum Borów Tucholskich trwa wystaw poświęcona lokalnemu dziedzictwu rzeźbionemu w drewnie.

Podczas oficjalnego otwarcia wernisażu głos zabierali: Wioletta Chabowska z tucholskiego muzeum i dyrektor KPCD Marek Rubnikowicz.

II wystawę zbiorową z cyklu Borowiacka Skarbnica Kultury poświęcono rzeźbie, płaskorzeźbie, zabawkom z drewna i plecionkom. Te, oprócz tradycyjnego haftu kaszubskiego szkoły borowiackiej i tucholskiej, są reprezentatywną dziedziną sztuki ludowej Borów Tucholskich.

– Na wystawie prezentujemy plecionkę z korzenia sosny, jałowca i świerku, a także współczesną sztukę ludową i użytkową, wyrzeźbione: światełki, anioły, kapliczki, szopki bożonarodzeniowe czy różne scenki rodzajowe – podczas wernisażu mówiła Wioletta Chabowska z Muzeum Borów Tucholskich.

Aktualnie trwająca wystawa prezentuje efekt umiejętności i zawodów, w których wykorzystywane jest drewno na potrzeby użytkowe i estetyczne. Ukazuje walory dziedzictwa, które należy traktować jako współczesne

inspiracje i powrót do korzeni oparty rodzimym wzornictwem. To wszystko przyczynia się jednocześnie do zachowania unikalnych umiejętności i rzemiosł zagrożonych zapomnieniem. W taki sposób o pracach na wystawie mówił dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa w Toruniu Marek Rubnikowicz.

Najważniejsze są ręce

Wystawę w Muzeum Borów Tucholskich podzielono na dwa moduły. Pierwszy z nich ukazuje ludowość i tradycję, gdzie prezentowane są plecionki i rzeźba ludowa.

– Plecionka w Borach Tucholskich sięga czasów średniowiecza. Materiałów do plecionek dostarczała rozległa puszcza. (...) Sploty borowiackich plecionek były niegdyś tak ściśle, że nadawały się do produkcji wiader

na wodę. Tworzenie plecionki z korzeni jest bardzo czasochłonne, ponieważ najwięcej czasu zajmuje przygotowanie samego materiału, bo zwykle pozyskuje się go z terenów podmokłych, bo wówczas jest on miękki oraz giętki i nadaje się do produkcji. (...) Plecionkarstwo nie wymaga skomplikowanego warsztatu (...). Mogę śmiało powiedzieć, że najważniejsze to jednak są chybą ręce, które potrafią całość spleść – opowiadała Chabowska.

Współcześni plecionkarze oprócz koszy i koszyków, wykonują drobne elementy galanterijne, jak pudełka, puzderka, figurki czy nawet tacki, co można zobaczyć w dalszym ciągu w Muzeum Borów Tucholskich. Tym rzemiosłem zajmują się Hanna Behrendt i Anna Przytarska. Plecionkarstwem koszy i kipów trudnią się Jolanta Bągorska i Henryk Tyda.

Rzeźba ludowa niegdyś wpływała z potrzeb duchowych ludności wsi. W sztuce ludowej nie istniała tematyka świecka, ponieważ światopogląd, wierzenia, wyobrażenia i przeżycia były podstawowym źródłem inspiracji wśród ówczesnych artystów. Dlatego popularne były wizerunki Jezusa, Matki Bożej i świętych patronów. Obecnie artyści często sięgają po motywy sakralne i wykonują swoje dzieła zgodnie z tradycją sztuki ludowej lub czerpią z niej wzorce. Jednak współczesny zakres tematyczny jest znacznie poszerzony, a formy wykonania są często nowoczesne. Artystów inspiruje przyroda, martwa natura, tematyka wiejska i codzienne życie. Oprócz tradycyjnych drewnianych figurek, wykonywane są też rzeźbione ptaki, gwizdki czy zabawki. Na wystawie prezentowane są prace: Zygmunta Kędzierskiego, Józefa Bonka, Agnieszki i Artura Warszzyńskich, Adama Korthals, Roberta Baranowskiego, Janusza Berhendta, Andrzeja Miśkowskiego, Mikołaja Dębickiego, Romana Ziemeya i Grzegorza Szopińskiego.

Drugi moduł wernisażu poświęcono współczesnemu wzornictwu inspirowanemu kulturą regionu. Jest to prosta, niekiedy surowa rzeźba borowiacka, kryjąca w sobie wyjątkowe bogactwo.

– To źródło inspiracji, które przypomina nam o korzeniach, o tym, skąd pochodzimy, jakie wartości są dla nas ważne i jaką drogę przeszliśmy jako społeczność. Dla wielu współczesnych artystów ta właśnie rzeźba staje się punktem wyjścia w ich twórczości – wyjaśniała zgromadzonym Wioletta Chabowska.

Dlatego inspirują się formą, motywami i technikami wykonania, reinterpreterując ponownie odczytanie znaczenia rzeźby. Taki

Drewno po obróbce przybiera kształty, które ogranicza tylko wyobraźnia.

W Muzeum Borów Tucholskich zgromadziły się osoby, które cenią sztukę ludową.

Z drewna, jak dawniej, powstają kolorowe zabawki.

Na otwarciu wernisażu zjawili się wiele osób, którym zawdzięczamy krzewienie kultury ludowej.

zabieg ma na celu nowoczesny sposób nawiązania do tradycji.

– Rzeźba stała się inspiracją dla projektantów czy dekoratorów wnętrz, którzy chętnie wprowadzają ją do przestrzeni domowej – dodawała Chabowska.

Wzory i motywy zdobią często przedmioty codziennego użytku, np. biżuterię i elementy wykończenia wnętrz. Rzeźby inspirowane kulturą regionu prezentują Czesław Fryda, Ser-

gii Mychalczenko i Krzysztof Joppek. Na wystawie zobaczyć można również prace niezwiązanych już artystów, które znajdują się w muzealnych zbiorach. Są to dzieła: Jana Czupryniaka, Mariana Kuźmińskiego i Romana Sekulskiego.

Wystawa prac jest dostępna do zwiedzania w Muzeum Borów Tucholskich.

Tekst i fot.
Anna Lipska

Na wystawie gościli najmłodsi członkowie rodzin lokalnych artystów.

Artyści znaleźli czas na rozmowę o sztuce, którą wykonują.

40 lat Zespołu Haftu Kaszubskiego „Złotnica” im. Marii Janta-Połczyńskiej w Tucholi

Małe dzieła sztuki ze... świetlicy spółdzielni mieszkaniowej

Świetlica tucholskiej Spółdzielni Mieszkaniowej to tylko i aż miejsce, w którym od lat spotykają się pasjonaci tradycyjnego haftu z klubu „Złotnica” działającego w Tucholi. Efekty ich pracy są pokłosiem talentu i z pewnością twórczej cierpliwości. Od piątku można oglądać je w Tucholskim Ośrodku Kultury, bo tego dnia odbyły się 40. urodziny „Złotnicy”. Na nie złożyło się otwarcie wernisażu, a przy tej okazji nawet wręczenie ministerialnych odznak „Zasłużonego dla Kultury Polskiej”.

Wzajemne podziękowania, ale też symboliczna zmiana warty w „Złotnicy”. Od 2006 roku kierowała Antonina Olszewska. Teraz pałeczkę przekazała Iwonie Lewandowskiej (z prawej). W tle na ścianie prace zespołu.

Twórcynie i twórcy ludowi specjalizujący się w hafcie, choć nie tylko, świętują 40-lecie działalności swojej formacji – Zespołu Haftu Kaszubskiego „Złotnica” im. Marii Janta-Połczyńskiej. Urodzinową uroczystość stanowił w piątek wernisaż prac zorganizowany z okazji jubileuszu w Tucholskim Ośrodku Kultury. Jubileuszowa wystawa jest otwarta do oglądania w TOK-u i warto zaznaczyć, że jest to fragment demonstracji talentu i możliwości twórców. Są oni bowiem w stanie prezentować jednocześnie prace i na wystawie w TOK-u, i na wystawach pokonkursowych w innych lokalizacjach naszego województwa. Ponadto część prac została zgłoszonych do konkursu hafciarskiego w Chojnicach. Dorobek mają więc ogromny.

Świetlica jest ich domem

W piątek w Tucholi mogliśmy za to spotkać prawie wszystkich członków zespołu, którym towarzyszyli bliscy. Wśród gości na czterdziestce „Złotnicy” pojawili się m.in. prezes Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Jan Wyrowiński, wicestarosta powiatu tucholskiego Je-

rzy Kowalik czy burmistrz Tadeusz Kowalski. Wywoływani byli także: lokalny przedsiębiorca Mariusz Wegner wspierający „Złotnicę” czy Jacek Jeżewski prezes Spółdzielni Mieszkaniowo-Lokatorskiej w Tucholi. Warto bowiem przypomnieć, że świetlica spółdzielni jest domem „Złotnicy”. To w niej od dekad raz w tygodniu spotkają się członkowie zespołu, by wspólnie pracować, pielęgnować i rozwijać swój talent, dyskusować o nowych, twórczych rozwiązaniach i przyszłości. Bo mimo że haft szkoły tucholskiej i borowiackiej jest kultywowaniem tradycji, to pomysłów na przyszłość nie brakuje. To także w sali spółdzielni nagrany został program telewizyjny, który prace „Złotnicy” pokazał od kuchni, co również przypomniane zostało podczas piątkowego wernisażu.

Zmiana warty

Przypominała to wszystko, dzieląc się garścią ciekawostek i ważnych momentów z historii, Iwona Lewandowska. Na 40-lecie zespołu doszło do symbolicznej zmiany warty. Od 2006 roku klubem tym kierowała Antonina Olszewska,

utytułowana twórczyni/hafciarka, jednocześnie wyjątkowa i charyzmatyczna postać w tucholskim środowisku twórców. To ona przejęła funkcję szefowej niecałe 20 lat temu po samej założycielce „Złotnicy” Stanisławie Betynie (drugą ważną postacią z początków zespołu była Helena Grabkowska). W piątek Olszewska w czuły sposób publicznie namiętnie na swoją następczynię właśnie Iwonę Lewandowską.

– (...) Bogato haftowane ludowe stroje świetlicowe, czepce-złotnice, obrusy, serwety, bieżniki, chusty, zakładki. Wyjątkowa staranność wykonania haftów, wzornictwo oraz kolorystyka tak charakterystyczna dla naszego regionu i dla wszystkich twórczyń tucholskiego środowiska uznana jest i rozpoznawana nie tylko na Pomorzu. (...) Zachwycająca uroda haftów promuje nasz region w całym kraju, stając się marką i znakiem rozpoznawczym Borów Tucholskich. (...) Dzięki wielkiemu

Burmistrz tym twórczyniom przekazał ministerialne odznaczenia „Zasłużonych dla Kultury Polskiej”

Nie tylko serwety i obrusy są zdobione haftem „Złotnicy”.

zaangażowaniu hafciarek, ich doskonałemu warsztatowi współczesna sztuka ludowa Borów nadal rozwija się i trwa. Twórcy ludowi zespołu podtrzymują dziedzictwo kulturowe Tucholi i Borów Tucholskich. Zwieńczeniem wieloletniej pracy artystycznej wszystkich tucholskich twórczyń ludowych jest wpisanie haftu kaszubskiego szkoły tucholskiej i borowiackiej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego – to ledwie fragmenty z długiej i interesującej historii grupy przedstawionej przez Lewandowską. Co też ciekawe, grupy stosunkowo niewielkiej liczbie. Zaczynała bowiem od 19 osób i dokładnie tyle samo liczy teraz. Jej skład jednak ulegał zmianom w sposób naturalny, bo niektórzy członkowie zmarli. Pełną listę nazwisk „Złotnicy” dołączamy obok relacji.

Odznaczenia ministra

W piątek podczas otwarcia jubileuszowej wystawy podziękowaniom, gratulacjom i życzeniom nie było końca. My zwracamy dziś uwagę na te, które wymykają się z programu samych urodzin, ale

miały niezwykłą rangę. Rękoma burmistrza Tadeusza Kowalskiego trzy twórczynie zostały uhonorowane odznakami „Zasłużeni dla Kultury Polskiej”. Przyznaje je Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Mogą być z nich dumne: Iwona Lewandowska, Barbara Roźniak i Hanna Kozłowska. Ostatnia z pań obchodzi ponad 50-lecie pracy twórczej, co także zostało podkreślone podczas piątkowej uroczystości.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Członkowie Zespołu Haftu Kaszubskiego „Złotnica” im. Marii Janta-Połczyńskiej

Haft: Aleksandra Badtke, Krystyna Badtke, Łucja Chyla, Wiesława Kolc, Anna Kopiszka, Hanna Kozłowska, Iwona Lewandowska, Antonina Olszewska, Stanisława Parol, Jolanta Pawelska, Barbara Roźniak, Alojza Zaremba-Lipińska

Rzeźbiarstwo, plecionkarstwo, makrama: Robert Baranowski, Jolanta Bągorska, Wiesława Kolc, Adam Korthals, Marek Łazarowicz, Henryk Tyda, Agnieszka Warszńska, Artur Warszński

Zmarli członkowie: Irena Baranowska, Stanisława Betyna, Helena Grabkowska, Helena Jermerkier, Łucja Pociernicka, Jan Isbaner, Maria Nelke

Z lewej dzieło autorstwa Krystyny Bathke

Członkinie i członkowie zespołu „Złotnica”.

Kamil Szarmach wicemistrzem świata. Takiego roku jeszcze nie miał

To zdecydowanie największy sukces Borowiaka, który w Wiedniu zdobył w jednej z konkurencji srebro – wszystko na Mistrzostwach Świata Drwali. Mało tego: niedługo po tym osiągnięciu Kamil Szarmach został mistrzem Polski. To był najlepszy, wręcz życiowy rok nauczyciela tucholskiego TL-u.

Reprezentacja Technikum Leśnego w Tucholi na mistrzostwach Polski. Fot. Katarzyna Szadkowska

O czołowym drwalu w Polsce, nauczycielu Technikum Leśnego im. Adama Loreta w Tucholi można by pisać dużo i często, ale i tak nie wyczerpano by tematu. Startujący w zawodach drwal ma już wieloletnie doświadczenie. Podczas ubiegłorocznych mistrzostw globu w Estonii znalazł się w pierwszej dziesiątce. Tym razem w klasyfikacji ogólnej został niżej klasyfikowany, jednak przyjechał do Polski ze srebrnym medalem, ponieważ został wicemistrzem świata w jednej z konkurencji indywidualnych. Wszystko w dniach 19-22 września.

– Aby stać się uczestnikiem mistrzostw świata, trzeba mieć odpowiednio wysokie rezultaty z dwóch sezonów poprzedzających mistrzostwa – opowiada **Kamil Szarmach**. – Mówimy o zasadach panujących w Polsce. Bierze się pod uwagę trzy najlepsze starty i to decyduje o składzie kadry narodowej.

Razem z Borowiakiem do Austrii pojechali: **Tomasz Bilski**, **Zenon Sobolewski** i junior – **Jakub Rzepa** (wychowanek wicemistrza świata i absolwent tucholskiego „Leśnika” z 2020 roku). Same zawody odbywały się na wyspie pośrodku Dunaju. Miejsce wystawowe, gdzie rozgrywano konkurencje, było oddalone od hotelu kadry Polski o kilka kilometrów, ale sprawne poruszanie się metrem Polacy opanowali w stopniu wystarczającym, by być na miejscu w odpowiednim czasie.

Sztafeta i perfekcja w ścinie

Na całość mistrzostw świata składało się pięć konkurencji, które liczyły się do klasyfikacji łącznej (open), ale były one też oddzielnie nagradzane. Ich triumfatorom nadawano tytuły mistrzów i wicemistrzów świata. W szranki stanęło ponad stu zawodników z całego

globu. Startujących podzielono na kategorie: profesjonalną (senior), junior (U24) i kobiety. Dodatkowo, oddzielnie punktowaną konkurencją była sztafeta polegająca na odcinaniu krążków od pionowo i poziomo stojących kłód. Tu najlepsi byli Szwajcarzy. Zapowiadało się trzecie miejsce dla Polaków, jednak sędziowie orzekli falstart i ostatecznie nasza kadra uplasowała się na 13 pozycji.

Wicemistrzostwo świata w ścinie nadeszło tak niespodziewanie, że Kamil Szarmach czuł się z tym wręcz nieswojo, o czym później. Była to konkurencja, która ustawiła go w czołówce zawodów. Kłoda oddalona 15 metrów od słupka padła – uwaga – tylko 3 centymetry od celu. Gdy Borowiak stał na podium już jako drugi drwal na świecie w ścinie, było to jak sen.

– Do teraz trudno mi uwierzyć w ten sukces – opisuje rozmówca. – Już jako srebrny medalista w ścinie podchodziłem do sztafety i okrzyszowania. To ukoronowanie wszystkich moich startów i przygotowań.

Kresku na desku, czyli nie najlepsze starty w innych konkurencjach

Należy pamiętać, że mistrzostwo świata Kamila Szarmacha to tylko część zawodów i tu było srebro, ale rywalizacja indywidualna i drużynowa była nadal w toku. Podczas wymiany piły łańcuchowej Kamil Szarmach zaliczył dobry czas – 10,81 sekundy (życiówka to 9,77 sek.). Jeden z Austriaków pobił rekord świata z czasem 7,88. Przerzynka kombinowana, czyli nacięcie kłody z góry i z dołu tak, by różnica cięć była minimalna albo najlepiej zerowa, nie poszła tucholaninowi najlepiej.

– Puciekały mi kąty cięcia, była różnica dwóch stopni, a to już dużo, dlatego w tej konkurencji byłem dopiero na 43 pozycji – mówi Borowiak. – Równie słabo poszła mi przerzynka na dokładność, czyli jak to określają Słowacy, a my żartobliwie powtarzamy, kresku na desku. Tu byłem dopiero na 51 miejscu.

Okrzesywanie też nie dało zadowolenia. Kamil Szarmach popełnił dwa błędy – skaleczył kłodę i pozostawił jeden tzw. tylec, czyli pozostałość po odciętej gałęzi. W efekcie dało to 30 pozycję.

Ciężar srebra przytłoczył wicemistrza świata

– Jest pewien paradoks w tym, że zdobyłem w ścinie wicemistrzostwo świata, a w pozostałych konkurencjach byłem daleko od podium – szczerze mówi Kamil Szarmach. – Srebrny medal mnie w jakiś sposób obciążył, bo nadszedł niespodziewanie, szybko i czułem się z tym dziwnie. Trudno to do końca wyrazić, ale wiem, że ów sukces miał wpływ na start w innych konkurencjach. Zawsze myślałem, wręcz znany byłem z zachowania spokoju, skupienia, dystansu, umiejętności wyłączenia się na czas startu. Otóż nie do końca.

Pojawiła się jakaś obciążająca świadomość, że srebro w ścinie zobowiązuje Kamila Szarmacha do kolejnych startów na najwyższym poziomie. Efekt był odwrotny. Spięcie, stres, nieswoje samopoczucie – nieznane dotąd odczucia i reakcje zaważnęły umysłowi Polaka i wywołały – jak określa to wprost wicemistrz – kryzys mentalny. To zupełnie nowe doświadczenie.

– Ostatni raz medal w kategorii profesjonalnej Polska zdobyła w 1995 roku – opowiada Kamil Szarmach. – Czuję się wyjątkowo,

Na szczycie podium mistrzostw Polski Kamil Szarmach. Fot. Katarzyna Szadkowska

Najważniejszy i najbardziej pamiętny moment w karierze Kamila Szarmacha – wicemistrzostwo świata. Fot. Karol Wachowiak

jakbym otworzył nowy etap swojego życia, bo w Polsce osiągnąłem już wszystko. Dodam, że w klasyfikacji open mistrzostwa zakończyłem na 21 miejscu – najwyżej z Polaków. W klasyfikacji drużynowej mistrzostwa zakończyliśmy grubo poniżej oczekiwań, bo na 15 pozycji.

Choroba i luz dają zwycięstwo

Brzmi to na pozór niedorzecznie, ale jest w tym prawda. Historia lubi się powtarzać i Kamil Szarmach pamięta pewien fakt sprzed lat.

– Jadąc na mistrzostwa Polski, byłem silnie przeziębiony – wspomina mistrz Polski. – Przypomniałem sobie, że w 2017 roku, też będąc w podobnej niedyspozycji, zdobyłem złoty medal. Wszystko mi wtedy szło jak z płatka, a niczego nie oczekiwałem. Kolega mi przed startem wywróżył, że teraz będzie podobnie. I było.

Tegoroczne Mistrzostwa Polski Drwali odbyły się w dniach 28-29 września w Buszowie (woj. lubuskie). Ich organizatorem było Ogólnopolskie Stowarzyszenie Drwali „Lignator”. Do rywalizacji przystąpiło 30 zawodników (22 seniorów i 8 juniorów). W tym gronie aż dziewięć osób było związanych z tucholskim technikum. Ośmiu z nich to absolwenci, jeden obecny uczeń – **Łukasz Stromski**.

Kamil Szarmach w tych mistrzostwach, w gorli wicemistrza świata, startował zupełnie na luzie. „Wolna” głowa i równowaga ducha przyniosły efekt.

– Dobrze mi się cięło na tych zawodach mimo przeziębienia i fatalnej pogody – ocenia mistrz. – Postanowiłem nie skupiać się na zrobieniu dobrego czasu, tylko na precyzji.

Najlepiej spisałem się w zmianie piły i przerzynce kombinowanej.

Ostatecznie Kamil Szarmach został mistrzem Polski seniorów. Wśród juniorów na szczycie uplasował się Jakub Rzepa, który był też w Wiedniu. Warto wspomnieć, że zaraz za podium znalazł się **Paweł Wesołowski** – absolwent Technikum Leśnego w Tucholi, obecnie pracownik Nadleśnictwa Tuchola. Inny absolwent tucholskiego TL-u – **Adam Wawrzak** – stanął na trzecim miejscu.

– Mam zamiar jeszcze długo startować, bo sukcesy motywują – kończy rozmowę wicemistrz świata i mistrz Polski. – Jeśli zdrowie pozwoli, przede mną jeszcze sporo sezonów. Jest wśród startujących na mistrzostwach Polski 59-latek – przykład, że można długo być aktywnym zawodnikiem.

Jarosław Kania

Mistrzostwa świata – ścinka

1. Robert Čuk (Słowenia).
2. Kamil Szarmach (Polska).
3. Jukka Perämäki (Finlandia).

Mistrzostwa świata – open

1. Johannes Meisenbichler (Austria).
2. Mathias Morgenstern (Austria).
3. Raino Kivi (Estonia)

Mistrzostwa świata – klasyfikacja drużynowa

1. Austria.
2. Niemcy.
3. Estonia.

Mistrzostwa Polski

1. Kamil Szarmach (Team Stihl).
2. Tomasz Kowol (Team Stihl).
3. Adam Wawrzak (niezrzeszony).

Na emeryturze został... prezesem. „Działka to życie”

Aby przyjrzeć się zmianom na terenie jednego z rodzinnych ogrodów działkowych (powszechnie i żartobliwie nazywanych „Rodos”), które mieszczą się na ul. Chojnickiej w Tucholi, długo namawiali nas sami działkowicze. Słyszeliśmy, że na „Storczyku” nastąpiła wiosną zmiana warty. Nowy zarząd, w tym nowy prezes. Ciekawostką był fakt, że nie chodziło tu o osobę nieznaną, ale człowieka w Tucholi rozpoznawalnego, choć niebędącego osobą publiczną. Prezes debiutant uradowany pozytywnymi sygnałami z otoczenia swoich działkowców, chętnie opowiada nam, co dzieje się na „Storczyku”.

Trudno jest znaleźć kogoś, żeby pracował społecznie

– Dla tych ludzi działka to całe życie! Kto tylko tego posmakuje, podporządkowuje swoje myślenie i nie ma już życia bez działki. Czasy się zmieniają. Działki są wykorzystywane w różnych celach, ale każdy wciąż ma ochotę na nie wracać – zaczyna prezes ROD „Storczyk” **Marek Szyngwelski**. Mieszka na ul. Warszawskiej w Tucholi, a na działki jeździ dosłownie codziennie. Szyngwelski ma 60 lat, życie zawodowe spędził w policji. Na emeryturze zaczął jeździć taksówką w Tucholi i okolicach. Nie będzie przesadą, że w mieście znają lub kojarzą go wszyscy.

– Nie, nigdy nie byłem żadnym prezesem czegokolwiek. Musiało się to wydarzyć na emeryturze – śmieje się Szyngwelski. Przyznaje jednak,

Rozpoczęta jesień bynajmniej nie oznacza dla działkowców pożegnania z popularnym „Rodos”. Przerwy nie przewiduje też nowy (od wiosny) prezes Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Storczyk”. Od działkowców z Chojnickiej słyszymy, że gdy go wybrano, tchnął w działki nowe życie. To były policjant, taksówkarz, człowiek, którego w Tucholi zna lub kojarzy każdy – Marek Szyngwelski.

Marek Szyngwelski, kiedyś w komendzie policji, potem w taksówce. Teraz regularnie na ogrodach działkowych. Jednak nie tylko po to, by wypoczywać, ale i społecznie działać.

że zawsze ciągnęło go do działalności społecznej. W policji długo przewodził związkowi zawodowemu. Jest człowiekiem otwartym i rozmownym.

Szyngwelski widział, że działkom przydadzą się zmiany i powiew świeżości, bo był ku temu duży potencjał. Przybywa na nich młodych ludzi, a i ci dotychczasowi działkowicze też lubią się rozruszać. Był pomysł na nowy skład zarządu.

– Potencjalny zarząd twierdził, że zgodzi się na wybór, ale tylko wtedy, gdy ja zechcę być

prezesem. Nie miałem wyjścia. A tak poważnie, miałem chęć, żeby się za to zabrać – przyznaje prezes. Podczas naszej rozmowy zachwala różnorodny skład zarządu i zależy mu, abyśmy go wymienili. Bo jest tu i przedsiębiorca, i przedstawicielka urzędu, są praktycy: **Robert Wojcieszczyk, Justyna Kriese, Marek Wiśniewski, Marzena Siemińska**. Jak tłumaczy Szyngwelski każda z tych osób może wnieść do zarządu „Storczyka” coś innego i wartościowego. Z racji stanowiska, najwięcej jest jednak na głowie prezesa, który nie może liczyć na honoraria. Praca prezesa jest społeczna.

– Bardzo trudno jest w tych czasach namówić kogokolwiek, aby pracował społecznie i bezinteresownie, dla samej satysfakcji. Mnie działalność społeczna w życiu towarzyszyła. Nie miałem z tym problemu – zaznacza nasz rozmówca.

Skok cywilizacyjny – zbudowali sieć wodociągową!

Zmiany działkowicze odczuli w mgnieniu oka. Prezes postawił na otwartą komunikację korzystając ze współczesnych technologii. Na Facebooku założył grupę Rodzinne Ogródki Działkowe „Storczyk” Tuchola ul. Chojnicka. Służy ona do bieżącego kontaktu nie tylko z samym prezesem, ale wzajemnej wymiany informacji wśród działkowców. Jest na niej ok. 150 osób. Nie każdy oczywiście musi mieć profil w mediach społecznościowych, więc działa tablica ogłoszeń. Prezes będąc na działkach regularnie obchodzi teren. Podczas spaceru pokazuje nam nowe tabliczki,

z dumą demonstruje długi i reprezentacyjny, dokładnie przystrojony żywopłot – przez wynajętego pracownika na umowę zlecenie. Te działania to jednak detale w porównaniu do koronnej inwestycji, którą udało się przeprowadzić od wiosny. Na „Storczyku” powstała sieć wodociągowa i funkcjonuje tak, aby przylączyć do niej mogła się każda działka! Zarząd zajął się wykonaniem projektu, udało się zakupić elementy sieci. W budowę włączyli się działkowicze. Wszyscy są z tego bardzo zadowoleni, bo to – mówiąc wprost – skok cywilizacyjny dla „Storczyka”. Ponadto w tym roku zarząd wystąpił o pozwolenie wodnoprawne. Na działkach do rozwiązania jest kwestia studni. Jedną z nich w związku z siecią mogła być zlikwidowana. Wszystkie zadania realizowane są ze składek. O podejmowaniu inwestycji decyduje zarząd. Pomysłów na kolejne lata nie brakuje. Prezes chciałby, aby wyremontowano jedyny budynek wspólny, w którym mieści się m.in. biuro. Przez

wiele lat bowiem odnowione zostały jedynie... tabliczki na poszczególnych drzwiach. W sferze marzeń, ale jak najbardziej do spełnienia, jest przygotowanie wspólnego terenu do integracyjnych spotkań działkowiczów.

– Wśród działkowców są teraz różne pokolenia. Ci starsi, choć nie jest to reguła, nadal skupiają się na warzywniakach. Młodszy przyjeżdżają odpoczywać przy grillu. Jedno i drugie jest dobre, gdy jest porządek i wzajemny szacunek. (...) Działki odżyły, gdy przyszła pandemia. To było jedyne miejsce, aby się wyrwać. I tak zostało! – podkreśla prezes.

Z ostatnich dni. Prezes szuka rozwiązań

Koniec lata nie jest pożegnaniem z działką. Wielu działkowców próbuje wycisnąć maksimum z pogody, czyli jak najdłużej spędzać czas w swoim ulubionym miejscu. Złota jesień zdecydowanie temu sprzyja. Dla zarządu „Storczyka” to czas na planowanie przyszłego roku i załatwianie spraw bieżących. A tych, jak przyznaje Szyngwelski, nie brakuje. Prezes relacjonuje nam, że w ostatnim czasie spotkał się z radnym miejskim z tego rejonu **Adamem Brzozczykiem**.

– Pogadaliśmy trochę. Poruszyłem sprawy działkowców, w tym brak przejścia dla pieszych od działek na drodze wojewódzkiej nr 240, kwestię drogi gminnej z prośbą o jej remont i okresowe wyrównanie. A także kwestię segregacji odpadów – wymieniam nam Szyngwelski. O odpadach długo opowiadał nam wcześniej. Dla działkowców klasycznym problemem jest fakt, że segregowane śmieci muszą zabierać ze sobą. Prezes dowiadywał się, ile może kosztować ustawienie kontenerów, ale kwoty przerastają możliwości. Dlatego szuka rozwiązań. Od 24 września będzie to robić w szerszym zakresie. Marek Szyngwelski dostał się bowiem do Okręgowej Rady Polskiego Związku Działkowców, która z początkiem jesieni rozpoczęła nową, czteroletnią kadencję.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Podczas spaceru z prezesem zaszliśmy na jedną z bardziej widowiskowych działek. To piękny ogródek kwiatowy Małgorzaty i Mirosława Olifierków.

Prezes Marek Szyngwelski przyznaje, że w przypadku tego budynku nie ma się czym chwalić. Dlatego zależy mu na remoncie.

Inwestycja, która mówiąc wprost, stanowi przeskok cywilizacyjny. Każda działka ma od połowy tego roku dostęp do bieżącej wody!

Piłka nożna – klasa B

Zwycięstwo na wyjeździe po... 1457 dniach

Myśliwiec i Cis pod kreską, TKP z trzypunktową zdobyczą na wyjeździe – oto bilans ostatniej kolejki zespołów z klasy B. Szczególnie dotkliwej porażki doznali cecyncianie daleko od domu.

Dąb Potulice – Cis Cekcyn 8:0 (6:0)

Cis grał z potuliczaniekami jak równy z równym tylko do 12 minuty. Pierwszy gol dla gospodarzy rozpoczął ostre strzelanie w Potulicach, zaś goście nie mieli absolutnie niczego, co mogli przeciwstawić potężnej sile ataku miejscowych piłkarzy. Różnica w poziomie gry, umiejętnościach i skuteczności była porażająca. Ogromny pressing sprawił, że cecyncianom ciężko było wyjść nawet z własnego pola karnego. Cis nie miał absolutnie nic do powiedzenia w tym spotkaniu.

Olimpia Wtelno – TKP Tuchola 1:2 (0:2)

Bramki: Rostankowski (12), Kukiel-ski (29)

1457 dni bez zwycięstwa na wyjeździe – tyle według skrupulatnych wyliczeń człowieka związanego z TKP trwał okres, w którym tucholanie nie przywieźli zwycięskich punktów z terenu. Teraz to przełamali, zaś ozdobą meczu były obie bramki Borowiaków. Uderzenia z dystansu miały „telewizyjny” sznyt. Mecz miał wyrównany przebieg, a murawa swoją nierównością nie rozpieszczała obu ekip. Olimpia lepszą grę pokazała w pierwszej połowie. Tucholanie zagrali w równym tempie całe spotkanie.

LZS Wałdowo – Myśliwiec Gostycyn 5:3 (3:1)

Bramki: K. Chałat (10,71), Weyna (65)

Mecz w Sępólnie był pokazem ofensywnej gry dwóch drużyn,

Paweł Kukiel-ski, na co dzień kierownik tucholskiej hali sportowej, strzela bramki dla TKP albo stoi na bramce.

co zaowocowało aż ośmioma bramkami. Obie drużyny stworzyły sporo sytuacji i był to obraz walki chwilami bardzo wyrównanej. Większość czasu jednak piłkę posiadali gospodarze i to oni wyszli na prowadzenie, którego nie oddali do końca, mimo że Myśliwiec nawiązał bramkowy kontakt z wyżej notowaną drużyną. Gra gostycynian może byłaby skuteczniejsza, gdyby w zespole gości nie było braków w składzie z podstawowej jedenastki.

Pozostałe wyniki

Sokół Nowy Dwór – Gwiazda Sypniewo 1:6
Kamionka Kamień Krajeński – Gryf Piaseczno/Skarpa 4:0

Łokietek Wierzchucin Królewski – Fuks Wielowicz 7:0

Tabela

1. LZS Wałdowo	8	19	28:10
2. Gwiazda Sypniewo	8	19	33:12
3. Dąb Potulice	8	19	32:7
4. Łokietek Wierzchucin Królewski	8	16	25:11
5. Cis Cekcyn	8	11	25:24
6. Fuks Wielowicz	8	10	16:30
7. Kamionka Kamień Krajeński	8	10	22:25
8. Myśliwiec Gostycyn	7	8	17:18
9. TKP Tuchola	8	7	14:29
10. Olimpia Wtelno	8	7	10:17
11. Sokół Nowy Dwór	8	6	12:26
12. Gryf Piaseczno/Skarpa	8	3	10:35

Jarosław Kania

Brydż – Turnieje Piątkowe

Adam Chełchowski trzeci i pierwszy

Lider tradycyjnych rozdań w ostatnim turnieju par był trzeci, ale nie przeszkodziło to w zachowaniu pierwszego miejsca w klasyfikacji generalnej ze sporą przewagą.

Turniej par ponoć rządzi się swoimi prawami, ale wygrywają, jak zazwyczaj, najlepsi, tyle że w duecie z partnerem do gry. Tym razem najwięcej skorzystali z takiego układu zawodnicy, którzy aktualnie są na pierwszym i trzecim miejscu – odpowiednio Adam Chełchowski i Wiesław Wruck. Właśnie ci dwaj panowie, grając w parze, zajęli w piątek trzecią lokatę, a to każdemu z nich oddzielnie przynio-

sło dodatkowe punkty w ogólnym zestawieniu. Ambicje na podium mają też inni gracze, jak choćby wielce doświadczony w brydżu Stefan Gierszewski, który był z kolegą w duecie triumfatorom podczas ostatnich rozdań.

Jarosław Kania

Piątek (4 października)

1. Marek Kozłowski/Stefan Gierszewski.
2. Marian Górniewicz/Zbigniew Kozłowski.
3. Wiesław Wruck/Adam Chełchowski.

Klasyfikacja generalna

1. Adam Chełchowski – 225 pkt.
2. Kazimierz Trawczyński – 213 pkt.
3. Wiesław Wruck – 206 pkt.

Witamy na świecie

Fot. al. G.

Klara Kelich, 30.09, Zakrzewo, 3580 g, 56 cm

Teodor Żynda, 30.09, Przyjaźnia, 3300g, 55 cm

Maja Romczykowska, 30.09, Mały Mędromierz, 3380 g, 56 cm

Szymon Stopa, 2.10, Łyskowo, 3950 g, 61 cm

Jan Glaza, 3.10, Tuchola, 3550 g, 57 cm

Antonina Maślanka, 3.10, Klonowo, 3550 g, 55 cm

Oliwia Chełmowska, 7.10, Czarna Woda, 3570 g, 53cm

Kochany rodzicu!
„Tygodnikowi” nie udało się osobiście zrobić zdjęcia twojego nowo narodzonego dziecka w tucholskim szpitalu? Chcesz, by mimo to fotografia ukazała się na naszych łamach? Prześlij nam zdjęcie z podstawowymi danymi dziecka na adres e-mail: biuro@tygodnik.pl

Tygodnik
Tucholski

Sport w tygodniu

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

12 października (sobota)

11:00 Gryf Sicienka – Rawys CEO Raciąż (mecz na boisku w Wojnowie)

• A-klasa

12 października (sobota)

15:00 Tucholanka Kaemde Tuchola – Sparta Przysiersk

• B-klasa

13 października (niedziela)

11:00 Cis Cekcyn – Sokół Nowy Dwór
16:00 Myśliwiec Gostycyn – Dąb Potulice

Boks

12 października (sobota)

18:00 Windex – Tucholska Gala Boku. Walczymy dla Igi i Poli (hala sportowa OSiR-u w Tucholi, ul. Warszawska 17) (jk)

Z okazji Dnia Papieskiego występ Chóru Camerata

W najbliższą niedzielę (13.10) w Parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Żalnie odbędzie się koncert chóru, prowadzonego przez Marzenę Tyrańską. Początek występu, dobrze znanej w naszym regionie Cameraty, o godzinie 17:00.

Na niedzielny koncert Chóru Camerata w Żalnie zapraszają tutejsi Rycerze Kolumba wraz z ks. Sławomirem Kulczykiem. Wydarzenie odbędzie się z okazji przypadającego w tym dniu Dnia Papieskiego, któremu towarzyszy hasło „Ewangelia starości i cierpienia”. Koncert, którego początek przewidziano na godzinę 17:00, zostanie połączony z Na-bożeństwem Fatimskim.

– Po koncercie zapraszamy wszystkich na kawę oraz ciasto do naszej sali rycerskiej przy kościele. Nie może was zabraknąć! Zaproście rodziny oraz znajomych i widzimy się na koncercie – mówi Karol Sikorski, przedstawiciel Rycerzy Kolumba w Żalnie.

(aw)

Reklama, ogłoszenie płatne

Z ogromnym smutkiem
i wielkim żalem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci
śp. Kazimierza
Ojca Koleżanki
Jolanty Kowalskiej

Koleżance, Rodzinie i wszystkim Najbliższym
składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Członkowie Oddziału Związku
Nauczycielstwa Polskiego gminy Lubiewo

Reklama, ogłoszenie płatne

Pani Jolancie Kowalskiej,
Rodzinie i Najbliższym
wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają
Wójt Gminy Lubiewo z Pracownikami
Przewodniczący Rady Gminy Lubiewo z Radnymi

Pani Dyrektor
Szkoły Podstawowej w Lubiewie
Jolancie Kowalskiej
oraz najbliższej rodzinie
wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy w trudnych chwilach
z powodu śmierci

Ojca

składają
Pracownicy
Szkoły Podstawowej
w Lubiewie

Rodzinie
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

śp.
Wiesławy
Gitki

składają

Przewodniczący Wójt Gminy Gostycyn
Rady Gminy Gostycyn Ireneusz Kucharski
Ryszard Sucharski wraz z Pracownikami
wraz z Radnymi Urzędu Gminy w Gostycynie
oraz Sołtysi Gminy Gostycyn

**Wszystkim, którzy
uczestniczyli we mszy św.
i ceremonii pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce
wiecznego spoczynku**

śp.
Henryka Kołczyka

**rodzinie, krewnym,
znajomym, sąsiadom
oraz paniom Arlecie Kordzie
i Elżbiecie Kołodziejczak
za opiekę
serdeczne podziękowania
składa rodzina**

Masz temat

– DZWOŃ!

52 336 30 50

Tygodnik
Tucholski

zmarli

- † Wiesława Gitka, l. 66 –
Tuchola
- † Wanda Makarow, l. 80 –
Tuchola

G.

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl

JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI
24 GODZINY NA DOBĘ

- całonocowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
- własna chłodnia i kaplica
- obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
- profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
- ekshumacja i kremacja zwłok
- kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
- sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
- oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
- załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW

Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E”
i windę amerykańską!

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

🏠 Tuchola, ul. Starodworcowa 1
☎ 500 206 206 (całodobowo)
📞 zpbolnscy

Piłka nożna – klasa okręgowa

Czy to przełamanie Rawysa?

Rawys CEO Raciąż – MUKS CWZS Bydgoszcz 3:2 (1:0). Bramki: Rybacki (25,60,81).

Rawys CEO:

Borowa, Gąsiorowski, Narloch, Janke, Remiszka, Rybacki (90+1 Galinski) Kurs, Froelke, Dudzik (67 Rydzkowski), Kokoładze, Ostrowski (90+1 Frymark)

Odżyły nadzieje kibiców i drużyny Borowiaków po rewelacyjnym meczu ze stojącą wysoko w ligowej tabeli drużyną znad Brdy. Młoda, dobrze ułożona i świetnie wybiegana ekipa bydgoszczan postawiła raciążanom wysokie wymagania, ci jednak zagrali – rzec by się chciało – jak za starych, dobrych czasów. Ławka rezerwowych też była obszerniejsza i to krzepiąca wiadomość, bo taka sytuacja pozwoliła przeprowadzić taktyczne zmiany w końcówce meczu.

W pierwszej połowie toczył się wyrównany pojedynek na całej przestrzeni boiska. Sporo było batalii w środku pola, obie drużyny zaś zagrały otwarty futbol z ofensywnym nastawieniem. Dzięki temu mecz toczył się w dynamicznym tempie – bez przestojów. Co ważne, piłkarze Rawysa zagrali z podniesionymi głowami, dostrzegając kolegów na boisku, rozgrywając piłkę tak, by niepo-

trzebnie jej nie tracić. Był to zupełnie inny zespół, niż na meczu w Toruniu.

Przed wszystkim widać było, że Rawys jest zwartym zespołem, który pokonał, jak zauważył trener **Andrzej Borowski** – kryzys mentalny. I mimo że nie wszystko układało się idealnie, raciążanie starali się szybko naprawiać błędy – nie te poważne, tylko zwykłe, wynikające z walki.

Trzy razy Rybacki

Na pewno numerem pierwszym meczu był **Dominik Rybacki**, który trzy razy umieścił piłkę w siatce bydgoszczan. W pierwszej połowie otworzył listę strzelców, gdy bez wielkich przełożeń piłki z nogi na nogę czy zbędnego dryblingu uderzył po dośrodko-

Dominik Rybacki, autor trzech bramek dla Rawysa CEO Raciąż

waniu. Strzelec trzech bramek zdecydował się szybciej oddawać strzały w sytuacjach, gdy jest okazja choćby przez pół sekundy. Świetny technicznie zawodnik we wcześniejszych meczach czasami zbyt długo zwlekał z uderzeniem; w meczu z MUKS-em nastąpiła rewelacyjna przemiana. **Piotr Dudzik** asystował przy drugim trafieniu, a sprawę skończył ten, który w meczu zapisze sobie wszystkie gole. Bydgoszczanie odpowiedzieli jednym trafieniem, ale Raciąż znów podwyższył prowadzenie na 3:1 po podobnej akcji, jak przy pierwszej bramce dla Borowiaków. W doliczonym czasie gry goście zdołali jeszcze raz pokonać **Huberta Borowę**, który wcześniej co najmniej dwa razy ratował raciążan z opresji w bezpośrednim zagrożeniu bramki.

– Wynik meczu mógł być inny, bo akcji nie brakowało z obu stron – ocenia trener Rawysa CEO. – Zespół z Bydgoszczy nie bez przyczyny zajmuje wysokie miejsce w tabeli, bo to dobrze wyszkoleni piłkarze, młodzi, w pełni sił. To jednak my zgarnęliśmy wreszcie komplet punktów. Zagrało to, co najważniejsze, czyli: zdrowe myślenie, wiara, prawidłowy sposób podejścia do meczu. To, co najważniejsze, to zażegnany kryzys mentalny, który – wierzę w to – będzie tylko złym wspomnieniem. Dziś byliśmy zespołem,

który grał z wysoko uniesionym czołem.

Pozostałe wyniki

Zawisza II Bydgoszcz – Chelminianka Chelmno 0:1
Krajna Sępólno Krajeńskie – Sokół Radomin 0:4
Promień Kowalewo Pomorski – Legia Chelmża 3:2
Cyklon Kończewice – Gryf Sicienka 0:1
Olimpia II Grudziądz – Pomorzanie Toruń 1:1
LKS Dąbrowa Chelmińska – GLKS Dobrcz 4:1
Naprzód Jabłonowo Pomorskie – Victoria Czernikowo 1:3

Tabela

1. Victoria Czernikowo 9 27 36:10
2. LKS Dąbrowa Chelmińska 9 22 25:7
3. Zawisza II Bydgoszcz 9 21 24:9
4. GLKS Dobrcz 9 21 35:16
5. MUKS CWZS Bydgoszcz 9 19 22:16
6. Chelminianka Chelmno 9 18 20:22
7. Olimpia II Grudziądz 9 13 25:14
8. Legia Chelmża 9 11 11:12
9. Gryf Sicienka 9 11 11:14
10. Sokół Radomin 9 9 21:24
11. Promień Kowalewo Pomorskie 9 8 14:27
12. Naprzód Jabłonowo Pomorskie 9 7 15:21
13. Pomorzanie Toruń 9 6 12:20
14. Cyklon Kończewice 9 5 12:29
15. Krajna Sępólno Krajeńskie 9 5 12:34
16. Rawys CEO Raciąż 9 4 9:29

Tekst i fot. Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa A

Wielkie zamieszanie w meczu na szczycie

Victoria Koronowo – Tucholanka Kaemde Tuchola 2:0 (1:0).

Kapitan Tucholanki Jakub Rostankowski w emocjonalnej – nie bez przyczyny – rozmowie z arbitrem.

Tucholanka Kaemde:

Wiśniewski, Rostankowski (64 Drzewiecki), Reda, Kołodziej-ski, Deja, Grudzina (78 Tromski), Kęsik, Nitka, Orzechowski (39 Materac), Wojnerowicz (64 Ossowski), Galiński (78 Gerth)

Na dużym i grząskim boisku w Koronowie starty się zespoły sąsiadujące ze sobą w górnej części tabeli. Gospodarze ruszyli ostro na bramkę Borowiaków i już w 6 minucie było gorąco – futbolówka przeszła nad poprzeczką. Tucholanie grali w miarę spokojnie, często wymieniając podania, ale wysoki pressing koronowian sprawił,

że niełatwo było otworzyć sobie drogę do bramki rywala. Pojawiło się kilka strat piłki przez gości, co skutkowało kilkoma prostymi podaniami i parciem na bramkę **Jana Wiśniewskiego**. Ten jednak umiejętnie zachowywał się między słupkami. W 18 minucie tucholanie popisali się bodajże najładniejszą akcją w pierwszej połowie. **Mikołaj Galiński** wyszedł przed bramkarza, ten jednak wybronił strzał. Swoją podwójną szansę miał też **Michał Wojnerowicz** – jego dwa uderzenia też zostały obronione.

Mocni fizycznie gracze Victorii grali nieskomplikowany futbol bez wahań w obronie, z długimi

podaniami, walką bark w bark o każdą piłkę. Tucholanie często przegrywali te boje w indywidualnych starciach, górne podania też trafiały do graczy Victorii. Akcja z 31 minuty zakończyła się ostrą dyskusją, czy bramkarz z Koronowa, broniąc strzał, przekroczył linię bramkową z piłką. Sędzia tego się nie dopatrzył. Niezdecydowanie obrońców w 33 minucie zakończyło się objęciem prowadzenia przez gospodarzy. Piłka skozłowała niepotrzebnie, a dopadł ją napastnik miejscowej drużyny i umieścił w siatce. W 38 minucie nerwówka i przepychanka zakończyły się kilkoma żółtymi kartkami dla piłkarzy obu drużyn.

Zamieszanie z kartkami

Tucholanie po przerwie sprawiali lepsze wrażenie. Szybka akcja z 50 minuty zakończyła się uderzeniem **Mateusza Materaca** – bez gola. Wiele zamieszania i ostrych słów padło w sytuacji, gdy sędzia chciał wskazać drugą żółtą kartkę graczowi Victorii. Wedle słów kapitana tucholan **Jakuba Rostankowskiego**, sędzia wyjął kartkę, ale widząc, że zawodnik z Koronowa otrzymałby drugi żółty kartonik i musiałby opuścić murawę, wykreślił jego nazwisko tak, jakby w tym momencie to była pierwsza w meczu kartka tego właśnie gracza. Arbiter miał usprawiedliwiać się, że w przerwie meczu anulował żółtą kartkę z pierwszej połowy temu piłkarzowi, jednak zapomniał nanieść to na kartonik. Było to co najmniej dziwne. Według słów ka-

Nieupilnowane nerwy poskutkowały przepychanką, za chwilę żółtymi kartkami, w których pogubił się sędzia główny.

pitana drużyny z Tucholi będą starania o to, by wyjaśnić opisaną sytuację. Również nie popisał się sędzia z chorągiewką, który – młody i niedoświadczony – kilka razy pomylił się ze wskazaniem pozycji spaloney.

Z tego względu, jak również innych, druga połowa była pełna napięć, dyskusji, krzyków, wielu przerw i prób udowadniania sobie racji z obu stron. Na domiar złego gospodarze przeprowadzili kontrę, z której padła druga bramka. Końcówka należała do tucholan, którzy desperacko rzucili się do ataku. Mogli strzelić bramkę, gdyby piłka bita z rzutu karnego za zagranie ręką trafiła do siatki. Niestety futbolówka trafiła w poprzeczkę.

Pozostałe wyniki

Start Warlubie – Wiśła Gruczno 0:3
Gwiazda Bydgoszcz – Chemik II Bydgoszcz 1:4

Grom Osie – Unia II Solec Kujawski 6:0
Piaski Bydgoszcz – Grom Więcbork 4:4
Sparta Przysiersk – Wda II Świecie 1:4
Victoria Niemcz – Fala Świekatowo 1:2

Tabela

1. Wiśła Gruczno 8 21 30:7
2. Victoria Koronowo 8 21 22:9
3. Grom Osie 8 19 30:4
4. Tucholanka Kaemde Tuchola 8 18 21:13
5. Gwiazda Bydgoszcz 8 16 26:17
6. Fala Świekatowo 8 13 13:14
7. Chemik II Bydgoszcz 8 10 13:12
8. Wda II Świecie 8 10 19:15
9. Piaski Bydgoszcz 8 10 22:23
10. Grom Więcbork 8 8 13:25
11. Unia II Solec Kujawski 8 6 7:36
12. Start Warlubie 8 5 5:21
13. Victoria Niemcz 8 3 11:26
14. Sparta Przysiersk 8 3 9:19

Tekst i fot. Jarosław Kania

Siatkówka – turniej ligowy młodzieżek

Otwarcie sezonu i triumf tucholank pod siatką

Trzy zespoły, w tym dwie miejscowych sportsmenek, zagrały o rozstawienie w ligach wojewódzkich. Miniona oraz druga kolejka zdecydują, które zespoły z całego województwa znajdą się w poszczególnych ligach złożonych z trzech drużyn.

Tucholanka Europrojekt I Tuchola.

Tucholanka Europrojekt II Tuchola – Spartakus Lniano 1:2 (16:25, 25:14, 8:15)

Pierwszy set rozpoczął się niekorzystnie dla młodych gospodyń – podopiecznych **Dariusza Karnowskiego**. Na początku oddały kilka punktów, ale później mocne zagrywki sprawiły, że w szeregach Lniana zapanował mały chaos. Późniejsza wymiana punkt za punkt przyniosła wiele emocji i na parkiecie, i na trybunach. Bęben poszedł w ruch, skandowano nazwiska siatkarek, słychać było przyspieszenia tak typowe dla tych rozgrywek. Spartakus miał o tyle przewagę, że lepiej mu szły ataki, tym bardziej, że nie było bloku z tucholskiej strony.

Tucholanki wzięły odwet w drugim secie. Pierwszy przegrany je zmotywował, bo zawzięta walka pod taśmą trwała aż do dwucyfrowego remisu. Później goście się zupełnie pogubili i oddali Borowiackom seta. W gronie tucholank wy wyróżniała się filigranowa **Joanna Kalinowska**. Nadszedł czas na tie-break. Tu losy meczu

ważyły się aż do połowy seta. Gdy po remisie Spartakus zaczął odjeżdżać na kilka punktów, ta część meczu szybko zbliżała się do końca i to przyjezdne dziewczęta okazały się zwyciężczyniami.

Tucholanka Europrojekt I Tuchola – Spartakus Lniano 2:0 (25:11, 25:13)

Zofia Iwicka kilkoma świetnymi zagrywkami na dzień dobry, w tym jednym asem, dała prowadzenie tucholankom. Dzieło tej pierwszej kontynuowała **Oliwia Szumała**, tym razem wbijając w parkiet aż trzy asy serwisowe. To był klucz do zwycięstwa w tej części meczu. W pewnym momencie na tablicy świetlnej był wynik 17:4 i już wszyscy wiedzieli, że tylko kataklizm albo cud uchroni dziewczęta z powiatu świeckiego przed porażką. **Emilia Wytrązek** na zagrywce zapewniła kolejną serię punktów, które zakończyły seta – w zasadzie bez historii.

Podobnie przebiegł drugi set. Tucholanki niemal bezkarnie bombardowały parkiet Spartakusa, nie dając nikomu złudzeń,

kto jest lepszy w tym meczu. Był to popisowy pokaz gry, gdy dziewczęta potrafiły czerpać radość, pokazać świetne ataki, zagrywkę i grę w odbiorze.

Tucholanka Europrojekt II Tuchola – Tucholanka Europrojekt I Tuchola 0:2 (13:25, 18:25)

Oba zespoły podeszły do tego meczu z motywacją, jed-

Tucholanka Europrojekt II Tuchola.

Kręgle – superliga kobiet

Niewiele zabrakło do zwycięstwa

KS Start Gostyń – MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola 2:0.

Wyrównany bój na wielkopolskich torach był widowiskiem, które warto było oglądać, mimo że w ostatecznym rozrachunku tucholanki zeszły do szatni pokonane.

Pierwsze dwa pojedynki nie zapowiadały późniejszego zrywu o punkty Borowiacek. Najpierw **Agata Wiśniewska** przegrała wysoko (0:4) z doświadczoną **Aleksandrą Banaszak**, zaś tak wysoki wynik dla miejscowej sportsmenki w punktach setowych przełożył się na przepaść w kręglach – tu na korzyść Wielkopolanek było aż 99 strąceń. Skomplikowało się to jeszcze bardziej po drugim pojedynku, w którym tucholanka **Natalia Bucholc** przegrała 1:2 z **Weroniką Paszyk**. Przewaga gospodyń w kręglach powiększyła się do 126, zaś drugi punkt

drużynowy zapisały dla siebie gostynianki.

Świetny zryw gości rozpoczęła **Magdalena Wysocka**, która pokonała 3:1 **Annę Dudkowiak** ze Startu i tucholanki dzięki temu zwycięstwu zdobyły pierwszy duży punkt. W kolejnym starciu poszły za ciosem. W tym momencie przewaga w kręglach Wielkopolanek zmniejszyła się do 82. Duży wynik wyrównała w czwartym pojedynku **Alina Pstrąg-Wiligała**. W świetnym stylu pokonała **Wiktorię Poznanską** 3:1 i rezultat końcowy był sprawą zupełnie otwartą, ponieważ po czterech pojedynkach był remis 2:2. Tucholanki do odrobienia miały stratę 45 kręgów.

O końcowym wyniku miały zdecydować dwa ostatnie starcia na torach. Nie ułożyło się to pomysłnie dla Borowiacek, bo swo-

ją walkę przegrała wysoko (0:4) **Aleksandra Metlicka**, która musiała uznać wyższość **Aleksandry Kuc**. Wszystko wskazywało, że końcowe dwa punkty za kręgle przypadną gostyniankom, bo pozostał tylko jeden pojedynek, a przewaga w strąceniach wzrosła do aż 106.

Arctytrudne zadanie miała **Dorota Januszewska**, która co prawda zdobyła duży punkt dla swojego zespołu, pokonując 4:0 **Oliwię Ptak**, ale nie zdołała nadgonić straty w kręglach – dzięki temu elementowi Start wygrał cały mecz, bo po zasadniczej fazie był wynik 3:3. Z punktami za przewagę w kręglach tucholanki przegrały 3:5. W punktach setowych było 13:11 dla Wielkopolanek; stosunek kręgów to 3264:3196.

Z lewej strony zespół Ł Borowiacek. **Magdalena Wysocka** (po lewej w dolnym rzędzie) która wywalczyła najlepszy wynik indywidualny w Gostyniu.

– Startujące po raz pierwszy w superlidze dziewczęta z Gostynia zagrały solidny mecz, choć nam niewiele brakło do zwycięstwa – ocenia **Alina Pstrąg-Wiligała**. – Rewelacyjne wyniki osiągnęły w meczu **Magdalena Wysocka**, która rzuciła 575 kręgów, a także **Dorota Januszewska**, która zdobyła 566 punktów. Dodałam

się też ja, zdobywając 551 oczek, ale to nie wystarczyło, by opuścić Gostyń z punktami. To był mecz na niezłym poziomie, wyrównany i trzymający prawie do końca w napięciu. Wciąż zamykamy ligową tabelę, ale powalczymy, by opuścić to miejsce w zestawieniu superligi.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Jubileuszowa edycja imprezy z długą tradycją

708 uczestników na 40. Biegu Borowiaka

W Tucholi 28 września odbyła się jubileuszowa 40. edycja Biegu Borowiaka. Na starcie na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji stanęło 708 młodych uczestników, których wspierali najbliżsi. Emocje wśród zawodników i ich opiekunów często sięgały zenitu.

Bieganie z uśmiechem na twarzy

Bieg Borowiaka to wydarzenie, które od 40 edycji pozwala uczniom szkół podstawowych i średnich z powiatu tucholskiego i nie tylko, na rywalizację w swoich ścisłych kategoriach wiekowych. W tym roku na podium stawiali zawodnicy, np. z Kościerzyny i Bydgoszczy, a tak że uczniowie szkół średnich w kategorii otwartej. To pokazuje, że cykliczna tucholska sportowa impreza przyciąga do udziału star-

szych i młodszych fanów sportu, a w tym przypadku biegów.

Na ostodę i uzupełnienie energii czekolada

Młodzi sportowcy podczas rywalizacji na murawie i biegni organizatora – Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi – dają z siebie wszystko, niekiedy ostatkiem sił wskakując na podium, by błyskawicznie po dotarciu na metę odebrać zasłużony medal i trady-

cyjny słodki upominek w postaci czekolady. Niekiedy licznie zgromadzona publiczność oglądała walkę do ostatnich centymetrów. Zdarzało się również, że zamiast

Bieg Borowiaka to zabawa i zaszczepianie ducha walki.

uśmiechu na twarzy go ściły łzy, ale młodzi lekkoatleci mogli liczyć na wsparcie czekających przy linii mety rodziców i organizatorów biegu. Mimo że temu wieloletniemu wydarzeniu przyświeca idea zabawy w lekkoatletykę, to ducha walki nie można stłumić.

6-latkowie pokonywali dystans 200 metrów, najstarsze dziewczęta biegły na 800 m, a chłopcy na 1000 m. Co ciekawe, w biegu chłopców z rocznika

2016 udział wzięło aż 69 uczestników! Jak co roku to w laśnie wśród młodszych roczników była największa frekwencja.

Dopingowali najbliżsi

Bieg Borowiaka to okazja dla rodziców, nauczycieli i trenerów, aby osobiście dopingować pociechy, cieszyć się z nimi sukcesami, a przy okazji porównać poziom sportowy rówieśników z innych szkół powiatu tucholskiego.

Tekst i fot. Anna Lipska

Wiktor Rink i Maciej Sierostawski w kategorii otwartej o zwycięstwo walczyli do ostatnich metrów. Ależ to był bój!

Wsparciem na mecie służył nawet burmistrz Tadeusz Kowalski, który wręczał najlepszym biegaczkom oraz biegaczom medale i upominki.

Najlepsze szkoły zostały nagrodzone pucharami, a wraz z młodymi sportowcami cieszyli się dyrektorzy placówek i trenerzy.

Klasyfikacja TOP 3 szkół 40. Biegu Borowiaka

I – Szkoła Podstawowa nr 2 im. dra Kazimierza Karasiewicza
II – Szkoła Podstawowa w Cękynie
III – Szkoła Podstawowa nr 3 im. M. Kopernika

Dziewczęta 2018 – dystans 200 metrów

I – Maja Knet – SP 3
II – Zofia Beller – Przedszkole w Gostycynie

III – Blanka Mrugowska – SP Żalno

Chłopcy 2018 – dystans 200 metrów

I – Witold Madej – SP Raciąż
II – Aleksander Miszker – SP Żalno

III – Łukasz Szymański – SP 3

Dziewczęta 2017 – dystans 400 metrów

I – Pola Pieczka – SP Kiełpin
II – Alicja Kątna – SP Bysław

III – Nina Hoffmann – SP Raciąż

Chłopcy 2017 – dystans 400 metrów

I – Dominik Chylewski – SP Raciąż
II – Mateusz Szmajda – SP Cękyn

III – Mikołaj Dobija – SP 5

Dziewczęta 2016 – dystans 400 metrów

I – Hanna Landmesser – SP Stobno

Dziewczęta 2015 – dystans 500 metrów

I – Lidia Beller – SP Gostycyn
II – Zuzia Lewandowska – SP 40 Bydgoszcz

III – Martyna Pieczywek – SP Kęsowo

Chłopcy 2015 – dystans 500 metrów

I – Ksawery Brzuchalski – SP Śliwice
II – Mateusz Samplawski – SP Raciąż

III – Olaf Głomski – SP 3

Dziewczęta 2014 – dystans 500 metrów

I – Zofia Kraińska – SP Śliwice
II – Marcelina Babińska – SP 2

III – Nadia Januszewska – SP 1

Chłopcy 2014 – dystans 500 metrów

I – Nikodem Libumski – SP 3
II – Mateusz Łobocki – SP Śliwice

III – Ksawery Zalewski – SP Cękyn

Dziewczęta 2013 – dystans 600 metrów

I – Eliza Kamowska – SP Kęsowo
II – Kornelia Jasińska – SP Żalno

III – Alicja Barczewska – SP 2

Dziewczęta 2012 – dystans 600 metrów

I – Emilia Kowalewska – SP 5

Dziewczęta 2010 – dystans 600 metrów

I – Marta Wojtas – SP 2
II – Oliwia Szmelter – SP Kęsowo

III – Marta Smagorzewska – SP Legbąd

Chłopcy 2013 – dystans 800 metrów

I – Wojciech Sierostawski – SP Cękyn
II – Stanisław Leśniak – SP Cękyn

III – Marcel Gackowski – SP Lubiewo

Chłopcy 2012 – dystans 800 metrów

I – Cezary Marciniak – SP 2
II – Jakub Borowicki – SP Legbąd

III – Kacper Sobociński – SP Cękyn

Chłopcy 2011 – dystans 800 metrów

I – Jakub Łącki – SP Legbąd
II – Jan Elias – SP Raciąż

III – Hubert Wamka – SP Bysław

Chłopcy 2010 – dystans 800 metrów

I – Kacper Malczewski – SP 3
II – Aleksander Szmagliński – SP Kęsowo

III – Hubert Karabin – SP 5

Dziewczęta bieg otwarty 2009 i starsze – dystans 800 metrów

I – Dominika Ziółkowska – LO Tuchola

Piłka nożna – mistrzostwa Polski

Oldboy i brązowy medalista mistrzostw Polski z Gostycyna!

Na co dzień mieszkaniec Gostycyna i doświadczony piłkarz Myśliwca Gostycyn, ojciec uzdolnionego bramkarza Artura. Ostatnio reprezentant kadry województwa kujawsko-pomorskiego, który wystąpił w pierwszej jedenastce na mistrzostwach Polski i zdobył brązowy medal. Nie jest tak łatwo zostać reprezentantem kadry wojewódzkiej oldbojów, ale Mariuszowi Wilkońskiemu się to udało. Były sparingi kwalifikacyjne, były mistrzostwa strefowe, w końcu wielki finał krajowy.

Kadra kujawsko-pomorska szaleje z radości. Drugi z prawej Mariusz Wilkoński.

Można być po czterdzieście i solidnie pograć w piłkę, zdobywając brąz w krajowym czempionacie? Zawodnik z Gostycyna to potwierdził. To jego życiowa przygoda. **Mariusz Wilkoński** nie ma wielkiej przeszłości klubowej, bo – jak sam opowiada – grał tylko w Tucholance, później w miejscowym Myśliwcu. Pelen energii i z dobrą kondycją w mięśniach i kościach, postanowił spróbować swoich sił w nieco wyższych rozgrywkach, niż w lokalnej lidze związkowej.

– K-PZPN ogłosił, że tworzy kadrę oldbojów, czyli piłkarzy, którzy skończyli 42. rok życia – opowiada Mariusz Wilkoński. – Działacze z Bydgoszczy zapraszali chętnych na mecze testowe, a po nich miała utworzyć się kadra kujawsko-pomorska. Zgłosiłem się telefonicznie i wpisano mnie na listę. Nie od razu jednak zostałem powołany do kadry KPZPN-u.

Docelowo oldboje powołani jako reprezentacja woj. kujawsko-pomorskiego mieli przystąpić do trzeciej edycji Mistrzostw Polski Oldbojów 42+ w Piłce Nożnej 2024. Pomysłodawcą tej formy rozgrywek był niedawno zmarły działacz piłkarski **Stanisław Wyrwas**. Zanim gostycynianin stał się pełnoprawnym kadrowiczem wojewódzkim,

musiał pokazać się z jak najlepszej strony podczas meczów kontrolnych. W bydgoskim Fordonie, jeszcze w sierpniu odbyły się dwa mecze z Wisłą Fordon. Mariusz Wilkoński zagrał na swojej mocnej pozycji, czyli jako lewy obrońca. Drużyna złożona z kandydatów do kadry wygrała oba spotkania i ostatecznie powołano dwadzieścia osób z województwa.

Turniej strefowy – druga lokata i awans KPZPN-u

Kolejnym etapem dla Mariusza Wilkońskiego były rozgrywki strefowe mistrzostw oldbojów. Wszystkie województwa podzielono na cztery strefy, podobnie jak rozgrywki w III lidze. W przypadku gracza Myśliwca – już oficjalnie powołanego do kadry, był to ważny, odpowiedzialny wytych w jedenastce K-PZPN-u. Turniej z udziałem czterech kadr wojewódzkich (kujawsko-pomorskiej, zachodniopomorskiej, pomorskiej i wielkopolskiej) odbył się na obiektach Gwiazdy Bydgoszcz. Na tym etapie grano systemem klasycznym – każdy z każdym i tworzone tabelę. Awans miały uzyskać dwie najlepsze drużyny. Bezkonkurencyjni okazali się zawodnicy Zachodniopomorskiego ZPN, którzy zgarnęli komplet punktów.

Z drugiego miejsca awans zyskali „bydgoszczanie”, których dorobek nie był imponujący, ale w tym przypadku decydował stosunek bramkowy. KPZPN z Mariuszem Wilkońskim w składzie najpierw skromnie przegrał (0:1) z reprezentacją pomorską. Gola strzelił były kadrowicz **Rafał Murawski**.

– Nie mieliśmy wielu szans ze zwycięzcami grupy, bo przegraliśmy 1:4 – wspomina Wilkoński. – To była idealnie niemal ułożona drużyna, zgrana, świetna słowo, technicznie. W Bydgoszczy wygraliśmy 5:3 z Wielkopolskim ZPN-em i to było niezmiernie ważne w aspekcie awansu. Zyskaliśmy go my i właśnie piłkarze z Zachodniopomorskiego ZPN-u. Teraz wypadało nam czekać na tych, którzy z innych stref w Polsce dołączą do nas w wielkim finale.

Brąz na piersi, szacunek dla kolegów i chęć na więcej

Kawał drogi od domu, ale opłaciło się, bo przygoda życia Mariusza Wilkońskiego miała finał w pięknych okolicach, w otoczeniu gór i blisko granicy z Czechami. Aż cztery miasta były gospodarzem finału krajowego mistrzostw oldbojów: Cieszyń, Wisła, Skoczów i Ustroń. Miejscowości bardziej kojarzone z małyszomanią i skokami narciarskimi, niż z futbolem, tym razem przyjęły osiem reprezentacji wojewódzkich (po dwie najlepsze z czterech stref).

– Wyjechaliśmy 19 września sprzed siedziby związkowej z Bydgoszczy – opowiada piłkarz. – Jechaliśmy prosto do Cieszyńska, by na tamtejszym pięknym stadionie zrobić pierwsze przetarcie. Nie zapowiadało ono niczego dobrego. Na dzień dobry trzeba było przełknąć gorycz porażki.

Brązowy medalista ma na myśli pierwszy mecz, który zakończył się porażką z późniejszymi mistrzami

Zaraz po dekoracji puchar trafił w ręce piłkarza Myśliwca.

Polski – Śląskiem ZPN-em aż 0:4. Bydgoszczanie (tak ich kolokwialnie nazwano) wyszli na mecz nieskupieni i w defensywie zdarzały się im potknięcia, co wykorzystali rywale, aż trzy razy pokonując bramkarza kujawsko-pomorskiego. W szeregach Ślązaków zagrał m.in. **Ryszard Czerwicz** czy **Ireneusz Jeleń** – byli reprezentanci Polski. Ciekawostka: ten drugi urodzony w Cieszyźnie, grał na rodzimym stadionie.

System rozgrywek na krajowym finale był taki, że osiem zespołów podzielono na dwie grupy. Znowo grano w znany sposób, a zwycięzcy obu grup od razu tworzyli parę finałową walczącą o złoto. Drużyny z drugich miejsc spotkały się w małym finale – walczyły o brąz. Każdy mecz trwał 2x35 minut, a zmiany były lotne.

Drugie starcie na murawie było rozgrywane w Skoczowie. Tym razem rywalem Bydgoszczy byli Małopolanie. K-PZPN wygrał z krakowianami 6:2 i w tym wypadku wynik idealnie wyrażał układ sił na boisku. Dużo bardziej zacięty pojedynek miał miejsce podczas sportowej konfrontacji K-PZPN-u z łódzką reprezentacją. Bydgoszczanie wygrali po zaciętym spotkaniu 3:2, a na murawie było gorąco, bo przegrywając dwiema bramkami, łodzianie wykorzystali dwa rzuty karne. Zwycięski gol padł w ostatniej minucie. K-PZPN zajął drugie miejsce w grupie i zagrał o brązowy medal. Ten mecz (rozegrany już w Ustroniu) z Podkarpackim ZPN-em miał o tyle niecodzien-

ny przebieg, że rzeszowianie strzelili sobie dwa gole samobójcze.

– Po dekoracji nie przebywałem długo w górach, tylko spałkowaliśmy się i jechaliśmy na północ, do domu – podsumowuje Mariusz Wilkoński. – To było coś wspaniałego. Nigdy bym nie przypuszczał, że prawie na sportowej emeryturze zagram w mistrzostwach Polski i przyjadę z brązem. Poznałem wspaniałych kolegów, chłopaków m.in. z: Torunia, Bydgoszczy, Koronowa, Inowrocławia; wszyscy stanowiliśmy zgraną kadrę. Co ważne w tym wieku – obyło się bez kontuzji, naciągnąłem tylko mięsień. Jeszcze coś wyjątkowego: mam potężny szacunek dla kolegów, którzy przed walką o brąz na Śląsku Cieszyńskim wrócili w swoje rodzinne strony jako trenerzy albo zawodnicy, by zagrać w lokalnych rozgrywkach, potem wsiedli w samochód i znów pokonali około sześciuset kilometrów, by w Ustroniu wywalczyć ów brąz. Wiem tyle, że chcę jeszcze zasmakować tak wyjątkowych chwil. Oby było ich jak najwięcej.

W czwartkowe popołudnie (26 września) na walnym zgromadzeniu Myśliwca Gostycyn prezes klubu **Krzysztof Muzioł** wręczył brązowemu medalistcie pamiątkę – podziękowanie za sukces na mistrzostwach Polski.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

I miejsce – Śląski ZPN
II miejsce – Opolski ZPN
III miejsce – Kujawsko-Pomorski ZPN

Tygodnik
Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Anna Lipska, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Wytnij i zabierz na galę

Gala boksu w Tucholi już w sobotę.

Tak wygląda pełny program wydarzenia

12 października odbędzie się Windex Tucholska Gala Boksu „Walczymy dla Igi i Poli”. Pozналиśmy pełny program walk i całej imprezy, której miejscem będzie Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi.

Wydarzenie Windex Tucholska Gala Boksu organizuje Brzeziński Boxing Gym przy wsparciu partnerów. Patronat honorowy nad galą pełni burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Patronem medialnym gali jest „Tygodnik Tucholski”. Imprezie przyświeca cel charytatywny. Pod hasłem „Walczymy dla Igi i Poli” kryje się zbiórka środków na wsparcie sióstr Wróblewskich

i jej rodziców. Iga i Pola to 2-letnie bliźniaczki, które urodziły się z zespołem Downa. Życie Wróblewskich to ogrom wyrzeczeń, a także starań o to, by zapewnić bliźniaczkom i ich starszej siostrze Melanii jak najnormalniejsze życie. Organizatorzy gali chcą pomóc im finansowo. Ich umowny cel to uzbieranie nie mniej niż 30 tys. zł, bo taką kwotę udało im się osiągnąć, gdy

zrealizowali galę boksu rok temu. Wówczas bohaterem akcji był chłopiec z Tucholi **Wiktor Rybicki**.

Podczas sobotniej gali odbędą się licytacje wartościowych fantów, z których dochód trafi do rodziny Wróblewskich. Wśród nich są m.in. rękawice z podpisami **Julii Szaremyty** (+replika medalu z igrzysk w Paryżu), **Mameda Khalidowa**, koszulka reprezentacyjna z autografem **Roberta Lewandowskiego** i wiele więcej. Gadżety i vouchery przekazały też lokalne firmy.

W sobotę na ringu obejrzymy 13 walk. Wśród pięściarzy zobaczymy m.in. mieszkańców Tucholi, którzy są podopiecznymi szkoły organizatora – **Mikołaja Brzezińskiego**. W walce wieczoru zmierzą się zawodnicy z klub z Wrocławia i Kielc, z bardzo dużym bagażem doświadczeń, także na ringu zawodowym.

Do dzisiejszej ostatniej zapowiedzi dołączamy pełny program gali, łącznie z harmonogramem walk. Kibice, którzy wybierają się na galę, mogą go wyciąć i mieć w sobotę pod ręką. Wszystkie miejsca siedzące zostały już wyprzedane. Do biletów organizatorzy dorzucili pulę wejściówek na miejsca stojące. Należy szukać ich na portalu kupbilecik.pl.

(pp),
grafika

Kacper Gilka Art

WALCZYMYS DLA IGI I POLI

WINDEX TUCHOLSKA GALA BOKSU

18:00 ROZPOCZĘCIE IMPREZY

3 X 2'

18:40 (RED) IGOR GRZONA VS MARCEL GREGOREK (BLUE)

18:50 (RED) DOMINIK LIPECKI VS BARTŁOJEW SADOWSKI (BLUE)

19:00 (RED) ANDRZEJ SZAMANIN VS FILIP WEGNER (BLUE)

19:10 (RED) BARTEK NOWAKOWSKI VS KACPER KOŚMIDER (BLUE)

19:20 19:20 I TURA LICYTACJI

20:00 (RED) PATRYK KAROLEWSKI VS MICHAŁ POL (BLUE)

20:10 (RED) PAWEŁ RYBICKI VS HUBERT PLEWA (BLUE)

20:20 (RED) MIKOŁAJ PRABUCKI VS KAMIL REINKE (BLUE)

20:30 (RED) ADAM BRZUCHALSKI VS PATRYK MERGAŁSKI (BLUE)

3 X 3'

20:40 (RED) REMIGIUSZ WINIARSKI VS ADAM CIARA (BLUE)

20:55 (RED) JAREK MARTYŃSKI VS MATEUSZ KORBAN (BLUE)

21:10 II TURA LICYTACJI

21:40 (RED) GRACJAN WELZANT VS DAWID GRĄDKOWSKI (BLUE)

21:55 (RED) KACPER GAŁŁOWSKI VS SEBASTIAN CHOJECKI (BLUE)

22:10 (RED) KAROL PAWLIK VS MARCIN MERGAŁSKI (BLUE)

ZAKOŃCZENIE IMPREZY

GINTER BYSEWO WINDEX

psb MRÓWKA

Ogłoszenie płatne

WÓJT GMINY KĘSOWO

Ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kęsowo:

Oznaczenie wg ewidencji gruntów	Oznaczenie wg księgi wieczystej	Powierzchnia działki (ha)	Opis i położenie nieruchomości	Przeznaczenie nieruchomości	Cena wywoławcza (w zł w tym 23% VAT)	Wadium (w zł)
działka nr 245/6 obręb Drożdżenica	BY1T/00023274/2	0,0259	Nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym o powierzchni użytkowej 69,61 m ² składającym się z wiatrolapu, kotłowni, wc, przedsiionka, łazienki, kuchni, salonu i sypialni. Nieruchomość jest obiektem murowanym, dach o konstrukcji drewnianej, kryty blachodachówką, okna PCW. Przedmiotowy budynek jest parterowy, niepodpiwniczony, ze strychem nieużytkowym. Budynek wyposażony jest w instalację ciepłej i zimnej wody użytkowej, instalację kanalizacji sanitarnej, elektryczną instalację centralnego ogrzewania. Budynek mieszkalny wymaga nowego przyłącza energetycznego. Dojście i dojazd do nieruchomości będą odbywały się poprzez działkę gruntu nr 245/7, na której zostanie ustanowiona nieodpłatna służebność przejścia i przejazdu.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	229.320,00 zł	13.760,00 zł

1. **Terminy przeprowadzonych dotychczas przetargów:** I przetarg, ustalony na dzień 2 października 2024 roku, zakończył się wynikiem negatywnym.

2. **Termin i miejsce przetargu:** przetarg odbędzie się 22 listopada 2024 r. o godzinie 10:00 w Urzędzie Gminy w Kęsowie przy ul. Głównej 11, pok. 18.

3. **Obciążenie i zobowiązania nieruchomości:** nieruchomość jest wolna od wszelkich obciążeń i zobowiązań.

4. **Postąpienie:** o wysokości postąpienia (nie mniej niż 1% ceny wywoławczej), decydują uczestnicy przetargu.

5. **Warunki przetargu:**

1) aby przystąpić do przetargu, należy wnieść wadium w pieniądzu oraz okazać komisji przetargowej dowód wpłaty wadium. Wpłaty wadium z zaznaczeniem **tytułu: wadium**

działka (nr działki i obręb) w podanej w tabeli wysokości w terminie do 19 listopada 2024 r. (decyduje dzień odnotowania środków na rachunku Urzędu Gminy w Kęsowie) należy dokonać przelewem na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Kęsowie: Bank Spółdzielczy w Tucholi **91 8174 0004 0016 5930 2000 0006**.

6. **Uwagi:** Zastrzega się możliwość odwołania przetargu lub jego unieważnienia w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn.

7. **Dodatkowe informacje:** szczegółowe informacje dotyczące sprzedawanej nieruchomości można uzyskać w Referacie Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Środków Zewnętrznych Urzędu Gminy w Kęsowie ul. Główna 11, pok. nr 2, tel. 52 334 40 91 wew. 12 oraz na stronie www.bip.kesowo.pl (sprzedaż, dzierżawa i najem mienia).

kronika policyjna

• We wtorek 1.10 50 minut po północy na napoleonce kierujący seatem wrocławianin najechał na uszkodzony znak drogowy i uszkodził pojazd.

• Tego samego dnia o godz. 11:00 w Cękynie na ul. Leśnej pies wtargnął bezpośrednio pod VW. Straty poniosła 48-letnia mieszkanka gm. Cękyn. Trwają czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie i zmierzające do ustalenia właściciela psa.

• W środę 2.10 o godz. 11:45 w Tucholi na ul. Szkolnej kierujący autobusem w trakcie wymijania zderzył się z jadącym VW wraz z przyczepką. 57-letni mieszkaniec gm. Lubiewo został pouczone. Poszkodowanym jest 68-latek z gm. Tuchola.

• Tego samego dnia policjanci otrzymali zgłoszenie, że nieznaną sprawcą doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem 61-letnią mieszkankę powiatu tucholskiego w ten sposób, że pobrał opłatę za wystawiony w internecie towar i go nie wysłał. Pokrzywdzona nie otrzymała również zwrotu wpłaconych środków. W tej sprawie prowadzone są czynności w kierunku doprowadzenia do oszustwa.

• W czwartek 3.10 o godz. 10:35 w Tucholi na ul. Świeckiej

kierująca VW 23-latka z gm. Cękyn nie zachowała bezpiecznego odstępu i uderzyła w tył jadącego przed nią hyundaia. Straty poniosła 41-letnia tucholanka. Sprawa zakończyła się pouczeniem. Jak słyszymy w straży, 2 osoby zostały hospitalizowane.

• W piątek 4.10 o godz. 2:50 w Tucholi na ul. Głównej kierująca fordem uderzyła w tył poprzedzającego go opla. 50-latka, mieszkanka gm. Tuchola, otrzymała mandat karny. Poszkodowaną jest jej rówieśniczka z gminy Tuchola.

• Także tego dnia o godz. 16:00 w Tucholi na ul. Świeckiej kierująca VW passatem nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu i doprowadziła do zderzenia z pojazdem tej samej marki, tyle że touranem mieszkanki gm. Tuchola. 58-latka z powiatu świeckiego została pouczone.

• W niedzielę 6.10 w Tucholi policjanci ruchu drogowego zatrzymali do kontroli BMW. Mundurowi, podczas weryfikacji danych w policyjnych bazach, ustalili, że 33-latka (pow. kołobrzegi) posiada wydaną decyzję starosty o cofnięciu jej uprawnień do kierowania pojazdami. Kobieta popełniła tym samym przestępstwo. Grozi jej do 2 lat pozbawienia wolności.

G.

kronika strażacka

• We wtorek 1.10 w Bysławku zapaliły się sadze w kominie budynku. Pożar gasiła JRG Tuchola.

• W czwartek 3.10 strażacy pomagali ratownikom medycznym w zniesieniu pacjenta w Bysławku.

• W piątek 4.10 zapaliły się sadze w kominie budynku w Lisinach. Pożar gasiły OSP Lińsk, Śliwice i JRG Tuchola.

• W niedzielę 6.10 o godz. 14:57 w Okoninach Nadziejorych zauważono pożar szopy z drewnem. Do akcji zadysponowano JRG Tuchola, OSP Rosochatka, Lińsk i 2 zastępy

ze Śliwic. Akcja trwała 2 godziny.

• Tego samego dnia w Tucholi na ul. Pocztovej na chodniku leżał mężczyzna. Uskarżał się na ból w biodrze będący skutkiem upadku. Od poszkodowanego czuć było zapach alkoholu. Został przekazany pod opiekę ratowników medycznych.

• W poniedziałek 7.10 pochyłające się drzewo zagrażało budynkowi jednorodzinnemu w Rosochatce.

• Tego samego dnia strażacy wypompowywali wodę z piwnicy budynku Przy Szosie Bydgoskiej. Do zalania doszło na skutek pęknięcia rury na wyższej kondygnacji.

• We wtorek 8.10 w Wysokiej usuwano plamę powodującą śliskość na jezdni.

• Tego samego dnia strażacy usuwali konar drzewa, który spadł na trasie Wysoka – Wierzchlas.

• Również we wtorek strażacy służyli pomocą ratownikom medycznym w zniesieniu pacjenta z mieszkania przy ul. Warszawskiej w Tucholi.

G.